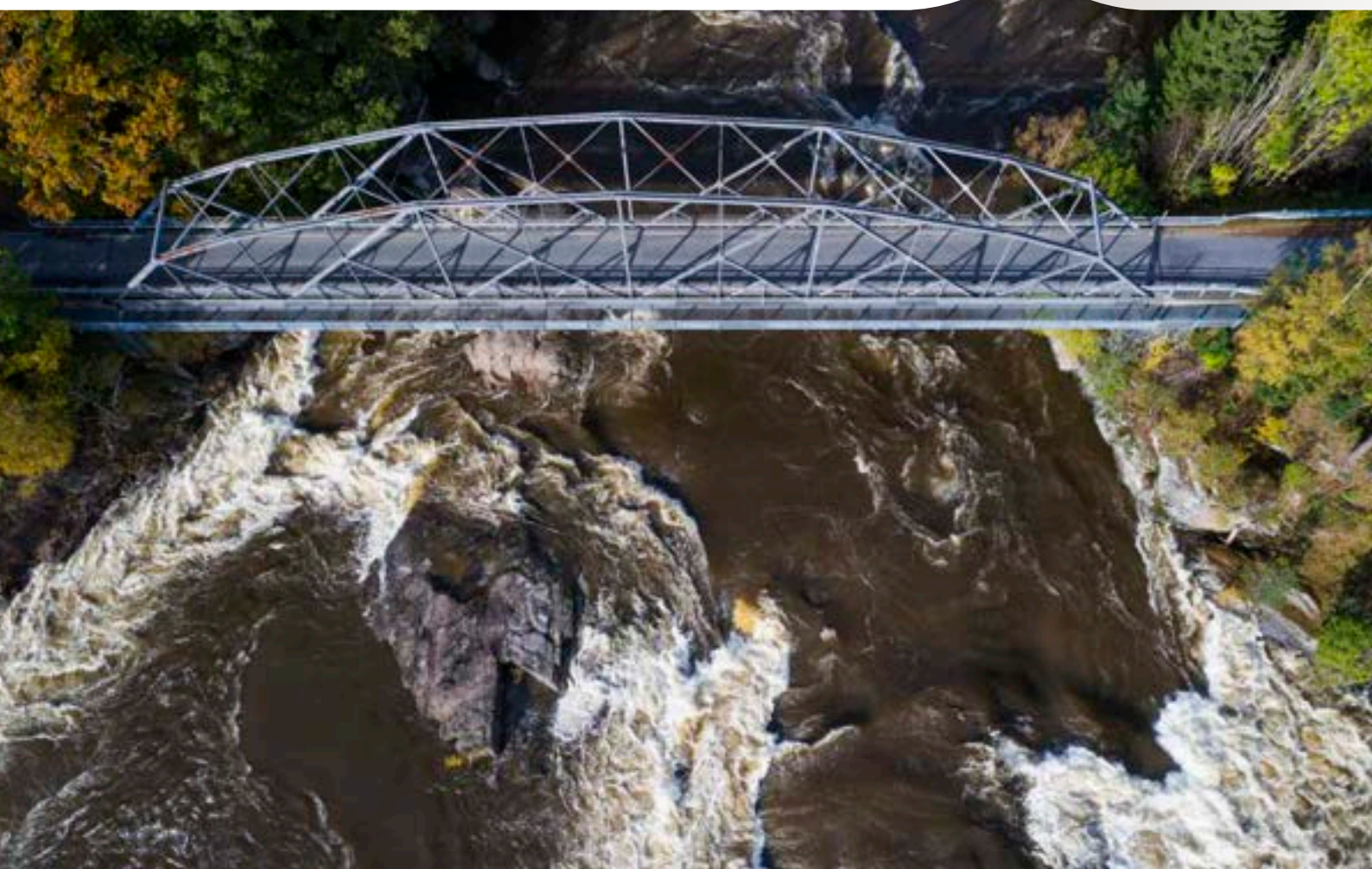

Larvik
kommune

2. gangsrapportering 2019

2. gangs rapportering 2019

Innhold

Oppfølging av politiske saker	3
Framdrift relevante kommunestyresaker	3
Rapportering Klima- og energiplan	6
Økonomiske hovedtall.....	9
Sentrale poster	9
Budsjettskjema 2A – Investering.....	11
Likviditets - og gjeldsrapportering.....	12
Forslag til endringer i driftsbudsjettet	17
Forslag til endringer i investeringsbudsjettet	18
Kommunens tjenesteområder	19
Interne funksjoner.....	19
Folkevalgte styringsorganer	25
Revisjon og kontrollutvalg.....	26
Sentral stab og støtte	27
Fellesutgifter.....	30
NAV.....	32
Hovedinntekter	34
Finansielle transaksjoner.....	35
Overføring til kirkelige fellesråd	36
Overføringer til andre etter vedtak/avtale	37
Helse og omsorg.....	38
Virksomhet for funksjonshemmede.....	49
Arbeid og aktivitet.....	50
Sykehjem	52
Psykisk helse og avhengighet	54
Larvik helsehus	55
Hjemmetjenester	57
Fellesfunksjoner	59
Kultur og oppvekst	61

2. gangs rapportering 2019

Skole	68
Barnehage	70
Barne- og ungdomstjenester.....	72
Larvik læringscenter	73
Kultur, idrett og fritid	74
Stab Kultur og oppvekst	76
Areal og teknikk.....	77
Brann og redning.....	85
Landbruk.....	86
Arealplan	87
KMT-Forvaltning.....	88
KMT Øya	96
Byggesak.....	98
Geodata	99
Stab areal og teknikk	100
Eiendom.....	101
Renhold	107
Prosjekt, drift og vedlikehold	108
Utvikling og forvaltning	118
Stab eiendom	121
Boligforvaltning	122
Vedlegg.....	123
Status drift for kommunen (1A)	123
Status drift for tjenesteområdene (1B).....	123

Oppfølging av politiske saker

Framdrift relevante kommunestyresaker

Kommunestyrets møte 9. januar

005/19 Dobbeltspor Stokke-Larvik

Saken ble sluttbehandling i kommunestyrets møte i august, vedtaket der går til mekling hos fylkesmannen for traseen gjennom Tjølling, da det er innsigelse fra Bane Nor til vedtatt korridor.

006/19 Kjøp av iFokus Barnehagene AS

Saken ble avklart i kommunestyrets møte 20 mars, mens kjøpskontrakten ble godkjent av formannskapet i møte 10 april. Kommunen overtok de fire barnehagene fra 1. juli 2019.

007/19 Anmodning om bosetting av flyktninger 2019

Frem til d.d. er kommunen anmodet om å bosette 20 flykninger. Det er 3 familier på til sammen 13 personer, 6 enslige og en mindreårig flyktning. I tillegg er det også en person vi nettopp har fått beskjed om har fått familiegjenforening med en herboende.

De aller fleste kommer fra mottak, både Integreringsmottak og ordinært mottak. En familie på 4 var privat bosatt, men ble formeldt anmodet om å bosette fra IMDi. Ingen av disse er overføring/ kvote flykninger.

Kommunen har svart positivt på alle anmodninger som hittil er kommet.

Det er 13 av disse 20 som pr i dag er flyttet ut av mottak og bosatt i kommunen. De syv som gjenstår vil bosettes i løpet av august/ beg. september. Det er planlagt videre bosetting utover høsten på bakgrunn av anmodnings antallet på totalt 50 i 2019 fra IMDi. Skulle det bli flere er det rom for dette i hht. kommunestyre vedtaket. Det har så langt ikke vært stor pågang når det gjelder anmodninger.

Kommunestyrets møter 13. og 27. februar

011/19 Larvik Arena IKD – Endring i selskapsavtalen.

Dialog med Vestfold fylkeskommunen som eier selskapet sammen med Larvik kommune er gjennomført, og det ble lagt en prosess for endring av vedtektene som begge eiere har sluttet seg til. Kommunestyret behandlet endring av vedtektene i sitt møte i mai.

018/19 Kystmuseum – infosenter på Rakke

Infosenteret ble etablert til sommeren 2019.

021/19 Politisk organisering 2019-2023. Midtveissak.

Sak som fastlegger politisk organisering fra konstituering av kommunestyret etter valget i september 2019 ble lagt fram for kommunestyret til møtet i mai.

035/19 NAV – budsjett og oppsigelser

Etter vedtaket skal rådmannen orientere om status for berørte ansatte og tilpasning til vedtatt

2. gangs rapportering 2019

Økonomisk ramme til kommunestyrets møte i mai.

Formannskapet hadde temamøte om NAV 30 april og det ble i dette møtet innledningsvis orientert om disse to elementene. Det er også orientert i etterkant av møtet 13 februar om at alle berørte ansatte knyttet til nedbemanning på grunn av nedgang i bosetting av flyktninger har fått avklart sin situasjon.

Kommunestyrets møte 20. mars

040/19 Overføring av forvalteransvar for eiendommer mellom Larvik kommune og Larvik havn
Sak om kjøp av Losen blir fremmet til kommunestyrets møte i mai, i samsvar med vedtaket.

051/19 Avklaringer knyttet til vedtatte reduksjoner i 2019-2022

Administrativ organisering ble avklart i løpet av juni. Denne prosessen er sett i sammenheng med den økonomiske omstillingen, hvor reduksjon i enkelte stillinger inngår. Implementering av nye organisasjonskart for tjenesteområdene og sentrale enheter vil avklares tidlig høst.

Økonomisk omstilling pågår løpende for det som ligger innen rådmannens myndighetsområde, mens en tok opp saker som krevde politisk avklaring i juni.

Pågående arbeid vil også bli gitt oppmerksomhet i 2 rapport som legges fram for behandling i kommunestyret i september, og oppgaven med tilpasning vil deretter bli adressert til Strategidokumentet 2020-2023.

054/19 Interpellasjon – Lardal Herredshus

Bygget er solgt for 1,5 mill kr.

056/19 Rullering av barnehagebruksplan 2019-2022

Det ble avklart at kommunen kjøper barnehagene til iFokus i kst-sak 057/19, og barnehagebruksplanen vil da bli omarbeidet slik at den legger dette til grunn ved rulleringen.

Øvrige punkter i vedtaket blir innarbeidet i planen som planlegges lagt fram for kommunestyret i oktober 2019.

057/19 Kjøp av iFokus barnehagene AS

Kjøpskontrakt ble godkjent av formannskapet 10 april.

Administrativt arbeidet med å forberede overtakelse av de fire barnehagene fra 1 juli, noe som ble gjennomført etter planen.

Kommunestyremøtets møte 22 mai

074/19 Alternative lokasjoner for Larvik Læringscenter

Sak ble fremmet til kommunestyrets møte 21 august, og fikk sin avklaring.

076/19 Overføring av forvalteransvaret for Losen fra Larvik havn til Larvik kommune

Arbeidet er ikke påbegynt

079/19 Omdisponering av prosjektmidler fra etterbruk E-18 til Agnes aktivitetspark

Sak fremmet til kommunestyrets møte 11 september

081/19 Næringsplan for Larvik kommune – høringsutkast

Høringsperioden gikk ut 15 august. Planen fremmes til kommunestyrets møte 16 oktober.

Kommunestyrets møte 19. juni

112/19 Krabbedammen – fullfinansiering

Kommunestyret har bevilget mer penger og det er nå inngått avtale med 3 leverandører. Arbeidene starter opp i månedskiftet august/september og vil bli ferdige i høst.

113/19 Kyststi Tjølling

Bygging av 2 toaletter startet i 2018 og slutføres i 2019. Det er etablert P-plass ved Oterøyveien. Planleggingen og byggesøknader tok lengre tid enn forutsatt. På kyststien er 18 km av de planlagte 42 km ferdig merket. Prosjektet gjennomføres i perioden 2018 - 2021.

Det jobbes med å inngå grunneieravtaler på strekningen fra Ettermiddagsåsen til Klåstad. Parkeringsplassene på Gon og Huestranda skal utvides.

Toalettet på Bjønnesstranda er ferdig rehabilitert.

120/19 Byjubileum 2021

Rådmannen har nå opprettet styringsgruppe for arbeidet. Neste oppgave er å opprette en koordineringsgruppen og deretter en eller flere iverksettergrupper.

125/19 Rammesak 2020-2023

Vedtaket ligger til grunn for rådmannens arbeid med forslag til Strategidokument 2020-2023. Planen er at rådmannen vil legge fram sitt forslag onsdag 30 oktober.

126/19 Omstillingsprosjekter. Tiltak til politisk avklaring

Pkt.6; Sak om servicekontor i Svarstad er planlagt fremmet til kommunestyrets møte i september

133/19 Interpellasjon; La humla suse

Planen er at sak fremmes til kommunestyrets møte i oktober.

139/19 Interpellasjon; Røkkes blå tårn til Larvik

Det er avtalt tidspunkt for møte tidlig i september, hvor Larvik kommune vil presentere seg som et alternativ.

135/19; Interpellasjon; Fiskernes hus

146/19 Innmeldt spørsmål; Kystkultursenter i Stavern

«Tvisten» mellom Fiskerlaget og Larvik havn er fortsatt ikke avklart, noe som er en forutsetning for at rådmannen kan gå videre med elementene i vedtaket i KST-sak 111/17 og senere i KST-sak 040/19, hvor det forutsettes at overdragelsen skal gjennomføres 1/1 2020.

Kommunestyrets møte 21 august

154/19 Kommunedelplan for ny Intercity-trasé på strekningen Sandefjord grense – Kleivertunnelen. Sluttbehandling,

Fylkesmannen er varslet om mekling for korridoren gjennom Tjølling, da det er innsigelse fra Bane Nor til det alternativet som kommunestyret vedtok.

Rapportering Klima- og energiplan

– 01.04.2019 – 01.08.2019

Det er arbeidet videre med tiltakene som er igangsatt og som det er rapportert om i tidligere års rapporteringer, samt delrapportering. Under følger kort overordnet status for arbeidet som er innrapportert fra tjenesteområdene fra første kvartalsrapport 2019 til 7 måneders rapporten 2019.

Kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeid

Det er gjennomført sykkelopplæring på barneskolene. I tillegg har noen skoler vært med på sykkelaksjonen «skoletråkk». Mobilitetsplan for Fagerli skole og barnehage er ferdig og vil danne grunnlag for andre mobilitetsplaner for skole og barnehager. Kultur, idrett og fritid avklarer behov og omfang av en mobilitetsplan i løpet av 2019.

Larvik kommune er fremdeles et høyt fokus på anskaffelser som virkemiddel for å oppnå positive miljømessige effekter. Alle kommunens maler inneholder nå fokus på miljø og samfunnshensyn. Krav til miljø settes der det er mulig enten i kvalifikasjonskravene, minimumskravene eller som del av tildelingskriteriene. Larvik kommune forlanger i utgangspunktet at leverandører er miljøsertifisert. I år er dette også tatt med på avtale for rørleggere og avtale for arbeidsklær. På avtalen for analysetjenester har dette ført til sertifisering av ny leverandør. Politisk vedtak er fulgt opp med to rammeavtaler på elektriske biler. Larvik kommune søker å påvirke interkommunale anskaffelser også til å sette krav til miljø.

Det er gjennomført informasjons- og holdningsskapende kampanjer på kommunens digitale plattform rettet mot innbyggere og næringsliv i 2019. Miljøinformasjon ligger ute på nettsidene og er lett tilgjengelig fra førstesiden. Innholdet oppdateres jevnlig og ny informasjon legges inn fortløpende. Kampanjer og informasjon blir holdt gjennom året, både planlagt og når behov melder seg. I siste periode har det vært et særlig fokus på informasjon om ny kildesorteringsfraksjon som innføres i høst. Det har ellers vært informasjon om «sykle til jobben» aksjonen, våraksjonen, renovasjonsapp, kildesortering, pollinerende insekter og fremmede arter for å nevne noen. Det er utarbeidet to informasjonsanimasjoner som blir tatt i bruk.

Virksomhet barnehager søkte klimasatsmidler til helse og livsmestring i barnehager, men denne ble ikke innvilget.

Tilpasning til klimaendringer

I utkast til Næringsplan 2019, under strategi 1.1 «Etablere en fast struktur for samhandling med næringslivet», fastsettes det at det skal etableres faste arenaer for samhandling mellom kommunen og næringslivet. Temaet om klimatilpasning vurderes å bli tatt inn som en del av disse samhandlingsarenaene.

I prosjektet EVOKED jobbes det nå med verktøy og forestående workshop for den delen Larvik kommune deltar i, Martineåsen. Førstkommende workshop er planlagt gjennomført siste halvdel av august.

Det gjøres løpende årlige oppdateringer av virksomhetenes ROS analyser utfra betraktninger om klimarelaterte naturfarer. Klima- og energiplanen har et gjennomgående fokus på både kunnskapsoppdatering og strategiutvikling for å møte nye utfordringer som følge av dokumenterte klimaendringer. Overordnet ROS i Larvik kommune gjennomgås også årlig utfra dette perspektiv, med

2. gangs rapportering 2019

dertil tilpasning av tiltak og innsats innenfor avsatte ressursrammer. Overordnet ROS revideres 2021. I dette arbeidet vil det tas stilling til behovet for tilleggs analyser ut fra kartlagt samlet risikobilde.

FNs bærekraftsmål har dannet basis for arbeid med kommuneplanens samfunnsdel. Innhentet kunnskap inngår i kunnskapsgrunnlag og planforslag. Bærekraftsmål 13: Stoppe klimaendringene er ett av seks prioriterte bærekrafts mål i Larvik. Øvrig planverk må vise hvordan dette skal ivaretas gjennom tiltak. I den nye kommuneplanens samfunnsdel legges det føringer for at alle virksomheter må tilegne seg kunnskap om, og forholde seg til klima og klimaendringer i alt planarbeid, saksbehandling, drift og forvaltning. For å svare opp definerte mål- innsatsområder i kommuneplanens samfunnsdel må alle kommunale virksomheter implementere nødvendig og relevant kunnskap slik at drift og forvaltning tilpasses disse. Planen kommer til politisk behandling.

Areal og transport

Larvik kommune søkte i første kvartal om Klimasatsmidler og har innenfor denne rapporteringsperioden fått innvilget søknader på til sammen kr 2 900 000. Dette er fordelt på søknader om ladepunkter til kommunale tjenestebiler, innføring av biogassbiler, kjøp av to små el-lastebiler og forprosjekt slam behandling. Den ene el-lastebilen er allerede i drift og den andre antas levert tidlig høst. Det vil etableres ladepunkter for tjenestebiler på KMT-Øya. Videre er arbeidet med ladepunktene på Byskogen og Yttersølia igangsatt og planen er at disse ferdigstilles i oktober. Videre tas ladepunkter til tjenestebilene fortløpende etter vedtatt utskiftningsplan som er politisk vedtatt i år. Det er i perioden april – juni anskaffet 14 elbiler og ytterligere 7 biler er planlagt innkjøpt i løpet av høsten.

Det er kjøpt inn ytterligere el sykler, med klimasatsmidler fra 2018, for bruk til kortere tjenestereiser. Det er totalt for 2019 satt i drift 14 tjenestesykler som er fordelt utover tjenesteområdene. Larvik kommune søkte klimasatsmidler til kjøp av flere tjenestesykler i 2019, men dette ble ikke innvilget.

Det er satt ut 4 stk solcelledrevne Big Belly søppelstasjoner. Dette fører til redusert behov for tømming og dermed også redusert utslipp.

Det er, som tidligere rapportert, startet opp prosjektering av 14 ulike strekninger rundt om i kommunen der man vil etablere gang- og sykkelveier og fortau i områder som mangler tilrettelagte anlegg eller trenger kvalitetsheving i 2019. Dette arbeidet har fortsatt i denne rapporteringsperioden.

Stasjonært energiforbruk

Etter at ny teamleder driftsteknikk ble ansatt og teknisk team har fått 3 «faste» personer har det gitt rom for større fokus på energiforbruk og bedre oversikt over tilstand på tekniske installasjoner. Dette arbeidet er langsiktig og er videreført i inneværende rapporteringsperiode med godt trykk. Dette gir mer riktig investering i tekniske anlegg. Det er oppdaget større feil og mangler på mange av de tekniske installasjonene, noe som har medført ekstra driftskostnader og forsinkelser i investerings prosjektene, med samtidig er det da avdekket unødvendig energiforbruk. Forventet energisparing på investeringene for 2019 blir noe for skyvet, men det ser så lagt ut som at arbeidet som utføres henter dette inn total sett for 2019. Dette gir besparelser på lang sikt. Arbeidet som pågår gjør også at man minsker risikoen for feilinvestering fremover. Det er fortsatt fokus på digitalisering av arbeidsoppgaver og feilmeldinger på tekniske anlegg. Noe som har redusert kostnadene på innleid fagpersonell.

Arbeidet med installasjon av solfangere og varmpumper på Rekkevik sykehjem, Stavern sykehjem-Søbakken sykehjem og Kvelde sykehjem forventes igangsatt i fyringssesong 2019. Det er planlagt at teknisk team skal kurses på dette systemet august/september 2019.

2. gangs rapportering 2019

Prosjektering av varmeanlegg er ferdig på Tjølling sykehjem og Byskogen sykehjem og dette er planlagt utlyst i løpet av august. Prosjektering av varmeanlegg er i gang satt på Farrishallen, Kveldehallen, Lardal sykehjem, Hedrum u skole og Yttersølia sykehjem. Dette utlyses så snart som mulig og antatt i løpet av 2019.

Det er etablert 30 SD-anlegg på kommunens toppsystem siden oppstart 2017. Utvidelser av disse pågår i henhold til disponible budsjettmidler.

ELHUB ble i forrige rapporteringsperiode i igangsatt og overføring av energitall er implementert i Gurusoft (kommunens energioppfølgingssystem). Det gjenstår noe opprydding i overføringer av energitall.

Eiendom har kartlagt og utarbeidet en status rapport på reservekraft/beredskap.

Det er avdekket avvik i forsynings sikkerheten som må utbedres i henhold til Forskrift om kommunal beredskapsplikt. Dette vil medføre økte investeringskostnader og årlige driftsmidler for å lukke.

Eiendom vil fremme egen politisk sak om dette.

Forbruk og avfall

Kultur, idrett og fritid jobber videre med å igangsette konseptet BUA. BUA er en gratis utstyrsordning som er tuftet på gjenbruk av utstyr som lånes og brukes av et bredt spekter av innbyggerne i kommunen. Målsetningen er at dette skal være igangsatt i løpet av 2019.

Det er, som tidligere rapportert, satt ekstra fokus på kildesortering i Larvik kommune sine formålsbygg. Kildesorteringen skal være tilpasset og funksjonell i forhold til aktiviteten som er i bygget. Eiendom og miljø har etablert et felles prosjekt for å hjelpe virksomhetene i de ulike byggene. Det er i prosjektet lagt særlig fokus på kildesortering av plast og plastavfall i tillegg til andre aktuelle fraksjoner for virksomhetene. Prosjektet kartlegger aktiviteten og kildesorteringen i bygget i dag og ser på mulighetene sammen med de ulike brukerne av bygget. Gjennomføringsansvaret og implementeringen ligger hos den enkelte virksomheten. Målsetningen i prosjektperioden er at alle formålsbyggene skal ha hatt en gjennomgang og slik fremdriften er i prosjektet nå vil dette nås. Et annet mål for prosjektet er å få rydde opp slik at Larvik kommune får dokumentert reel sorteringsgrad gjennom statistikken. Prosjektet avsluttes i september og dette skal igjen ivaretas gjennom vanlig drift.

Skolene rapporterer at teamlederne vil informere alle ansatte ved skolestart sammen med vaktmester – og informasjon og gode vaner spres til alle elever. Generelt fokus på avfallshåndteringen har fått ny aktualitet og dette bruker skolene til å sette fokus på bruk av plast og riktig håndtering av søppel. Skolene rapporterer også at de har et stort fokus på vedlikehold og reparasjoner av utstyr og møbler.

Arbeidet med implementering av ny hentefraksjon, glass og metall, som skal iverksettes i november 2019, fortsetter. Det samme gjør jobben med å effektivisere/forbedre hytterrenovasjonen i deler av kommunen hvor dette ikke har vært optimalt.

Økonomiske hovedtall

Sentrale poster

Beløp i 1000

	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik i kr hiå. 2019
Sentrale inntekter				
Skatt på inntekt og formue	-1 262 166	-771 040	-776 787	5 747
Ordinært rammetilskudd	-1 322 616	-906 720	-908 884	2 164
Andre generelle statstilskudd	-12 586	-7 339	0	-7 339
Sum Sentrale inntekter	-2 597 368	-1 685 099	-1 685 671	572
Sentrale utgifter				
Pensjon	127 749	3 343	-23 460	26 804
Premieavvik	-43 436	0	0	0
Lønnsreserve- avsetning	18 452	0	0	0
Sum Sentrale utgifter	102 765	3 343	-23 460	26 804
Netto finansutgifter og inntekter				
Renteinntekter og utbytte	-22 329	-13 020	-11 078	-1 942
Gevinst finansielle instrumenter	0	0	-41 093	41 093
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	91 130	53 138	47 553	5 584
Tap finansielle instrumenter	4 027	2 348	2 754	-406
Avdrag på lån	123 631	53 106	50 428	2 678
Sum Netto finansutgifter og inntekter	196 459	95 573	48 565	47 008
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner				
Til ubundne avsetninger	19 117	11 173	4 890	6 282
Til bundne avsetninger	7	4	7	-2
Bruk av tidl. års regn.messige mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-5 525	-4 110	0	-4 110
Bruk av bundne avsetninger	0	0	-52	52
Sum Til fordeling drift	-2 284 545	-1 579 117	-1 655 721	76 604
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	2 284 545	1 371 539	1 376 455	-4 917
Sum Merforbruk/mindreforbruk	0	-207 578	-279 266	71 688

Ved utgangen av juli er de sentrale inntektene som budsjettert. Skatteinntektene er 2 % høyere enn budsjettert.

Utviklingen i kommunens pensjonsutgifter er styrt av sentrale avtaler og bestemmelser om opptjeningstid og nivå på pensjonsutbetalingene. Dette påvirkes igjen av alder og antall år i arbeid for de som skal ha pensjon i fremtiden. Kommunen følger i stor grad de prognosene som kommer fra KLP, som er kommunens største pensjonskasse. Pr. juli er det bokført 11 mill kr i pensjonsutgifter. Avkastningen på kommunens premiefond er inntektsført med kr 31,5 mill kr. Dette er inntekter som kan brukes til å redusere pensjonsutgiftene eller avsettes i KLP. Avviket skyldes hovedsakelig periodiseringer og det forventes at pensjonskostnadene følger budsjetttet for 2019.

Når det gjelder lønnsreserven er det så langt i 2019 kompensert for økte tillegg som ble avtalt i oppgjøret i 2018 men som hadde virkning først fra 01.01.2019. Det er også kompensert for sentralt lønnsoppgjør for ansatte i kap 4. For dette oppgjøret er det foreløpig kompensert med 90 % av beregnet kostnad.

2. gangs rapportering 2019

Renter og avdrag følger utviklingen i kommunens gjeld og de rentekonsekvensene som kan beregnes ut fra utviklingen i rentemarkedet og tilpasningene innenfor kommunens strategi for forvaltningen av gjeld. Ved utgangen av juli har det påløpt mindre renteutgifter og låneomkostninger enn beregnet, og samtidig var avdragene lavere enn budsjettet. Samlet sett gir renteinntekter, renteutgifter og avdrag på lån en mindreutgift per juli på 6,3 mill kr i forhold til budsjett. Primæroppgavefondet (POF) har per juli en bokført positiv netto avkastning på 41 mill kr. Da det fra 2017 ikke lenger blir budsjettet med inntekter fra POF så representerer hele resultatet ved årsslutt merinntekter eller tap for kommunen.

Tjenesteproduksjonen har et forbruk som samlet sett er i tråd med budsjetter innenfor Areal og teknikk, Kultur og oppvekst og Eiendom. Utfordringene i 2019 ligger på Helse og omsorg som også i 2019 jobber med å bremse kostnadsutviklingen. Per juli er driften noe høyere enn budsjett på virksomhetene Sykehjem, Helsehus og Hjemmetjenester. Utfordringene til tjenesteområde er knyttet til lønn og pasientstrøm. Innenfor NAV er det i 2019 et betydelig press på økonomien og tjenestene. De største utfordringene knytter seg til sosialhjelp og introduksjonsordningen.

2. gangs rapportering 2019

Budsjettskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik i kr
Finansieringsbehov				
Investeringer i anleggsmidler	528 654	618 187	238 783	108 351
Utlån og forskutteringer	90 000	90 000	76 470	0
Kjøp av aksjer og andeler	10 292	10 292	9 054	0
Avdrag på lån	30 000	30 000	10 667	0
Avsetninger	5 000	5 000	1	0
Årets finansieringsbehov	663 946	753 479	334 974	108 351
Ekstern finansiering				
Bruk av lånemidler	-513 823	-597 762	-249 090	-156 756
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-55 092	-57 492	-22 546	-10 000
Tilskudd til investeringer	-8 253	-8 253	-8 253	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-56 778	-57 972	-18 352	5 710
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-30 000	-30 000	-35 852	0
Andre inntekter	0	0	-5	0
Sum ekstern finansiering	-663 946	-751 479	-334 097	-161 046
Intern finansiering				
Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	0	-2 000	-399	-2 000
Sum intern finansiering	0	-2 000	-399	-2 000
Merforbruk -/mindreforbruk +	0	0	478	-54 695

Tabellen ovenfor viser regnskap pr 31.07 og budsjett for året som helhet.

Pr juli er det regnskapsført investeringsutgifter på totalt 335 mill kr. Av dette er 239 mill kr fysiske investeringer og 76 mill kr er utbetaling av Startlån. Finansieringen er i hovedsak dekket med bruk av lån på 249 mill kr og salg av anleggsmidler på 23 mill kr. Dette er i hovedsak inntekter fra omsorgsboliger på Husebyjordet. Mottatte avdrag på utlån og refusjoner er på 36 mill kr og gjelder i hovedsak innbetalinger på Startlån.

Ved utgangen av juli ligger fysiske investeringer 139 mill kr (37 %) bak periodisert budsjett. Pr juli foreslås 54 mill kr av disse gjenbevilget til neste år. De senere årene har investeringsbudsjettet vist seg å ligge langt høyere enn hva som faktisk har blitt gjennomført. Dette har resultert i at en relativt stor andel av budsjettet hvert år blir gjenbevilget til påfølgende år. Dette kan tyde på at ambisjonene vanligvis ligger høyere enn hva som er praktisk gjennomførbart, både med tanke på leverandører og interne ressurser.

Den høye og voksende lånegjelden i kommunen tilsier også at investeringsbudsjettene har vært for høye, både i forhold til driftsbudsjettet og hva som kan egenkapitalfinansieres samtidig som man bevarer en fornuftig størrelse på den frie andelen av disposisjonsfondet.

Likviditets - og gjeldsrapportering

Likviditetsrapportering

Arbeidskapital

Tall i mill kr	01.01.2019	31.03.2019	31.07.2019
Omløpsmidler	1 660	1 981	1 804
- premieavvik	-213	-213	-213
- POF* (Fondsmidler)	-805	-834	-848
Sum omløpsmidler	642	934	743
Kortsiktig gjeld	-471	-433	-258
- premieavvik	3	3	3
Sum kortsiktig gjeld	-468	-430	-255
Arbeidskapital	174	504	488

Likviditetsbeholdning

Tall i mill kr	01.01.2019	31.03.2019	31.07.2019
Kasse/bank	449	805	684
POF, Aksjer , rentefond og andeler *	668	756	785
POF - Langsiktige Obligasjoner *	137	78	63
Sum likvide midler	1 254	1 639	1 532
- (Primæroppgavefondet) POF*	-805	-834	-848
- Skattetrekk	-66	-41	-47
Netto likviditetsbeholdning	383	764	637

I Finans og gjeldsreglementet til Larvik kommune er overskuddslikviditet regnet som likviditet utover hva som trengs for å dekke løpende forpliktelser de nærmest tre måneder. Kommunen tok opp nytt obligasjonslån på 500 mill kr 20.03.2019. Dette obligasjonslånet ble brukt til å refinansiere to sertifikatlån på til sammen 250 mill kr, i tillegg til 250 mill kr i nytt låneopptak som del av årets budsjetterte behov for lån. Fremdriften i prosjekter ligger bak budsjettert fremdrift, slik at likviditeten er svært god per utgangen av juli. Pr 31.07.2019 er alle bankinnskudd plassert i kommunenes bankforbindelse DNB.

Rapportering av investeringene i Primæroppgavefondet (POF) gis i egen kvartalsrapportering fra styret til Kommunestyret i egen sak.

2. gangs rapportering 2019

Beholdningen av likvide midler er korrigert for kapitalen som ligger i Primær oppgavefondet (POF = Obligasjoner, aksjefond, rente- og eiendomsfond i tabellen over), og avsatt skattetrekk. Kommunen tar opp nye lån for å finansiere investeringer, og refinansierer løpende lån som forfaller.

*POF er forkortelse for primær oppgavefondet. Fondet ble opprettet i forbindelse med salg av kraftforetak på begynnelsen av 2000-tallet. Plassering av fondskapitalen er gjort i henhold til finansstrategi vedtatt av kommunestyret. Ved utgangen av året var fondet plassert i norske og globale aksje- og rentefond, samt anleggsobligasjoner og eiendomsfond. I april 2018 ble 79 mill kr fra tidligere Lardal kommune overført til Primær oppgavefondet og inngår derfor i summene i tabellene over.

Rapportering gjeld

Tall i mill kr	2016	2017	2018	31.07.2019
Brutto lånegjeld pr 01.01.	3 103	3 592	3 861	4 045
Nye lån og refinansiering	840	1 512	1 360	590
- Avdrag/innfrielse	-463	-1 243	-1 176	-311
Brutto lånegjeld pr. periodeslutt	3 479	3 861	4 045	4 324
- Utlån	-382	-435	-465	-506
Netto lånegjeld pr periodeslutt	3 097	3 426	3 580	3 818
Antall innbyggere	44 082	46 557	46 801	46 801
Lånegjeld pr innbygger i kr	70 262	73 588	76 494	81 579

Samlet netto lånegjeld pr 31.07 er på 3 818 mill kr, og tilsvarer kr 81 579 pr innbygger. Det er tatt opp et nytt obligasjonslån på 500 mill pr. 31.07. Lånet er brukt til å refinansiere to sertifikatlån på til sammen 250 mill kr, i tillegg til at det er 250 mill kr i nytt lån. Det er også tatt opp 90 mill kr i nytt lån fra Husbanken til videre utlån.

Netto lånegjeld har økt kraftig de senere årene grunnet høy investeringstakt finansiert hovedsakelig av låneopptak, en trend som har fortsatt i 2019. Dette har ført til at lånegjelden har vokst i forhold til inntektene som skal betjene denne gjelden. Denne utviklingen har gjort kommunens økonomi mer sårbar, spesielt for renteøkninger.

Handlingsregelen for lånegjeld

Handlingsregelen for lånegjeld ble vedtatt i Kommunestyret sak om Strategidokumentet 2019 – 2022 (KST 293/18). Intensjonen bak den vedtatte handlingsregelen er at kommunens gjeldsgrad (netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter) skal reduseres over tid. Handlingsregelen forsøker å bidra til at dette målet nås gjennom å begrense den prosentvise veksten i kjernegjelden, dvs netto lånegjeld fratrukket gjeld knyttet til VAR, til den prosentvise veksten i frie inntekter.

Tabellen under viser at netto lånegjeld har økt med 6,6 % (238 mill kr) hittil i år. Samtidig har kjernegjelden økt med 8,3 % (198 mill kr), som er langt høyere enn både den budsjetterte (1,9 %) og regnskapsførte (2,1 %) veksten i frie inntekter. Veksten i kjernegjelden har dermed oversteget den budsjetterte veksten i frie inntekter med 6,4 %-poeng pr juli.

Hittil i år har derfor veksten i kjernegjelden ikke vært innenfor handlingsregelens rammer. Kommunens gjeldsgrad vil som et resultat ha forverret seg ytterligere.

2. gangs rapportering 2019

Tall i mill kr	31.12.2018	31.07.2019	Endring	% endring
Netto lånegjeld	3 580	3 818	238	6,6 %
- Lånegjeld knyttet til VAR *	1 195	1 235	40	3,3%
Kjernegjeld	2 385	2 583	198	8,3 %
Andel VAR gjeld i % av netto lånegjeld	33 %	32 %		
Frie inntekter, budsjettert vekst **				1,9 %
Endring Frie inntekter minus endring Kjernegjeld, %				-6,4 %
Handlingsregelens rammer overholdt gjennom perioden?				Nei

* Estimert VAR gjeld er anslag basert på investeringer innenfor KMT pr 31.07.2019.

** Årlig budsjettert vekst i Strategidokument 2019-2022. Frie inntekter er summen av rammetilskudd, inntekts- og formueskatt og andre generelle statstilskudd.

Lang avdragstid og særlig historisk lave renter, men også god avkastning på Primæroppgavefondet, har tidligere gjort lånegjelden håndterbar. Men det økonomiske handlingsrommet hadde krympet merkbart ved behandlingen av strategidokumentet for 2018 - 2022 og ikke minst for 2019 – 2022. Dette skyldes kraftig vekst i både driftskostnader og finansutgifter over tid, sistnevnte som et resultat av store lånefinansierte investeringer. Denne situasjonen vil forverre seg skulle rentenivået fortsette å stige.

Renten på 3 måneders Nibor rente, som kommunens lånegjeld er knyttet mot, har doblet seg siden den bunnet ut i november 2017 og er nå tilbake på nivåer sist sett i 2014. Denne økningen vil etter hvert også påvirke kommunens innlånsrente. Den høye lånegjelden vil da gi økte rentekostnader som slår inn på driftsresultatet, som igjen kan gi uønskede budsjettinnstramninger. Det er den vedtatte handlingsregelens intensjon å bedre forholdet mellom lånegjeld og inntekter fremover, slik at kommunen også blir mindre sårbar for mulige renteøkninger.

Rentebinding

Tall i mill kr	31.07.2019
Brutto lånegjeld	4 324
Videreformidlingslån knyttet til Husbanken	-560
Beregningsgrunnlag av rentekompensasjonsordningen fra Husbanken (Skole, Sykehjem/omsorgsboliger og Kirkebygg)	-159
Gjennomsnittlig netto likviditetsbeholdning siste år	-637
Gjeld knyttet til selvkostområdet (VAR)	-1 235
= Netto renteutsatt balanse	1 733
Lån med fast rente	544
Rentebytteavtaler	860
Netto renteutsatt balanse som er sikret med fastrente	1 404
Andel netto renteutsatt balanse som er sikret med fastrente	81%

2. gangs rapportering 2019

I henhold til vedtatt finans- og gjeldsreglement skal minimum 25 % av netto renteutsatt balanse ha flytende rente, og minimum 25 % fast rente, mens 50 % skal vurderes utfra markedsituasjonen. Pr nå er fastandelen på kort sikt for høy. 81 % av netto renteutsatt balanse er sikret med fastrente. Gjennomsnittlig rentebinding er på 0,75 år slik at den korte bindingstiden er svært høy, men på lengre sikt er rentebindingstiden lavere da normalsituasjonen skal ligge rundt 3 år. Nytt finans - og gjeldsreglement ble vedtatt i april 2018, og det tar noe tid å tilpasse rammevilkårene til strategien. Noen fastrentelån fra gamle Lardal kommune vil det ikke fornyes fastrente på, i tillegg vil noen av rentebytteavtalene gå ut høsten 2019, og det vil da vurderes å legge mer over på litt lengre fastrente enten ved fastrentelån eller nye rentebytteavtaler.

Verdsettelsestidspunkt 31.07.2019

PORTEFØLJE	Strategi		
Utestående gjeld (finansieringslån unntatt lån til Husbanken) i mill kr.	3 762		
Låneporteføljens gjennomsnittlige løpetid (kapitalbinding)	4,02år	> 2,5 år	OK
Gjennomsnittlig rentebinding	0,75 år	1-5 år, hvorav 3 år er normalsituasjonen	Er for lav på kort sikt, se kommentar over og under
Gjennomsnittlig rente inkl. rentebytteavtaler	2,27 %		
Andel av låneporteføljen som kommer til refinansiering neste 12 måneder	18 %	<30 %	OK
Største enkeltlån utgjør av samlet brutto gjeldsportefølje	13 %	<25 %	OK

Låneporteføljen har pr. 31.12 en gjennomsnittlig løpetid på 4,02 år. Ifølge vedtatt strategi skal denne være mer enn 2,5 år. Det har vært et bevisst valg å øke tid til forfall for å redusere refinansieringsrisikoen. Dette er gjort ved i større grad å velge nedbetalingslån med lang løpetid og bulletlån (lån uten avdrag) med lengre løpetid enn tidligere. I september 2019 forfaller et obligasjonslån til på 430 mill kr. Dette utgjør 11 % av kommunen samlede låneportefølje, og er under kravet om maksimum 30 % med forfall i løpet av neste 12 måneder, i strategi for gjeldsforvaltning. Det er arbeidet med å samle flere lån, og spre forfall på disse på årene fremover for å redusere refinansieringsrisikoen ytterligere. I strategidokumentet legges det opp til nytt låneopptak på tilsammen 513 millioner i 2019, i tillegg til årets refinansieringer. Rentebindingen på kort sikt er svært høy, men rentebindingen på lengre sikt er lav. Dette vil bli tilpasset ved inngåelse av nye avtaler om rentebinding slik at bestemmelsene i nytt reglement blir oppfylt.

2. gangs rapportering 2019

Lånekostnader og renteinntekter i driftsregnskapet

Tall i mill kr	Regnskap pr 31.07	Budsjett pr 31.07	Avvik
Rente- og lånekostnader	48	53	-6
- Renteinntekter	10	13	-3
= Netto rente- og lånekostnader	38	40	-2
+ Avdrag på lån	50	53	-3
= Netto rente- og avdragsutgifter	88	93	-5

Anslag fordeling netto rente- og avdragsutgifter:			
VAR-gjeld (32 %)	28		
Anslag Kjernegjeld (68 %)	60		
Totalt	88		

Rente- og lånekostnadene i driftsregnskapet er lavere enn budsjettet med 6 mill kr, i tillegg var renteinntektene 3 mill kr lavere. Totalt er det regnskapsført 88 mill kr i netto rente- og avdragsutgifter pr 31.07, hvorav anslagsvis 28 mill kr av disse kan knyttes til VAR-gjeld og 60 mill kr til kjernegjeld. Gjennomsnittlig innlånsrente i porteføljen har økt siden samme periode i 2018 med 0,15 %, og er nå 2,27 %. Denne er høyere enn pengemarkedsrenten pga rentebindinger.

Stresstest: Økning av rentekostnad med 1 % på finansieringslån

	Andel av gjeld	Balanse mill kr	Endrings- parameter	Beregnet tap i mill kr
Gjeld med p.t flytende rente	63 %	2 358	1 %	23,5
Gjeld med fast rente (inkl. rentebindingsavtaler)	37 %	1 404		

Dersom rentesatsen øker med 1 % vil rentekostnaden øke med 23,5 mill kr i året med den rentebindingsandelen Larvik kommune har per 31.07.2019.

Forslag til endringer i driftsbudsjettet

	Tall i 1000
Interne funksjoner	
iPads til politikere i henhold til utvalgsmodell, økes med	500
Reduksjon renter (2,20 % iht øk plan), reduseres med	-1 058
Reduksjon avdrag (30 år iht øk plan), reduseres med	-1 603
Sum endring Interne funksjoner	-2 161
Helse og omsorg	
Samhandlingsprosjekt - teknisk budsjettjustering, redusert ramme for virksomhet funksjonshemmede	-5 317
Samhandlingsprosjekt - teknisk budsjettjustering, økt ramme virksomhet arbeid og aktivitet	5 317
Sum Helse og omsorg	0
Areal og teknikk	
Terrorsikre pullerter ved inngangen til Bøkeskogen, økes med	400
Sum Areal og teknikk	400
Andre endringer	
Vedtatt innsparing på 40 mill kr, reduseres med	1 761
Sum alle tjenesteområder	0

Forslag til endringer i investeringsbudsjettet

	Tall i 1000
Flytting av midler fra 2019 til 2020	
Areal og teknikk	
KMT Forvaltning	
Investeringer i vannledninger	-5 000
Investeringer i avløpsledninger	-12 000
Bommestad - Hølen avløp etappe 1	-6 000
Sum Areal og teknikk	-23 000
Eiendom	
Prosjekt, drift og vedlikehold	
Byskogen - ny barnehage	-500
Brunla/Stavern skole, samlokalisering	-5 600
Dolvenhøyda 2 - nye boenheter	-1 400
Omsorgsboliger Kvelde	-3 800
Gunnar Reiss Andersensgt. 8 - 4 nye leiligheter	-7 860
Toveis tale i heiser	-500
Stavern Idrettspark Kaken	-1 600
Tjølling Sykehjem - ENØK tiltak	-2 600
Rammebevilgning - ENØK-investeringer kommunale bygg	-4 000
Legevakt - midlertidige lokaler	-3 500
Sum Eiendom	-31 360
Sum investeringer som flyttes fra 2019 til 2020	-54 360
Finansielle transaksjoner	
Kompensert merverdiavgift reduseres	6 272
Redusert låneopptak	48 088
Sum redusert finansieringsbehov	54 360

Kommunens tjenesteområder

Interne funksjoner

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av:

- Folkevalgte styringsorganer
- Revisjon og kontrollutvalg
- Sentral stab og støtte
- Fellesutgifter
- NAV
- Hovedinntekter
- Finansielle transaksjoner
- Overføring til kirkelig fellesråd
- Overføring til andre etter vedtak/avtale

Utvikling og utfordringer

Det er særlig området NAV innenfor interne funksjoner det knytter seg utfordringer til.

Foreløpige prognoser viser at NAV vil få et merforbruk i 2019 når det gjelder økonomisk sosialhjelp på i størrelsesorden ca 8- 10 mill kr. Utbetalingene i 2018 var store og er det også inn i 2019. En analyse av KOSTRA-tallene viser at økningen i sosialhjelp ikke er begrenset til Larvik. Likevel er det områder hvor andelen har gått ned i Larvik, eller holdt seg på et stabilt nivå. Et eksempel er at totalt antall mottakere av sosialhjelp ikke økte fra 2017 til 2018 og at andelen unge mottakere gikk ned i samme periode. Larvik ligger høyt på samlet utbetaling og har økt de siste årene, i likhet med sammenlignbare kommuner. De andre kommunene har likevel en høyere vekst enn Larvik.

Både prosjekt Helhetlig Oppfølging Lavinntekts familier(HOLF)og prosjekt rettighetsavklaring fortsetter. For HOLF så viser det seg at tett oppfølging stadig gjør at enkeltfamilier i mindre grad får behov for store utbetalinger av sosialhjelp. Prosjekt rettighetsavklaring fortsetter men er et tidkrevende arbeid. Det er tilsammen 17 saker det jobbes med, hvorav 4 nå har fått innvilget uføretrygd, 1 er kommet i jobb og de resterende venter på avklaring.

Til tross for at disse to prosjektene anses å være positive ser det imidlertid kun ut til å hindre vekst i utbetalingene til økonomisk sosialhjelp, som har vært ganske lik de to siste årene. NAV har jobbet mye med å kartlegge årsaker og jobbet med tiltak, og fortsetter nå siste månedene å spesifikt se på de kommuner som har klart å redusere utbetalingene mer markant.

I 2018 var det en utfordring at antall personer som fikk utbetalt introduksjonsstønad var høyt, men for 2019 er dette foreløpig i balanse. Kontoret har en utfordring generelt knyttet til nedgangen i inntektene og tilpasning til den økonomiske rammen for 2019. Det er gjort et godt stykke arbeid med å finne tiltak for å redusere kostnadene. Det er i tillegg en utfordring knyttet til utbetaling av sosialhjelp til målgruppen. I likhet med sosialhjelp ellers så øker dette også her. Det jobbes aktivt med at dette område skal komme i balanse ved årets slutt.

2. gangs rapportering 2019

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
11-Folkevalgte styringsorganer	5 601	6 938	-1 336	-23,9 %	11 342
12-Revisjon og kontrollutvalg	2 199	2 186	13	0,6 %	3 080
13-Sentral stab og støtte	44 943	42 031	2 911	6,5 %	89 954
14-Fellesutgifter	1 255	-13 469	14 724	1173,1 %	95 448
15-NAV	56 054	52 405	3 649	6,5 %	78 425
16-Hovedinntekter	-1 890	-1 899	9	-0,5 %	-1 890
17-Finansielle transaksjoner	-61 556	-63 409	1 853	-3,0 %	-179 489
18-Overføring til kirkelige fellesråd	29 284	29 985	-701	-2,4 %	30 399
19-Overføringer til andre etter vedtak/avtale	20 914	19 075	1 838	8,8 %	22 010
Sum	96 804	73 842	22 962	23,7 %	149 279

Interne funksjoner har pr. juli kontroll på økonomien til de fleste rapporteringsområdene, men har noen overskridelser som utfordrer budsjettet for året.

Folkevalgte styringsorganer har pr. juli et merforbruk på ca 1,4 mill kr som i all hovedsak er knyttet til ulike godtgjørelser ifm politiske møter.

NAV har overskridelser på sosialhjelpsbudsjettet pr. juli på 4,3 mill kr og et foreløpig anslag tilsier et merforbruk for året med 8-10 mill kr. I tillegg har NAV jobbet med en rekke tiltak for å tilpasse seg rammene for å møte nedgangen i antall flyktninger som kommunen bosetter da dette medfører et betydelig inntektstap for kommunen. Pr. juli er det bosatt 13 av 50 flyktninger, men det vil bli bosatt 6 flyktninger i løpet av kort tid. Det er knyttet en viss usikkerhet rundt bosettingen av de siste 31 da det er svært få flyktninger som kommer til landet og som er klare for bosetting til kommunene. Rådmannen følger dette tett og er i dialog med både UDI og IMDi. Det vil i løpet av høsten jobbes med å bosette de resterende 31 flyktingene fra både integreringsmottak, ordinært mottak og overføringsflyktninger.

2. gangs rapportering 2019

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Mål 1 - Forståelig og oppdatert informasjon og kommunikasjon med innbyggerne.	Målrettet arbeid med klarspråk har startet. Det jobbes kontinuerlig med oppdatert informasjon på våre nettsider. Det publiseres daglig nyheter og målinger viser økt trafikk på kommunens nettsider og Facebook. En språkprofil for Larvik kommune er under utarbeidelse. Den er forventet klar for implementering høst 2019.
Mål 2 - Flest mulig innbyggere i Larvik er i arbeid eller utdanning.	Hovedoppgaven til NAV er overgang til arbeid og utdanning for brukerne. Når dette måles, skilles det i brukermassen på ordinære arbeidssøkere med overgang til arbeid eller utdanning, og arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne med overgang til arbeid eller utdanning. Enheten skal kvalifisere til arbeid og utdanning ved å bruke kommunale og statlige virkemidler, i samarbeid med tilliggende enheter. Formålet er å gjøre den enkelte selvforsørget og gi bedre levekår i befolkningen. Enheten skal gi opplysning, råd og veiledning som kan bidra til å løse eller forebygge sosiale problemer.
Mål 3 - Tilrettelegge for kompetansekrevene virksomheter.	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidet med å opprettholde og øke Politihøgskolens aktivitet i Larvik pågår fremdeles. Det samme gjelder arbeidet med å få lokalisert nytt Domstolbygg for Vestfold til Larvik. • Reguleringsplanen for ny institusjon for Bufetat ble vedtatt av kommunestyret 19. juni. Etableringen vil medføre rundt 30 nye kompetansekrevene arbeidsplasser i Larvik. • I tråd med KST 138/19 har Rådmannen startet arbeidet med en mulig etablering av Verdenshavenes hovedkvarter i Larvik. • I næringsplanens handlingsprogram vil det legges frem forslag til tiltak for å legge til rette for, og markedsføre Larvik ovenfor, kompetansekrevene virksomheter. Tiltak for å legge til rette for attraktive arealer og lokaler for denne type virksomheter vil behandles som en del av kommuneplanens arealdel.
Mål 4 - Benytte teknologi til tjenesteinnovasjon og brukervennlige digitale løsninger	Det arbeides tverrfaglig organisasjonen for å kartlegge hvilke prosjekter som er mest relevante å gå i gang med for å få størst mulig effekt ut av digitalisering. I denne perioden har fokuset vært på å få god datakvalitet på interne data slik at det blir mulig å digitalisere / automatisere interne tjenester. Det gjøres stadig små og større endringer for å gi økt brukervennlighet for både ansatte og innbyggere.
Mål 5 - Rekruttere og utvikle rett kompetanse for ledere og medarbeidere.	Både krav til formell kompetanse og løpende læring og utvikling, er en del av kommunens strategiske kompetanseplanlegging og -styring. Larvik kommune har i alle tjenesteområder et arbeid med å rekruttere riktig personell, samt utvikle og beholde medarbeidere. Larvik kommune arbeider aktivt med å rekruttere riktig kompetanse i alle ledd. HR bistår med rekruttering innenfor særskilte stillinger. Det gis strukturert rekrutteringskompetanse til ledere - Lederskoletilbud, Onboardingsprogram og lederstøtte ut til tjenesteområdene.
Mål 6 - Kostnadseffektive og bærekraftige anskaffelser.	For indikator 1 er man ikke kommet i drift, men grunnlaget og forberedelsene er gjort slik at man kan komme i løpet av 2019. For indikator 2 har den grunnleggende operative bruken av Mercell kommet godt i gang og det arbeides nå med å ta i bruk flere deler av programmet.

Status resultatmål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 1 - Forståelig og oppdatert informasjon og kommunikasjon med innbyggerne.	"Klart språk"	Antall forbedrede brevmaler		50	14	<p>Arbeidet med klarspråk er godt i gang. Virksomhet Byggesak har vært pilotprosjekt i dette arbeidet og er i ferd med å ferdigstille utvalgte maler.</p> <p>Det er gjennomført kurs for 30 ansatte på temaet. Dette skal bidra til å bygge en solid ressursgruppe for det videre arbeidet med klarspråk.</p> <p>Grunnarbeidet som nå er lagt i forbedrede brevmaler er et godt grunnlag for effektiv forbedring av øvrige brevmaler.</p> <p>Arbeidet vil fortsette til alle maler er gjennomgått.</p> <p>Det er søkt om og innvilget penger fra KS til nytt kurs i Klarspråk høsten 2019. Målgruppe for kommende kurs vil være virksomhetsledere. Virksomhetsledere vil være viktige pådrivere i egne virksomheter i det videre arbeidet med klarspråk.</p>
Mål 2 - Flest mulig innbyggere i Larvik er i arbeid eller utdanning.	Flest mulig i arbeid og utdanning	Andel deltakere i introduksjonsprogram med overgang til arbeid eller utdanning.		59,0 %	48,0 %	Ved utgangen av juli ligger resultatet under målsettingen, når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for denne gruppen. Flere av de som er ferdig med sin programperiode, har gått til aktiviteter som ikke gir måloppnåelse, f.eks grunnskole.
		Andel deltakere i kvalifiseringsprogram (KVP) med overgang til arbeid eller utdanning. I snitt deltar 70 – 75 deltagere i program hver måned.		59,0 %	50,0 %	Ved utgangen av juli ligger resultatet under målsettingen, når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for denne gruppen.

2. gangs rapportering 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 3 - Tilrettelegge for kompetansekrevene virksomheter.	Økning i antall sysselsatte i virksomheter i Larvik med universitets- eller høyskoleutdannelse	SSB: Tabell 11615		2,5 %		Kan kun rapporteres på årsbasis. Første rapportering for 2019 vil foreligge 2020
Mål 4 - Benytte teknologi til tjenesteinnovasjon og brukervennlige digitale løsninger	Ekstern brukerundersøkelse viser at 85 % av våre brukere er Fornøyd eller Meget godt fornøyd med våre digitale tjenester. Herav Internettsider, digitale skjemaer, digital postleveranse, søknadsprosesser med mere.	Digitalisering - eksternt		85,0 %		Brukerundersøkelse vil bli gjennomført i løpet av høsten 2019
	Løpende intern brukerundersøkelse der over 95 % av brukerne er Fornøyde eller Meget godt fornøyd med våre tjenester.	Digitalisering - internt		95,0 %	97,4 %	Tallene er hentet fra vår interne supportløsning Pure Service
Mål 5 - Rekruttere og utvikle rett kompetanse for ledere og medarbeidere.	Utvikle og ivareta kvalifisert arbeidskraft	1. Score på nivå med landsgjennomsnittet og helst høyere, på resultatet i medarbeiderundersøkelse på faktor 7 «relevant kompetanse utvikling»		3,9		Opprinnelig oppsatt medarbeiderundersøkelse er utsatt til 2020.
		2. Resultatet i medarbeiderundersøkelse på «Helhetsvurdering» er minst 4,4		4,4		Opprinnelig oppsatt medarbeiderundersøkelse er utsatt til 2020.
Mål 6 - Kostnadseffektive og bærekraftige anskaffelser.	Innkjøpsstrategi følges aktivt opp	1. Gjennomføre stedlig kontroll av lønn og sosiale arbeidsvilkår, jf de kravene som er stilt i strategien.		20		0 Rutiner er på plass og leverandører er informert. Opplæring er gitt til bygningsansvarlig i eiendom. Ledelsen i eiendom vil sørge for oppstart
		2. Minst 90 % av alle anskaffelser over kr 100 000 skal skje i kommunens konkurransegjennomføringsverktøy (Merzell).	0,0 %	70,0 %	86,0 %	Det har vært arbeidet med å ta bruk Merzell i hele organisasjonen og på mange ulike deler av regelverket.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,07 %	2,91 %	3,98 %
Årlig sykefravær 2019	1,48 %	3,49 %	4,97 %
Sykefravær 2. kvartal 2018	0,77 %	2,03 %	2,80 %
Sykefravær 2. kvartal 2019	0,54 %	3,61 %	4,15 %

Samlet sykefravær for 1. halvår ligger på 4,91 %. Fraværet i Interne funksjoner er høyere, enn i 2018. Det jobbes kontinuerlig med oppfølging av sykefravær med fokus på at det skal være et godt arbeidsmiljø, som man vet gjennom forskning har direkte påvirkning på sykefraværet. Lederne er kjent med og følger opp langtidssykefravær etter rutinene til Larvik kommune.

Folkevalgte styringsorganer

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
11-Folkevalgte styringsorganer	5 601	6 938	-1 336	-23,9 %	11 342
Sum	5 601	6 938	-1 336	-23,9 %	11 342

Folkevalgte styringsorganer har merforbruk ift periodisert budsjett ved utgangen av juli på ca 1,4 mill kr. Merforbruket er knyttet til ansvar: 1770 "Kommunestyret, formannskap og komiteer", og hovedårsakene er:

1. Merforbruk på tapt arbeidsfortjeneste/lønn barnevakt. Per juli ligger forbruket kr 160 000 over budsjettet for hele 2019.
2. Høyt forbruk for "Godtgjørelse til folkevalgte". Per juli ligger merforbruket kr 680 000 over periodisert budsjett.

Over 1,1 mill kr av merforbruket ligger på godtgjørelser, tapt arbeidsfortjeneste og lønn barnevakt. Resterende merforbruk, ca kr 300 000, ligger på "Kjøp av varer og tjenester". Det er samme tendens som i 2018, men negativt avvik er noe lavere enn på samme tid i fjor. Dette innebærer et sannsynlig merforbruk på dette ansvaret i 2019.

Området Folkevalgte styringsorganer samlet er vanskelig å forutsi da bevilgning til kommunevalget ligger her og utgifter i den forbindelse stort sett kommer i løpet av høsten.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Avvik Status prognose i kr	Risiko	Statusbeskrivelse
Tiltak forrige år				
Kommunevalg 2019	1 800	1 800	0	I arbeid Endret ramme er innarbeidet i budsjett.
Sum	1 800	1 800	0	
Sum tiltak	1 800	1 800	0	

Revisjon og kontrollutvalg

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
12-Revisjon og kontrollutvalg	2 199	2 186	13	0,6 %	3 080
Sum	2 199	2 186	13	0,6 %	3 080

Overføring gjøres i henhold til avtale, det forventes ikke avvik.

Sentral stab og støtte

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
13-Sentral stab og støtte	44 943	42 031	2 911	6,5 %	89 954
Sum	44 943	42 031	2 911	6,5 %	89 954

Samlet for Sentral stab og støtte er det et positivt avvik på over 2,9 mill kr ved utgangen av juli. Årsaken er blant annet øremerkede prosjektmidler der aktivitet så langt i 2019 har vært lav med lite forbruk, samt et generelt lavt forbruk for å oppnå balanse i 2019.

Det vurderes at Sentral stab og støtte samlet vil gå i balanse i 2019.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose i kr	Avvik Status prognose i kr	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
KST 090/18 Prosjekt 07779 HOLF	150	150	0 Ikke startet	✓	Midlene vil bli disponert siste halvdel av 2019.
Sum	150	150	0		
Sum tiltak	150	150	0		

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
Innføring konkurransegjennomføringsverkrøy	624	278	2018	504	158	Lav
Mobilmaster, 4 stk.	4 000	0	2020	4 000	0	Lav
Oppgradering Tele- og datanettet	6 000	3 350	LØPENDE	2 000	0	Lav
Sak-/arkivsystem, ny funksjonalitet og integrasjon	800	39	2027	200	0	Lav
Smartbytiltak	4 000	5	0	1 000	5	Lav
Tolkeprogram (fagsystem)	400	77	2018	400	77	Lav
Tverrgående digitaliseringsprosjekter	3 500	0	2020	1 500	0	Lav
Web utviklingsprosjekter	5 139	1 338	2027	1 000	540	Lav
Sum øvrige prosjekter	4 800	0		0	450	
Sum	29 262	5 087		10 604	1 230	

Statustekst investeringer

Innføring konkurransegjennomføringsverkrøy

Merzell er tatt i bruk i stor grad. Integrasjon med ACOS er gjennomført. Det vurderes større bruk av maler og full implementering av avtaleregisteret. Prosjektet ferdigstilles i 2019.

Mobilmaster, 4 stk.

Det vises til tidligere rapportering til kommunestyret der vi har redegjort for prosjektets status.

Prosjektet er nå i en fase der man har valgt leverandør, og kontrakt er signert. Viken fiber gikk av med seieren i anbudskonkurransen, og de har en plan om å starte graving til vinteren. Det er en del usikkerhet knyttet til videre framdrift, men man går ut fra at mange av innbyggerne i området vil få på plass fiber ila 2020.

Oppgradering Tele- og datanettet

Det jobbes kontinuerlig med utbygging og utskiftning av sentral infrastruktur. Bytte av sentral brannmurløsning har full fokus 3. kvartal 2019. Dette er en kritisk komponent som er sentral for hele drifta.

I tillegg vil det i år bli kjøpt inn en del nye lisenser, samt at mange eldre nettverkssvitsjer skal byttes ut.

Sak-/arkivsystem, ny funksjonalitet og integrasjon

Midlene nyttes til å integrere ulike fagsystemer til kommunens NOARK arkivkjerner. Prosjektet går som planlagt. Hittil i år er to fagsystemer integrert.

Smartbytiltak

Det er så langt i år kun benyttet små midler fra denne bevilgningen. I løpet av våren og sommeren 2019 er det påbegynt å bygge en infrastruktur for IoT (Tingenes Internett) og innsamling av sensordata. Planen er å starte arbeidet med å samle inn data som viser fyllingsgrader i nedgravde søppelcontainere. Dette vil være en pilot for å se om valgt teknologi som er under utprøving gir tilstrekkelig stabilitet i drift. Det vil påløpe kostnader knyttet til dette i tiden som kommer.

Tolkeprogram (fagsystem)

Anskaffet tolkeprogram er implementert og i drift.

Tverrgående digitaliseringsprosjekter

Første halvår har vært benyttet til å kartlegge og identifisere behov og muligheter for digitalisering i organisasjonen. Det har vært arbeidet nettverksbasert med personell fra alle tjenesteområder med denne kartleggingen. Så langt er det følgende prosjekt og tiltak som peker seg ut:

- Skybasert kontorpakke og samhandlingssystem
- Medborgerportal
- Digital kulturkalender
- Hjelp for barn og unge
- Timeplanlegging - timefangst -timelister - fravær

2. gangs rapportering 2019

- e-Byggesøk - eByggesak - Geolett (AI)
- Masterdata Eiendom - Areal og Teknisk
- Masterdata ansatte

Det gjøres oppmerksom på at prosjekter og tiltak som er listet ovenfor er store og komplekse og noen vil måtte gå over flere år før en kan si seg ferdig.

Web utviklingsprosjekter

Midlene benyttes nå til utvikling av nye Websider for skolene i Larvik kommune. Videre vil det bli benyttet til utvikling av en digital kulturkalender for kulturlivet i hele kommunen, ref. vedtak i Kulturplanen.

Fellesutgifter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
14-Fellesutgifter	1 255	-13 469	14 724	1173,1 %	95 448
Sum	1 255	-13 469	14 724	1173,1 %	95 448

Fellesutgifter består av kommunestyrets tilleggsbevilgningskonto og andre fellesutgifter som KS-kontingent, hovedtillitsvalgt/hovedverneombud, porto, felles lisenser og felles annonsering. Pensjonsutgifter, premieavvik og avsetning til lønnsoppgjør omtales sentralt under Økonomiske hovedtall og tabellen Sentrale poster.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
Driftskutt 2019-2022	-40 000	-40 000	0	I arbeid	⊖	Viser til omtale av omstillingsprosjektet 2019 i saken.
Sum	-40 000	-40 000	0			
Kommunestyrets vedtak						
KST 293/18 Post 12 Innsparing leasingkostnader	-1 000	-640	-360	I arbeid	⊖	For 2019 er det beregnet en innsparing på kr 640 000. Hovedårsaken til avviket fra budsjett er at det måtte skrives ny Utskiftningsplan og utlyse konkurranse før oppstart.
KST 292/18 350- årsjubileum tilskudd	0	0	0	Ferdig	✓	Endring er innarbeidet i rammen.
KST 293/18 Helhetlig plan Tollerodden, pkt 16	0	0	0	Ferdig	✓	Endring er innarbeidet i rammen.
Sum	-1 000	-640	-360			
Sum tiltak	-41 000	-40 640	-360			

Status investeringsprosjekter*Beløp i 1000*

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
Innkjøp av biler - for reduserte leasingkostnader	40 000	2 702	0	10 000	2 702	Lav
Sum	40 000	2 702		10 000	2 702	

Statustekst investeringer**Innkjøp av biler - for reduserte leasingkostnader**

Innkjøp av biler. Per i dag så er det kjøpt inn elbiler for ca 3,7 mill kr. Utover 3 og 4 kvartal er det planlagt innkjøp av ytterligere 17 elbiler tilsvarende 4,5 mill kr. De gjenværende 1,8 mill kr i budsjettet prioriteres inn forløpende utover høsten og det ser i dag ut til at vi ender på budsjett.

NAV

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
15-NAV	56 054	52 405	3 649	6,5 %	78 425
Sum	56 054	52 405	3 649	6,5 %	78 425

Ved utgangen av juli leverer NAV et samlet resultat som viser merforbruk når det korrigeres for øremerkede midler. Det vil være avgjørende å ha fokus på økonomistyringen, og ikke minst tiltak som kan ha effekt på økonomien for å tilpasse seg en endret budsjetteramme og nedgangen i antall flyktninger.

De områdene det er størst avvik på i forhold til budsjett er økonomisk sosialhjelp og introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger. Utbetalingen av sosialhjelp var stor i 2018, og prognosene viser at utbetalingene ikke går ned i 2019. Det jobbes kontinuerlig med tiltak for å redusere merforbruket, men når inngangen av saker øker, er dette en utfordring for kontoret. Ved utgangen av juli viser regnskapet for sosialhjelp, som også inneholder kvalifiseringsstønad, et merforbruk på nær 4,3 mill kr. Merforbruket har ikke økt siste måned.

Når det gjelder introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger, har kontoret jobbet intensivt første halvår med å tilpasse seg budsjetterammen for 2019. Dette arbeidet er i stor grad ferdig, men det gjenstår noen detaljer. Foreløpig viser resultatet ved utgangen av juli et mindreforbruk på nær kr 200 000. Mindreforbruket er i hovedsak knyttet til utbetaling av lønn. Det knytter seg fortsatt stor usikker til årsresultatet da dette henger nøye sammen med at man får bosatt det antallet flyktninger kommunen har vedtatt.

Per juli er det bosatt 13 personer i forhold til vedtak på 50 for 2019 samtidig som 6 flyktninger vil bli bosatt i nær framtid. Det knytter seg likevel en viss usikkerhet til UDI's saksbehandlingstid med hensyn til bosetting iht kommunestyrets vedtak. I tillegg til UDI's saksbehandlingstid kommer det få flyktninger til landet. Integreringsmottaket i Larvik er i dag ikke fullt, og de som er der venter på vedtak lenger enn intensjonen med integreringsmottak. Det knytter seg derfor en viss usikkerhet til bosetting av de 31 siste i henhold til vedtatt anmodning. Rådmannen følger dette tett og er i dialog med både UDI og IMDi. Det vil i løpet av høsten jobbes med å bosette de 31 resterende både fra integreringsmottak, ordinært mottak og overføringsflyktninger.

Det ble i kvartalsrapporten nevnt at Staten og Husbanken hadde vedtatt at de som mottar bostøtte skulle få en ekstraordinær utbetaling i mai. Effekten av det skulle føre til at sosialhjelpsutgiftene for kommunen ble redusert.

NAV hadde allerede betalt strømrregninga som den ekstra utbetalingen var innrettet mot. Den ekstra bostøtta fra Husbanken ble utbetalt direkte til bruker og mest sannsynlig brukt til andre formål. NAV kunne derfor ikke trekke ut den ekstra bostøtten fra inntektsgrunnlaget til mottakerne og sosialhjelpsutgiftene ble ikke redusert.

2. gangs rapportering 2019

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
KST 090/18 Prosjekt 07779 HOLF	-1 200	-1 200	0	I arbeid		Videreført fra 2018
Sum	-1 200	-1 200	0			
Sum tiltak	-1 200	-1 200	0			

Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier (HOLF) er et forskningsprosjekt. Målet er å forhindre sosial arv ved å forebygge at barn i lavinntektsfamilier forblir fattige på grunn av manglende utdanning, arbeidsmuligheter og manglende sosial integrering. Prosjektet skulle avsluttes i 2018 men ble videreført ut 2019. I slutten av september vil forskningsrapporten legges fram på en konferanse. Rapporten vil si noe om resultatet av det nasjonale prosjektet.

For å kunne jobbe enda tettere med målgruppen ble det i tillegg tilført lokale midler etter vedtak i kommunestyret. I 2018 ble 22 familier fulgt tett opp. Resultatene viser at utbetaling av sosialhjelp samlet gikk ned, for den gruppen det ble arbeidet med. Foreløpige resultater for 2019 viser at utbetalingene fortsatt er lavere for den gruppen som får tett oppfølging, enn det som var utgangspunktet når de kom inn i prosjektet, og mange familier har fått nye og varige løsninger på sin livssituasjon.

Selv om kontoret har vært igjennom en nedbemanningsprosess og omorganisering, har arbeidet med HOLF blitt opprettholdt og styrket. Arbeidet er flyttet fra et økonomisk miljø til et oppfølgingsmiljø, og det er 3 veiledere som jobber med dette på fulltid. I løpet av høsten 2019 vil antall familier som følges opp økes til 50 - 60 familier. Kontoret vil følge arbeidet og resultatene for disse familiene tett, og vil kunne rapportere på dette til politisk utvalg i 2020.

Hovedinntekter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
16-Hovedinntekter	-1 890	-1 899	9	-0,5 %	-1 890
Sum	-1 890	-1 899	9	-0,5 %	-1 890

Rapporteringsområdet Hovedinntekter består av kommunens skatteinntekter, rammetilskudd og rentekompensasjonsinntekter knyttet til investeringer innenfor sykehjem, skolebygg og kirker. Skatteinntektene og rammetilskuddet er kommentert under Økonomiske hovedtall og tabellen Sentrale poster.

Finansielle transaksjoner

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
17-Finansielle transaksjoner	-61 556	-63 409	1 853	-3,0 %	-179 489
Sum	-61 556	-63 409	1 853	-3,0 %	-179 489

Rapporteringsområdet Finansielle transaksjoner består i hovedsak av renter og avdrag, avkastning primæroppgavefondet, avsetninger til disposisjonsfond og finansiering av investeringer. Dette er lagt sentralt og kommentert under tabellen Sentrale poster. Avskrivninger bokføres kvartalsvis og er per juli på 58 mill kr.

Overføring til kirkelige fellesråd

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
18-Overføring til kirkelige fellesråd	29 284	29 985	-701	-2,4 %	30 399
Sum	29 284	29 985	-701	-2,4 %	30 399

Det er per juli et negativt avvik på ca kr 700 000 som skyldes at det er overført mer enn det som ligger i periodisert budsjett. Dette utjevnes ved avregning av siste overføring i 2019.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå økonomi	Risiko
Kvelde kirkegård, opparbeiding 2019-2020	6 000	3 000	2020	3 000	3 000	Lav
Rehabilitering kirkegårder	10 500	7 000	LØPENDE	3 500	3 500	Lav
Ringeanlegg i Hem og Styrvoll kirker	500	500	0	250	250	Lav
Vedlikehold middelalderkirker	26 500	10 000	2022	5 000	5 000	Lav
Sum	43 500	20 500		11 750	11 750	

Statustekst investeringer

Kvelde kirkegård, opparbeiding 2019-2020

Vedtatt beløp er overført kirkelig fellesråd.

Rehabilitering kirkegårder

Vedtatt beløp er overført kirkelig fellesråd.

Ringeanlegg i Hem og Styrvoll kirker

Vedtatt beløp er overført kirkelig fellesråd.

Vedlikehold middelalderkirker

Vedtatt beløp er overført kirkelig fellesråd.

Overføringer til andre etter vedtak/avtale

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
19-Overføringer til andre etter vedtak/avtale	20 914	19 075	1 838	8,8 %	22 010
Sum	20 914	19 075	1 838	8,8 %	22 010

Overføringer til andre etter vedtak/avtale vil i 2019 få et merforbruk som nå antas å bli ca kr 600 000. Det negative avviket skyldes økning i mange ulike tilskudd blant annet Gea Norvegica, Incestsenteret, Krisesenteret og også større overføringer til andre enn forutsatt/budsjettet, blant annet iVekst og Larvik museum.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose prognose i kr	Avvik Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 23 Blindforbundet økt tilskudd	15	15	0 Ferdig	✓	Vedtatt tilskudd er overført.
KST 293/18 Post 24 Dyrebeskyttelsen tilskudd	30	30	0 Ferdig	✓	Vedtatt tilskudd er overført.
Sum	45	45	0		
Sum tiltak	45	45	0		

Helse og omsorg

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av følgende virksomheter:

- Virksomhet Funksjonshemmede
- Arbeid og aktivitet
- Sykehjem
- Psykisk helse og avhengighet
- Larvik helsehus
- Hjemmetjenester
- Fellesfunksjoner

Mandatet til tjenesteområdet er nedfelt i Helse- og omsorgstjenesteloven og § 1-1 gir klare føringer for tjenesteutøvelse og oppgaver. Lovens formål er særlig å:

1. Forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne,
2. Fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer,
3. Sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre,
4. Sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud,
5. Sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov,
6. Sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet
7. Bidra til at ressursene utnyttes best mulig.

Planer fra plangrunnlaget

- Kommuneplanens samfunnsdel
- Temaplan Helse og omsorg 2019 - 2032
- Plan for legetjenesten i Larvik
- Plan for fysioterapitjenester 2018 - 2022
- Smittevernplan
- Helse og sosial beredskapsplan
- KST 038/15 Boligplan 2015 - 2020
- Veteranplan
- Utviklingsplanen, SiV og samarbeid med Larvik
- Velferdsteknologiplan

Planer i arbeid

- Vedtak knyttet til Nye lokaler for legevakt/lokalmedisinsk senter
- Vedtak i forhold til utredning av nye sykehjemsplasser
- Boliger med heldøgnsbemanning og sykehjem
- Folkehelseplan

Utvikling og utfordringer

De største utfordringene

- Larvik kommune har en eldre befolkning enn landsgjennomsnittet, og antall eldre vil fordobles innen 2045, samtidig vil innbyggere i arbeidsfør alder ha liten vekst.
- Larvik kommune har en høyere andel uføretrygdede, sosialhjelpsmottakere og lavinntektsfamilier enn fylket og landet for øvrig. Helseutfordringer har direkte sammenheng med sosial ulikhet.
- Yngre tjenestemottakere med omfattende behov øker både på landsbasis og i Larvik kommune.
- Andelen unge med psykiske problemer fortsetter å øke
- Mennesker med rusavhengighet har vesentlig kortere levetid enn normalbefolkningen og vil trenge omfattende tjenester på et tidligere tidspunkt i sitt livsløp.
- Antall personer med demens øker i årene fremover og bør fanges tidlig opp og møtes med et differensiert tilbud og alternative boformer. Antall personer med alvorlig demens øker. De har behov for omfattende tjenester.

De viktigste veivalgene:

1. Nærmest mulig, så lenge som mulig
2. Sentralisere tjenester til spesielle behov
3. Trygge overgangene mellom institusjoner og hjem
4. Tilrettelegge for mestring - fra storbruker til superbruker
5. Utløse seniorkraften i eldrebølgen

Styrke og videreutvikle kommunens nærmiljøer.

Aktiv medvirkning i egne helseutfordringer, forebyggende aktiviteter og «egenmestring» har de beste forutsetninger i eget hjem eller i kjente omgivelser (bl a. Anders Grimsmo).

Larvik kommune kjennetegnes av sterke stedsbundne nærmiljøer med aktiviteter for den eldre delen av befolkningen, og noen av disse har eksistert i svært mange år. De finnes både i bynære strøk som på Langestrand, Nanset og i Stavern - og i kommunens mange distrikt/ «lokalsamfunn» som Svarstad, Kvelde, Nalum, Helgeroa og Tjølling. Det legges ned en uvurderlig frivillig innsats, det gis meningsfulle aktiviteter og mestring i å delta. De utgjør en betydelig ressurs og er en verdifull del av lokalsamfunnsutviklingen. Det er rådmannens mening at disse må tas godt vare på, styrkes og utvikles i et nært samspill mellom innbyggere, brukerorganisasjoner og helse og omsorgstjenestene.

Nærværet og livskraften av frivillig innsats for den eldre delen av befolkningen har tradisjonelt sett vært veldig stedbundet. Folk fra Østre Halsen aktiviserer seg og aktiviseres på Glippetunet. Med den betydelige økningen av leiligheter i sentrumsnære strøk de siste åra, ser vi en urbaniseringstendens hos yngre eldre, (65 – 79 år). De flytter for eksempel til «sentrumsgårdene», Risøya, Marius Brygge, Nansetgården og Sanden. Denne tendensen betyr at eldre i større grad enn tidligere flytter til mer tilrettelagte boliger, at de har folk - og gjerne kjente - tettere rundt seg, og at det er nærhet til andre servicetilbud.

Utenfor de mest sentrumsnære strøk er aktiviteten og frivillig innsats vel så stor, men har ikke samme endring i boforhold. Dette tilsier at behovet for omsorgsboliger er større i disse delene av kommunen.

2. gangs rapportering 2019

Deltakelse, medborgerskap, og «samskaping» er enklere å få til dersom de tar utgangspunkt i allerede etablerte nærmiljøer og bygger videre på disse. Deltakelse på sosiale arenaer bidrar til god helse, trygghet og tilhørighet – og kan medvirke til å forebygge sosial ulikhet i helseutfordringer.

Ved å ta utgangspunkt i, og bygge videre på, godt fungerende nærmiljøer, er vilkårene for samspill og bruk av nettverk, frivillige ressurser og samarbeid til stede. Det er grunn til tro at både synergier og effekt av ulike tiltak og virkemidler kan forsterkes ved å sørge for at ulike helse- og omsorgstjenester videreutvikles og etableres i nærmiljøene.

Utvikle Larvik medisinske senter

Intensjonen med å utvikle et medisinsk senter i kommunen er flere;

- Videreutvikle og bedre synergieffekten av etablerte tilbud som mottak og avklaring av utskrivningsklare pasienter, lindrende avdeling, øyeblikkelig hjelp kommunalt døgntilbud (ØHD), inkl. bruk av diagnostisk sløyfe og legevakt
- Samle og utnytte kompetanse, og bedre tilrettelegging av tjenestetilbud som krever spesiell kompetanse på ett sted
- Tilrettelegge for at tjenestekontoret, Helsehjelpen og andre publikumsrettede servicetjenester gjøres kjent og mer tilgjengelig for innbyggerne i kommunen.
- Utvide tjenestetilbud til personer med utagerende demenssykdom

Det skal i økonomiplanperioden

- Bygges nye lokaler for legevakt og det må i 2019 etableres midlertidige lokaler for legevakta
- Doble kapasiteten til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset ved å øke antall avklarings- senger

Endringen vil gi økt kvalitet for bruker fordi det blir tryggere og færre overganger. Erfaringsmessig er det i overgangene svikt og feilbehandling kan oppstå, f.eks. ved manglende informasjon og legemiddelhåndtering. Videre fører endringene til bedre utnyttelse av kompetanse og bemanning og vil gi økt fleksibilitet i pasientforløpene.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
31-Virksomhet for funksjonshemmede	99 215	99 424	-209	-0,2 %	137 349
32-Arbeid og aktivitet	33 687	33 565	122	0,4 %	57 531
33-Sykehjem	142 291	149 236	-6 945	-4,9 %	269 031
34-Psykisk helse og avhengighet	43 408	42 736	672	1,5 %	68 755
35-Larvik helsehus	44 561	46 333	-1 772	-4,0 %	81 534
36-Hjemmetjenester	113 652	116 759	-3 106	-2,7 %	206 196
37-Fellesfunksjoner	76 868	76 048	820	1,1 %	141 673
Sum	553 683	564 101	-10 418	-1,9 %	962 068

Resultat pr juli for Helse og omsorg viser et merforbruk på ca 10,4 mill kr.

2. gangs rapportering 2019

Driften er noe fortsatt høyere enn budsjett 2019 på virksomhetene Sykehjem, Helsehus og Hjemmetjenester. Det er iverksatt nye tiltak for å bremse merforbruket. Utfordringene til tjenesteområde er knyttet til lønn og pasientstrøm.

I institusjonstjenesten er det press på de spesialiserte korttidsavdelingene som følge av utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Dette kommer til uttrykk på lønnskostnaden.

Det meldes om flere krevende demente som trenger bistand utover grunnbemanning i ordinære sykehjemsavdelinger. Det jobbes med tiltak for å ivareta utagerende demente.

Hjemmetjenesten ble omorganisert med virkning fra 11. mars. Årsverk er redusert, og vi ser en positiv utvikling.

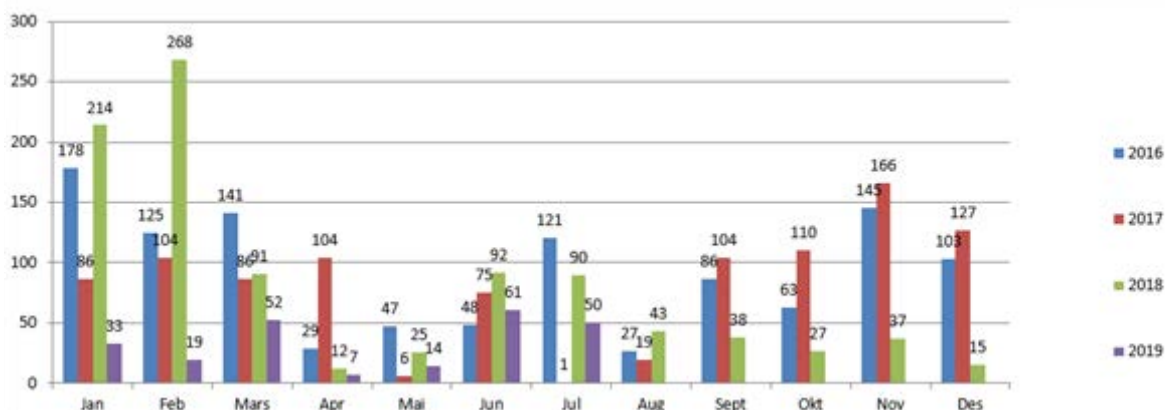
Samhandlingsprosjekt som ble vedtatt i Strategidokumentet 2019 - 2022, mellom virksomhetene Arbeid og Aktivitet og Funksjonshemmede ble iverksatt pr. 01.04.2019. Innsparingen ble ca. 1 mill kr, som ble vedtatt i budsjett 2019.

Psykisk helse og avhengighet jobber for å oppnå balanse ved årsslutt. Årsprognose for virksomheten er endret grunnet kjøp av nytt privat tiltak.

Drift på Fellesfunksjoner HO har et mindreforbruk pr. juli. Det er i 2019 redusert årsverk. I tillegg blir det ikke satt inn vikar ved fravær der dette er mulig. For å bidra til bedre økonomisk resultat for Helse og omsorg er noe eksterne tilskudd i 2019 brukt til lønnskostnader på fast ansatte, innenfor kriteriene for tildeling.

Antall overliggerdøgn har hatt en positiv utvikling i 2019 sammenliknet med tidligere år. Pr. juli var det 236 døgn, mot 792 tilsvarende periode i 2018. Dette på bakgrunn av felles innsats fra hele organisasjonen.

Statistikk overliggerdøgn:

Det jobbes fortsatt intensivt for å tilpasse driften til de økonomiske rammene med fokus på tiltak som i minst mulig grad går ut over bruker og gir effekt i hele organisasjonen. Det har tatt noe tid før alle endringer gir full effekt da det tar tid å endre og samtidig sørge for at kvaliteten på tjenesten ut mot bruker og pasient blir ivaretatt.

Helse og omsorg mottar store beløp i ressurskrevende inntekter, prognose 2019 er 70 mill kr. Inntekten er avhengig av timer som ytes til disse brukerne gjennom hele året. Vedtak i statsbudsjettet for 2020 om

2. gangs rapportering 2019

bl.a innslagspunkt for refusjon vil ha betydning for inntekten i 2019. Det er stor usikkerhet til størrelsen på dette tilskuddet. Dette følges nøye.

I Strategidokumentet 2019-2022 ble det gitt 3,5 mill kr. til opptrapping tjenester i heldøgnsbemannet omsorgsboliger. Det er overført 328 000 til Hjemmetjenesten for 2019. Tiltaket vurderes opp mot den økonomiske situasjonen i Helse og omsorg og kan forbedre resultatet tilsvarende dersom dette ikke iverksettes.

Det anslås et merforbruk for 2019 på ca 13,5 mill kr.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
1. Størst mulig grad av selvhjulpenhet og minst mulig inngripen	<p>Strategier:</p> <p>A: Implementere og utvikle velferdsteknologiske hjelpemidler Larvik kommune har fokus på innføring og utvikling av velferdsteknologiske løsninger for økt livskvalitet, trygghet og egenmestring i befolkningen. Etablering av Helsehjelpen og kjøp av responsenterløsning gjør at hjelpemidler kan etableres raskere, samtidig med at det gir en økt trygghet og effektivisering av tjenestene. I tillegg til omleggingen har antall velferdsteknologiske hjelpemidler økt i 2019. Det har vært stort fokus på kompetanseheving i befolkning og hos ansatte.</p> <p>Larvik er sammen med Skien kommune en ressurskommune i Nasjonalt program for utvikling av velferdsteknologi. Vestfold- og Telemarkskommune har stort fokus på trygghetsteknologi og implementering av dette. Larvik jobber med å etablere nye rutiner, prosedyrer og etablere tjenesteforløp.</p> <p>Larvik kommune er med i et forskningsprosjekt for å sikre pasientflyt og sikre overganger mellom avdelinger. Larvik kommune har tatt i bruk elektroniske tavler for å sikre overgangene. Dette bidrar til økt sikkerhet, sikrer riktig behandling på riktig sted og til redusert antall overliggedøgn på sykehuset.</p> <p>Larvik har ansvaret for innovativ anskaffelse av elektronisk medisineringsstøtte for 29 norske kommuner. Kontrakt er inngått, og akseptansetester gjennomføres for å sikre kvalitet. Innføring i Larvik planlegges høsten 2019. Elektronisk medisineringsstøtte ventes å gi stor kvalitetsgevinst for brukere og reduserte utgifter for kommunen.</p> <p>Larvik kommune og Sykehuset i Vestfold er med på Helsedirektoratets satsing på avstandsoppfølging av pasienter med kroniske lidelser. 16 pasienter har fått installert utstyr og det rapporteres om gode tilbakemeldinger.</p> <p>Videre bredding av tjenesteshop foretas til nye brukergrupper.</p> <p>Det planlegges for økt bruk av digitalisering og mindre dobbeltføring av data på legevakta.</p> <p>B: Videre satsning på hjemmerehabilitering og hverdagsmestring Hverdagsrehabilitering er en tidsavgrenset, intensiv og målrettet rehabilitering i hjem, som ytes gjennom tverrfaglig innsats og samarbeid med pasienten, pasientens mål gir rehabiliteringsfokus. Dette tilbudet er nå i flyt i virksomhet Hjemmetjenester og settes inn som tidlig intervensjon ved første gangs henvendelse om tjenester der det er hensiktsmessig.</p> <p>Alle ansatte er nå kjent med at vårt fokus er på mestring og pasientens egne ressurser. Det har vært gjennomført kompetansehevende tiltak og det vil fortsatt holdes tak i. Neste virksomhet er nå Helsehuset.</p>

2. gangs rapportering 2019

Målsetting

Status måloppnåelse

Fokus for tjenestene er å bidra til at innbyggere med behov for bistand, opplever mest mulig egenmestring. Dette gjøres gjennom å:

- Veilede og bidra til utvikling av ressurser, egne og miljømessige, som bidrar til å kunne leve selvstendige liv.
- Nå innbyggere på et tidlig tidspunkt før de taper funksjon. Vi ønsker å bygge opp reservekapasiteten.

C: Tidlig intervensjon via helsehjelpen

Helsehjelpen er etablert og i drift. I oppstarten var hovedfokus på å overta velferdsteknologiske løsninger og drifte dem. Dette har medført at innbyggere som har behov for ulike løsninger, som for eksempel trygghetsalarm, lokaliseringsteknologi, digitalt tilsyn og mobile alarmer, får dette når behovet oppstår. Det medfører at flere klarer seg selv lengre, opplever mer selvstendighet og behovet for andre kommunale tjenester utsettes. Innbyggere som har vært innlagt på institusjon kan utskrives og klare seg hjemme i egen bolig raskere med bruk av teknologien. Overliggerdøgn på sykehuset er redusert.

1.mai åpnet Helsehjelpen for mottak av publikum. Åpningstiden er hverdager fra 08.00 til 17.00. Innbyggere som har spørsmål eller trenger råd og veiledning kontakter Helsehjelpen. Det er et jevnt besøk ved oppmøte og telefoner, men det er foreløpig ikke veldig mange som henvender seg. Tilbakemeldinger fra innbyggerne er positive, men det er behov for mer informasjon om tilbudet, slik at flere kan benytte det.

Medisinsk avstandsoppfølging er godt i gang, med 40 pasienter henvist til prosjektet. Dette er også et prosjekt som bidrar til tidlig intervensjon, bedre innsikt i egen sykdom og reduksjon/utsettelse av tjenestebehov. Prosjektet er i en tidlig fase så vi har foreløpig ingen tall å vise til.

2. Forhindre og redusere ensomhet

Strategier:

A: Bidra til aktive lokalsentra

Utviklingen av lokalsentra starter i Tjølling og Svarstad høst 2019.

B: Legge til rett for gode lokalmiljøer: bygge opp bemanning i omsorgsboliger som er tilknyttet sykehjem og tilrettelegge for gode aktivitetstilbud der sammen med frivillige
Opptapping starter når prosjektleder er på plass i Tjølling høsten 2019.

3. Gjøre det enklere å være pårørende

Strategier:

A: Ha fleksible, forutsigbare og tilstrekkelige dagtilbud

Det er i dag økende etterspørsel etter ordinære dagsenterplasser, spesielt i Svarstad der nærmeste dagsenterplass er Kvelde. Det er også en økning i etterspørsel på ordinære demensplasser på dagtid. I Tjølling er det nå åpent dagsenter også på kveld, helligdager og helg. Her har etterspørselen vært økende den siste tiden. Villa Kveldsol er et lavterskeltilbud for personer med demens og deres pårørende og er åpent 3 dager i uken. Villa Kveldsol har et snitt på 7 besøkende pr dag. Det arrangeres kveldscafe en gang i måneden på Villa kveldsol, 10 besøk i snitt. Hovedtyngden av besøkende er personer som ikke har andre tjenester av kommunen i dag. Det skal foretas en gjennomgang av dagtilbudene for å kartlegge kapasitet og tilbuds differensiering mellom lokasjoner.

B: Bygge ut avlastningstiltak for barn

Det har gjennom 1.halvår vært jobbet med hvordan en på best mulig måte kan ivareta og øke kapasitet i avlastningstilbud for barn og unge. Et tiltak om å etablere avlastning for voksne utenfor de ordinære avlastningsinstitusjoner har vært ønskelig. Det arbeides med å overta to leiligheter, som tidligere har vært benyttet til unge flyktninger. Disse leilighetene planlegges brukt til avlastningstiltak for voksne. Dette frigjør avlastningsplasser i institusjon for barn og unge. Tiltaket gjennomføres ved

2. gangs rapportering 2019

Målsetting

Status måloppnåelse

omdisponering av midler innenfor virksomhetens rammer. Tiltaket kan starte høsten 2019.

Familieveiledning med tidlig intervensjon er også et tiltak for å bedre kapasitet i avlastningsinstitusjon. Tjenesten jobber for å sette foreldre bedre i stand til å håndtere utfordringer i hjemmet.

Ut over dette forventes etablering i egen bolig til enkeltbrukere i løpet av året som vil bedre kapasitet på eksisterende avlastningsboliger.

4. Begrense og reversere utviklingen av psykiske lidelser

Strategier:

A: Utvide tilbud til mennesker med psykiske lidelser: Lett tilgjengelige lavterskeltilbud nært der folk bor, med kort ventetid og god kvalitet

Friskliv og mestring er fra 2019 organisert under virksomhet Psykisk helse og avhengighet. Det er samtidig bestemt at Friskliv og mestring og Mestringsteam skal slå sammen til en egen avdeling. Mestringsteam er i dag organisert under ambulerende tjenester i virksomhet Psykisk helse og avhengighet. Som nytt tiltak i år styrkes Mestringsteamet med 2 årsverk fra opptrappingsplan rus. Mestringsteam vil da ha 3 årsverk pluss ledende psykolog. Sammenslåing skal bidra til å bedre tilgjengeligheten, øke kapasiteten og kvaliteten til kommunes forebyggende og helsefremmende tilbud. Ny avdeling planlegges samlokalisert høsten 2019.

5. Sentraliserte og gode spesialiserte tjenester for de som trenger det mest

Strategier:

A: Utvide kapasitet på avklaringsenhet for å gi bedre tilbud til pasienter som skrives ut fra sykehuset

Helsehuset har utvidet kapasiteten ved avklaringsavdeling og tar imot flere utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Andre kvartal 2019 tok Larvik helsehus imot 176 pasienter fra Sykehuset i Vestfold (SiV), samme periode i 2018 tok vi imot 131. Antall overliggedøgn er redusert fra 792 pr. juli 2018 til 236 pr. juli 2019. Det arbeides videre med intern samhandling i kommunen for å få bedre pasientflyt så helsehuset i fremtiden kan motta enda flere pasienter fra SiV.

B: Utvide kapasiteten på forsterket demensavdeling

Vi ser at behovet for tjenester endres seg, og det er flere brukere med behov for et mer tilpasset tilbud. Det er derfor nødvendig å vurdere en større differensiering av plasser slik at tjenestetilbudet treffer bedre. Dette kan gjøres ved å forsterke enkelte plasser på lokasjoner som er egnet for større grad av skjerming.

Det er inngått et samarbeid med Oslo MET der styrking av kompetanse er hovedprioritet. Generell økning av kompetanse vil være et viktig satsningsområde sett i sammenheng med økende utfordringer innenfor demensomsorgen.

C: Gode pleie- og omsorgstjenester på institusjon og hjemme for de som har sammensatte og langvarige behov

Helse og omsorg har våren 2019 gjennomført utvikling og kompetanseøkning knyttet til dokumentasjon av tjenester og helsehjelp i pasientjournal. Enhetlig og gjennomført dokumentasjon sikrer kvalitet i pasientforløp og overgangene. Målsetting, faglige vurderinger og evaluering av helsehjelp/tjenester har i opplæring fått økt fokus. Arbeidet videreføres høst 2019.

6. Aktivisering av befolkningen – utløse seniorkraften i eldrebølgen

Strategier:

A: Utvikle nye måter for samskapning

"Seniorcafe" for 77-åringene starter 30.april. Et samskappingsprosjekt med pensjonistuniversitetet, eldrerådet, kulturavdelingen og helse og omsorg.

2. gangs rapportering 2019

Målsetting

Status måloppnåelse

B: Utvide samarbeidet med frivillige og lag/foreninger rundt lokalsentrene

Det er økning i antall personer som benytter seg av tilbudet på nærmiljøsentrene. Målet på 850 besøk pr. uke er oppnådd.

Nærmiljøsentrenes brukere er et flertall av personer over 77 år, aleneboende og til dels fortsatt god helse.

Det er færre enn ønsket av hjemmetjenestens brukere som benytter seg av sentrene, da de i mange tilfeller krever en følgetjeneste. Frivilligsentralen øker sin kapasitet med 1 ekstra bil fra sommeren 2019.

Det bør vurderes hvor nærmiljøsentrene skal ligge. Det kan også være aktuelt med utvidelse og fornyelse av lokaler, parkering og øvrig rehabilitering.

C: Sørge for brukermedvirkning: individuelt ved vurdering av tjenester, på systemnivå ved godt samarbeid med eldreråd, rådet for funksjonshemmede og innvandrerrådet.

Det er i økende grad bevissthet om å involvere brukere med i utviklingen av nye tjenestetilbud. Prosjektet Medisinsk avstandsoppfølging (i regi av Helsehjelpen) har avholdt brukerpanel med deltakerne, hvor disse sammen med prosjektledelsen har uttrykt grad av tilfredshet med utstyr og oppfølging, samt forbedringsforslag og innspill til videre utvikling.

Etablering av brukerråd i helse og omsorg er under planlegging og vil starte opp høsten 2019. Brukerrådet skal dekke alle virksomhetsområdene i Helse og omsorg, men skal ha et spesielt fokus på tjenestekontoret og tjenestetildeling. Det vurderes at brukerrådet vil kunne bidra til økt treffsikkerhet i forhold til utforming og gjennomføring av både generelle og individuelle tilbud og tjenester.

Eldrerådet og Rådet for funksjonshemmede representert i kommunens Kvalitetsråd.

Søknadsskjemaet for kommunens helse- og omsorgstjenester er under revisjon, og rådet for funksjonshemmede er representert i arbeidsgruppen. Tjenestekontoret og virksomhetene har gjennom våren 2019 gjennomført prosess hvor rutiner, prosedyrer og samhandling er gjennomgått. Forbedringsområder er identifisert og tiltak igangsatt. Dette arbeidet fortsetter høst 2019.

Tjenestekontoret har søkt og fått tilskudd fra Fylkesmannen (kr. 300 000), med målsetting om å etablere og videreutvikle en velfungerende koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering, og styrking av arbeidet med koordinator og individuell plan. Det er utformet målplan og opplæring gjennomføres høst 2019. Det jobbes med å gjøre tjenesten kjent i hele kommunen.

Status resultatmål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
1. Størst mulig grad av selvhjulpenhet og minst mulig inngripen	Innbyggerne er interessert i å mestre eget liv etter egne forutsetninger og motivert for å motta hjelp og bruke verktøy for å klare det	Andel av netto driftsutgifter Helse og omsorg til tjenester hjemmeboende		45,0 %	43,8 %	Oppnådd resultat hentes fra Kostra som rapporteres årlig, og tallet viser 2018-tall. I 2019 er innsatsen dreid mer mot hjemmetjenester. Dette vil vises i Kostra-tall for 2019.
		Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon		12,0 %	11,6 %	Oppnådd resultat hentes fra Kostra som rapporteres årlig, og tallet viser 2018-tall.
2. Forhindre og redusere ensomhet	Innbyggerne har tilgang på gode og givende sosiale fora og bruker disse regelmessig	Øke dagtilbud for mennesker med funksjonsnedsettelse		187	178	Det er til nå noen færre enn målsatt som får dagtilbud. Tallet vil øke når nye brukere starter i august.
3. Gjøre det enklere å være pårørende	Pårørende til brukere av kommunale tjenester opplever at kommunen yter presise, kompetente og forutsigbare tjenester til rett tid	Øke antall plasser i dagtilbud for eldre og personer med demens		120	128	128 får dagtilbud spesielt tilrettelagt for demente. Dette er 8 over målet for 2019. Det er en økende etterspørsel etter plasser for yngre demente. Tilbudet om dagsenter på helg og kveldstid er etterspurt, og det er god erfaring med dette på Tjølling sykehjem. Totalt får 228 eldre og personer med demens dagtilbud fra Larvik kommune.
4. Begrense og reversere utviklingen av psykiske lidelser	Innbyggere med psykiske utfordringer opplever at tilgangen på kommunal støtte og hjelp er kompetent og nær, er lett tilgjengelig og har kort ventetid	Antall personer som får lavterskeltilbud psykisk helse og rus	374	400	149	Mestringsteam har ved 1.halvår mottatt 179 henvendelser hvorav 149 personer har fått tilbud om individuelle samtaler eller kurs i angst - og depresjonsmestring, samt kurs i håndtering av belastninger. Antall personer som har fått tilbud fra Mestringsteam 1. halvår er lavere enn forventet. Det har en sammenheng med at Mestringsteam

2. gangs rapportering 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
						ved 1.halvår har bestått av ansatte med deler av stillingen sin i teamet og derfor hatt mindre kapasitet. Det forventes enn økning i kapasitet i september/oktober når Mestringsteam vil bestå av 3 årsverk pluss ledende psykolog.
5. Sentraliserte og gode spesialiserte tjenester for de som trenger det mest	Innbyggere med behov for spesialiserte tjenester opplever at kommunens tjenester er kompetente og presise og ytes til rett tid	Antall spesialiserte plasser		41	33	Larvik kommune har pr juli 33 sentraliserte, spesialiserte plasser for de som trenger det mest. Dette gjelder plasser avsatt til øyeblikkelig hjelp, avklaring, lindrende behandling og forsterkede plasser for demens. Midler avsatt til økning av forsterkede plasser for demente brukes ved å sette inn ekstra bemanning når det er særskilte behov der hvor brukeren oppholder seg.
6. Aktivisering av befolkningen – utløse seniorkraften i eldrebølgen	Befolkningen i Larvik opplever kommunen som en god og forutsigbar samarbeidspartner i frivillighetsarbeidet	Antall besøk på nærmiljøsentere pr uke		850	850	Målet på 850 besøk pr. uke er nådd. Det er en økende bruk av sentrene i takt med frivilligsentralens kapasitet i fht. transport.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	2,05 %	5,97 %	8,02 %
Årlig sykefravær 2019	2,30 %	5,98 %	8,29 %
Sykefravær 2. kvartal 2018	1,64 %	6,01 %	7,65 %
Sykefravær 2. kvartal 2019	1,93 %	5,81 %	7,73 %

Det er nedgang i sykefravær, både korttid og langtid sammenliknet med 1. kvartal 2019. Fraværet er tilnærmet lik 2. kvartal 2018. Det jobbes systematisk i hele organisasjonen for å redusere sykefraværet.

Virksomhet for funksjonshemmede

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
31-Virksomhet for funksjonshemmede	99 215	99 424	-209	-0,2 %	137 349
Sum	99 215	99 424	-209	-0,2 %	137 349

Resultatet pr juli viser et merforbruk på kr 200 000. Årsprognose anslås til balanse.

Virksomheten har utfordringer knyttet opp mot flere områder. Spesielt gjelder dette avlastning barn og unge som har et merforbruk både i institusjon men også privat. Det er store utfordringer i flere hjem knyttet opp mot brukergruppen.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose prognose	Avvik i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
Samarbeidsprosjekt gjelder 2 virksomheter, 4 avdelinger	-1 000	-1 000	0	Ferdig	✓	Tiltaket ble iverksatt med virkning fra 01.04.2019
Utvide bruk av avlastningsleilighet til flere døgn pr. uke	200	200	0	Ferdig	✓	Tiltaket ble effektivert med virkning fra 01.02.2019
Bemanning av 5 nye leiligheter i tilknytning til Hospitalgata	1 000	1 000	0	I arbeid	✓	Tiltaket er delvis gjennomført pr. juli.
Ressurskrevende tjenester - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	1 600	1 600	0	Ferdig	✓	I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramning på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstramningen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Sum	1 800	1 800	0			
Sum tiltak	1 800	1 800	0			

Arbeid og aktivitet

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
32-Arbeid og aktivitet	33 687	33 565	122	0,4 %	57 531
Sum	33 687	33 565	122	0,4 %	57 531

Resultatet pr juli viser et mindreforbruk på ca kr 120 000. Årsprognosen anslås til balanse.

Det har vært restriktiv praksis i forhold til innleie av vikarer ved sykdom. Dermed er det mulighet for noe ekstrainnleie i høst i forhold til nye brukere/arbeidstakere som kommer fra videregående skole.

I forbindelse med samhandlingsprosjektet med virksomhet Funksjonshemmede har virksomheten overtatt drift av en bolig hvor driftskostnadene er noe usikre.

2. gangs rapportering 2019

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
				Ferdig		I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramming på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstrammingen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Ressurskrevende inntekter - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	180	180	0			
Sum	180	180	0			
Sum tiltak	180	180	0			

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
AoK 2018: Kjøp av buss	800	640	0	0	0	
Sum øvrige prosjekter	0	0		0	0	
Sum	800	640		0	0	

Statustekst investeringer

AoK 2018: Kjøp av buss

Gjennomført.

Sykehjem

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
33-Sykehjem	142 291	149 236	-6 945	-4,9 %	269 031
Sum	142 291	149 236	-6 945	-4,9 %	269 031

Resultatet pr juli viser et merforbruk på ca 6,9 mill kr. Årsprognosen anslås til et merforbruk på 8,5 mill kr.

Merforbruket skyldes økt innleie som skyldes mer krevende brukere ute i avdelingene. Mangel på sykepleiere natt/helg fører til en del ekstravakter og overtid. Stort trykk i tjenesten forøvrig fører til overbelegg og behov for ekstra innleie.

Merforbruk driftsutgifter skyldes i all hovedsak strøm- og snøbrøytingskostnader.

Det jobbes kontinuerlig for å beholde og rekruttere sykepleiere.

Avdelingene jobber fortløpende med besparelser og å utnytte eksisterende ressurser før det leies inn ekstra vakter. Overtidsbruken er gått kraftig ned i 2019 sammenliknet med tilsvarende periode i 2018.

Status økonomiplaniltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjet	Årsprognose i kr	Avvik Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Tiltak forrige år					
Fullfinansiering av stilling Livsgledesertifisering sykehjem	0	0	0	Ferdig	✓ Stillingen er redusert fra høst 2019
Sum	0	0	0		
Nye tiltak					
Ressurskrevende tjenester - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	120	120	0	Ferdig	✓ I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramning på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstramningen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Styrking av spesialiserte plasser demente	3 200	3 200	0	I arbeid	✓ Det er styrket bemanning i avdelinger der utfordringene er størst
Sum	3 320	3 320	0		
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 34 Innsparing ved ENØK-tiltak	0	0	0	I arbeid	✓ ENØK-tiltak blir iverksatt fra eiendom
Sum	0	0	0		
Sum tiltak	3 320	3 320	0		

Status investeringsprosjekter*Beløp i 1000*

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. Regnskap bud.	Risiko hiå økonomi
Medisinsk utstyr Lardal Sykehjem	26	256	0	0	0
Sykesignalanlegg på sykehjem	18 450	13 311	2020	6 450	3 239
Utskifting inventar og utstyr sykehjemmene	2 000	2 001	2021	0	0
Sum øvrige prosjekter	0	0		0	2
Sum	20 476	15 568		6 450	3 241

Statustekst investeringer**Utskifting inventar og utstyr sykehjemmene**

Det er brukt ca 1,7 mill kr pr juli av total bevilgning på 2 mill kr for 2019. Her er prioritert helt nødvendige innkjøp (etterslep fra tidligere år).

Psykisk helse og avhengighet

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
34-Psykisk helse og avhengighet	43 408	42 736	672	1,5 %	68 755
Sum	43 408	42 736	672	1,5 %	68 755

Resultatet pr juli viser et mindreforbruk på kr 670 000. Virksomheten rapporterte i mars et forventet mindreforbruk på ca 1 mill kr. Årsprognosen er nå endret grunnet behov for kjøp av et midlertidig tiltak av en privat leverandør. Virksomheten jobber nå for å gå i balanse.

Status økonomiplantiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose i kr	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
Ressurskrevende tjenester - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	380	380	0	Ferdig	✓	I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramming på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstrammingen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Statsbud. 2019 Opptrappingsplan rusfeltet	1 200	1 200	0	I arbeid	✓	Midlene vil bli brukt til personell. Ansettelsesprosess er ferdig og personell starter opp i august/september.
Sum	1 580	1 580	0			
Sum tiltak	1 580	1 580	0			

Larvik helsehus

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
35-Larvik helsehus	44 561	46 333	-1 772	-4,0 %	81 534
Sum	44 561	46 333	-1 772	-4,0 %	81 534

Resultatet pr juli viser et merforbruk på ca 1,8 mill kr. Årsprognose anslås til et merforbruk på 2,0 mill kr. Virksomheten rapporterte i mars en forventning om balanse på årsbasis. Det var en antagelse at utskrivningsklare pasienter fra sykehuset ville syke etter vintermånedene, men trykket fra sykehuset har vært stabilt høyt hele første halvår. I perioder har avdelingene ved Byskogen derfor hatt overbelegg for å gi kommunenes innbygger nødvendige helsetjenester. På bakgrunn av første halvårs stabile høye trykk på utskrivningsklare pasienter må vi forvente at resten av året har samme trykk på utskrivningsklare pasienter og at dette vil medføre perioder med overbelegg.

Merforbruket er i all hovedsak knyttet opp til lønnskostnader. På Presteløkka vil det i høst endres på drift, der en utvider daggruppetilbud og reduserer noe på døgnrehabilitering, noe som vil føre til en reduksjon av driftsutgifter, samtidig som en får et mer helhetlig rehabiliteringstilbud.

Helsehuset har utvidet kapasiteten ved avklaring og tar imot flere utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Andre kvartal 2019 tok Larvik helsehus imot 176 pasienter fra Sykehuset i Vestfold (SiV), samme periode i 2018 tok vi imot 131.

Det jobbes systematisk med utnyttelse av kapasiteten for å oppnå 100 % belegg ved alle avdelinger.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose i kr	Avvik prognose	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
Øke antall plasser Avklaring	3 000	3 000	0	I arbeid	✓	Forsterket bemanning for å kunne omgjøre plasser
Sum	3 000	3 000	0			
Kommunestyrets vedtak						
KST 293/18 Post 34 Innsparing ved ENØK-tiltak	0	0	0	I arbeid	✓	ENØK-tiltak blir iverksatt fra eiendom
Sum	0	0	0			
Sum tiltak	3 000	3 000	0			

Status investeringsprosjekter*Beløp i 1000*

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. Regnskap bud.	Regnskap hiå økonomi	Risiko
Lydlogg til legevakten	150	0	2018	150	0	Lav
Sum øvrige prosjekter	0	0		0	0	
Sum	150	0		150	0	

Statustekst investeringer**Lydlogg til legevakten**

Utredes ifht tekniske systemer.

Hjemmetjenester

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
36-Hjemmetjenester	113 652	116 759	-3 106	-2,7 %	206 196
Sum	113 652	116 759	-3 106	-2,7 %	206 196

Hjemmetjenester har pr juni et merforbruk på ca 3,1 mill kr. Årsprognose anslås til et merforbruk på 4 mill kr. Det ble derfor vinter/vår 2018/19 gjennomført en omorganisering for å tilpasse drift til ramme. Denne ble iverksatt 11.03.2019. Iverksatte omorganisering forventes å gi balanse mellom budsjett og regnskap fom juni. Det er utfordrende for virksomheten å redusere opparbeidet merforbruk fra de første månedene i 2019.

Virksomheten har særlig ressurskrevende brukere, hvor det i perioder kjøpes private tiltak. Disse tiltakene har i perioden økt i kompleksitet og kostnad.

Avdelingene har stort fokus på å redusere merforbruket og følge opp økonomien. Det jobbes fortløpende med arbeidstidsplanlegging for å forbedre ressursstyring.

Det jobbes for å løse tjenesteomfanget innenfor økonomiske rammer, jfr. omorganisering av virksomheten trådte i kraft 11.03.2019.

Virksomhetens utfordringer ligger i uforutsigbarhet i tjenesteomfang.

Tiltak:

- Ny organisasjonsmodell som gjennom endrede roller og oppgaver sørger for økt fokus, ansvar og detaljert oppfølging av styringsdata
- Etablere felles vikarbaser i hver ring, for å øke robustheten ved planlagt og akutt fravær med mål om å redusere bruk av overtid.
- Bedre samhandling for å avklare tjenestenivå
- Fortsette implementering og opplæring hverdagsmestring alle ansatte, med fokus på ivaretagelse av pasientens egne ressurser og tidlig intervensjon av hverdagsrehabilitering, - slik at tjenestebehov kan utsettes eller begrenses.
- Natt-tjenesten er omorganisert og ligger p.t. organisert inn under en avdeling. Natt-tjenesten driftes nå i henhold til rammer, men har et betydelig merforbruk de første mnd. 2019.
- Etablering av Helsehjelpen og nytt Responsenter avlaster Hjemmetjenesten med oppfølging av trygghetsalarmer og annen velferdsteknolog

2. gangs rapportering 2019

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjet	Årsprognose budsjet	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
Ressurskrevende tjenester - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	210	210	0	Ferdig	✓	I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramming på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstrammingen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Økt tjenestebehov - Ergoterapi og hjelpemidler	620	620	0	I arbeid	✓	Midlene blir brukt til ergoterapeut for å redusere ventelistene på hjelpemidler.
Videreføring av tilførte midler	2 600	2 600	0	Ferdig	✓	I Strategidokument 2017 – 2021 ble det lagt inn en besparelse på 3 mill. kr. årlig fra 2019. Økningen av tjenester gjorde denne besparelsen problematisk. Dette er en kompensasjon.
Sum	3 430	3 430	0			
Kommunestyrets vedtak						
KST 293/18 Post 34 Innsparing ved ENØK-tiltak	0	0	0	Ikke startet	✓	Innsparing fra 2020
Sum	0	0	0			
Sum tiltak	3 430	3 430	0			

Fellesfunksjoner

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
37-Fellesfunksjoner	76 868	76 048	820	1,1 %	141 673
Sum	76 868	76 048	820	1,1 %	141 673

Resultatet pr juli viser et mindreforbruk på kr 820 000. Årsprognose anslås til et mindreforbruk på ca 1 mill kr. Det jobbes fortsatt med innsparinger for å bidra til bedre resultat for Helse og Omsorg i 2019.

Antall overliggerdøgn har hatt en positiv utvikling i 2019 sammenliknet med tidligere år. Pr. juli var det 236 døgn, mot 792 tilsvarende periode i 2018. Reduksjonen utgjør mer enn 2 mill kr i forhold til samme periode 2018. Dette på bakgrunn av felles innsats fra hele organisasjonen.

For å redusere merforbruket i Helse og omsorg er det redusert årsverk ved omlegging av administrativ stilling til mer digitaliserte funksjoner. I tillegg blir det ikke satt inn vikar ved fravær der dette er mulig. Noe eksterne tilskudd er i 2019 brukt til lønnskostnader på fast ansatte innenfor kriteriene for tildeling.

Status økonomiplantiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose i kr	Avvik Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Ressurskrevende tjenester - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	110	110	0	Ferdig	✓ I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramming på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstrammingen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Pasientskadeerstatning	500	640	-140	Ferdig	✓ Denne økningen ble lagt inn fordi utgifter til pasientskadeerstatning har økt. Budsjettet er nå mer på nivå med utgiftene som kommer.
Prosjektleder Larvik medisinske senter (LMS)	750	750	0	I arbeid	✓ Det jobbes med prosjektering rundt LMS. Deler av beløpet er brukt til å redusere merforbruk
Overliggerdøgn	1 800	1 800	0	I arbeid	✓ Økt satsing på øyeblikkelig hjelp og avklaring har redusert antall overliggerdøgn betraktelig sammenliknet med 2018. Første 7 måneder i fjor ble det registrert totalt 792 overliggerdøgn. Til sammenligning er det i år registrert 236 overliggerdøgn. Fra 01.01.2019 er det betalingsplikt for utskrivingsklare pasienter fra psykisk helse.

2. gangs rapportering 2019

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose prognose i kr	Avvik Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Opptrapping tjenester i heldøgnsbemannet omsorgsboliger	3 530	3 530	0	I arbeid	✓ 330 000 overført til økt satsing heldøgn. Tiltaket vurderes opp mot den økonomiske situasjonen i Helse og omsorg.
Sum	6 690	6 830	-140		
Sum tiltak	6 690	6 830	-140		

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
Ny omsorgsteknologi	18 997	5 270	2027	7 400	1 665	
Utskifting inventar og utstyr sykehjemmene	6 000	1 667	2021	2 000	1 667	
Sum øvrige prosjekter	0	0		0	0	
Sum	24 997	6 938		9 400	3 332	

Statustekst investeringer

Ny omsorgsteknologi

Videre bredding av velferdsteknologi gjøres i tråd med befolkningens og tjenesteområdenes behov.

- Det satses på digitalt utstyr med fokus på gevinster for å få størst mulig effekt som innsparingstiltak.
- Det kjøpes digitalt utstyr på legevakta som effektiviserer (digital flyt) og kvalitetsforbereder tjenesten. Det er foretatt gjennomgang for å avklare hva som kan gjennomføres nå, og som ikke blir berørt av ombyggingen.
- Innkjøp digitale trykksalarmer og trykkspakker, ny innkjøpsavtale er inngått, og akseptansetester er gjennomført. Utgifter belastes høsten 2019.
- Elektronisk medisineringsstøtte, ny avtale er inngått, men leveranse og implementering kan ikke skje før høsten 2019/2020.
- Innkjøp av sikkert kommunikasjonsutstyr via norsk helsenett blir foretatt.

Utskifting inventar og utstyr sykehjemmene

- Det er brukt ca 1,7 mill kr. pr. juli av total bevilgning på 2 mill kr. for 2019
- Her er prioritert helt nødvendige innkjøp (etterslep fra tidligere år)

Kultur og oppvekst

Tjenesteområdebeskrivelse

Området består av

- Skole
- Barnehage
- Kultur, idrett og fritid
- Barne- og ungdomstjenester
- Larvik læringscenter
- Stab kultur og oppvekst

Gjeldende planer for tjenesteområdet

- Plan for helhetlig oppvekst 2016 – 2020
- Kvalitet i Larvikskolen
- Handlingsplan for et godt skolemiljø med veileder
- Plan for framtidig skolestruktur
- Kvalitet i SFO
- Kvalitet i Barnehagen
- Temaplan for integrering
- Barnehagebruksplan 2015 – 2019
- Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme
- Vold i nære relasjoner i barnefamilier Larvik kommune
- Program mot levekårforskjeller og barnefattigdom Larvik kommune
- Kulturplan
- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet

Utvikling og utfordringer

Tjenesteområdet har fokus på å levere gode basistjenester hver dag som bidrar til å sikre barns, unges og voksnes mulighet for å mestre livet sitt og settes i stand til å delta i utdannings-, yrkes- og samfunnsliv. For mange unge i aldersgruppen 18-30 år faller utenfor og får ikke brukt sine ressurser på en god måte. Dette er en stor kostnad både for den enkelte og for samfunnet. Utenforskap starter ofte tidlig i livet. Derfor må kommunale tjenester ha nødvendig kapasitet, kompetanse og fokus på å støtte opp under de som trenger det, så tidlig som mulig. Tjenesteområdet har stort fokus på dette, og ser stadig på hvordan man kan sikre dette gjennom tidlig, tverrfaglig og tilpasset innsats. Prosjektet Bedre tverrfaglig innsats (BTI) skal sikre god koordinering og samhandling mellom alle tjenester knyttet til barn og unge der det er en undring eller bekymring. Det betyr at man må sikre gode basistjenester samtidig som man har tjenester av høy kvalitet som bidrar der det er behov for de som strever. I Larvik kommune arbeider Helse og omsorg, NAV og Kultur og oppvekst sammen for å sikre dette, og prosjektet er godt i gang med egen styringsgruppe, prosjektgruppe og prosjektleder.

Ungdataundersøkelsen peker på at mange unge opplever utfordringer knyttet til deres psykiske helse. Mange kaller dagens unge for "Generasjon prestasjon". Stort press for å lykkes med utdanning og arbeid kan for mange oppleves begrensende og krevende. Samtidig er det slik at svært mange faktisk realiserer

2. gangs rapportering 2019

mange av fremtidsplanene sine og lever gode liv. Kunnskap om egen psykiske helse er viktig, men også at det er et gode tjenester tilgjengelig for de som trenger noe ekstra. Gode helsestasjoner og helsesykepleiere er i den forbindelse viktig i kombinasjon med at andre ansatte har nødvendig basiskompetanse knyttet til tematikken. Tjenesteområdet arbeider i dag med flere prosjekter og satsinger med fokus på fysisk og psykisk helse blant barn og unge.

En forutsetning for å leve et godt liv, er at man er en del av et fellesskap og føler seg inkludert. Det gjelder både i barnehagen, på skolen og i arbeidslivet. I tillegg må det være gode fritidstilbud og møteplasser der barn, unge og voksne kan delta og bidra ut i fra egne interesser og forutsetninger. Tjenesteområdet har fokus på å sikre barn og unges rettigheter til et godt psykososialt miljø. Utviklingen i elevundersøkelsen har den senere tid vist at man er på rett vei og at færre føler seg mobbet og trakassert. Med en klar nulltoleranse for dette, arbeides det videre for å få dette ytterligere ned. Tjenesteområdet må ha fokus på at både eget tilbud, men også de tilbud som blir gitt innenfor frivilligheten, utvikler seg slik at enda flere ønsker å delta. Frivillige lag og foreninger står sterkt i Larvik og det oppleves at de bidrar til et godt og variert tilbud, og at samarbeidet mellom frivilligheten og kommunen er god. Aktiv Larvik er et godt tiltak i den forbindelse, og tilbudet utvikles stadig. Fargespill Larvik har fått stor nasjonal oppmerksomhet og har levert åtte forestillinger i år i Larvik og i naboene.

Samfunns- og arbeidsliv er i stadig utvikling og forandring. Den kompetansen man fikk tidligere er nødvendigvis ikke tilstrekkelig for å kunne være kvalifisert fremover. Det satses på bruk av digitale verktøy både i barnehage, skole og læringscenter for å sette barn, unge og voksne i stand til å funksjonere godt i en stadig mer digitalisert verden. Det har kommet endringer i lovverket som gjør at flere voksne benytter seg av grunnskoletilbudet ved Larvik læringscenter. Dersom dette fører til større innsøking, så kan det bli en utfordring på sikt. Uansett er det positivt at flere voksne tar nødvendig grunnskoleopplæring.

Forebyggende og helsefremmende tjenester blir i økonomisk sammenheng ofte satt under press, samtidig som tidlig innsats gir samfunnsøkonomisk gevinst i et lengre perspektiv. Rådmannens forslag til organisatoriske strukturendringer er innspill for å minimere konsekvensene på daglig virke. Tjenesteområdet ønsker med dette å styrke oppvekstarenaen i Larvik, slik at alle ansatte ivaretar grunnfokus for gode tjenester. Stram økonomi og utilfredsstillende lokaliteter kan være begrensende i forhold til å gi det tilbudet man ønsker. Samtidig er det et sterkt fokus på å sikre og utvikle gode kommunale tjenester gjennom god og effektiv ledelse og styring, og motiverte og kompetente medarbeidere.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
01-Skole	292 462	293 040	-578	-0,2 %	555 176
02-Barnehage	217 837	210 010	7 827	3,6 %	331 220
03-Barne- og ungdomstjenester	61 120	61 278	-158	-0,3 %	121 926
04-Larvik læringscenter	18 316	18 540	-223	-1,2 %	19 401
05-Kultur, idrett og fritid	51 433	51 325	108	0,2 %	83 064
06-Stab Kultur og oppvekst	6 762	6 780	-18	-0,3 %	9 132
Sum	647 931	640 973	6 958	1,1 %	1 119 919

Tjenesteområdet rapporterer totalt sett om et periodisert mindreforbruk på 7 mill kr per 31.07.

Virksomhet Skole har periodisert balanse per 31.07. På bakgrunn av forutsatte økninger i tilskudd til "Økt lærerinnsetts 1.-10. trinn", som ikke tildeles fra Utdanningsdirektoratet, melder virksomheten om

2. gangs rapportering 2019

utfordringer knyttet til 3,675 mill kr som nå dekkes innenfor grunnskolens ramme. Virksomheten melder likevel om balanse i løpet av 2019.

Virksomhet Barnehage har per 2. rapportering et mindreforbruk på 7,8 mill kr. Dette er imidlertid ikke det reelle resultatet. Avviket er av teknisk karakter og skyldes overtagelse av iFokusbarnehager den 1. juli og korrigerende av budsjetttrammene knyttet til dette. Virksomheten rapporterer om balanse for perioden, men melder om en risiko for merforbruk knyttet til ny bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm vedtatt av stortinget. Denne økningen i kostnader ble ikke kompensert for gjennom de frie inntektene til kommunen og må dekkes innenfor virksomhetens rammer. Et eventuelt merforbruk dekkes innenfor tjenesteområdet.

Virksomhet Barne- og ungdomstjenester er i balanse per 31.07. Det forventes vesentlig lavere inntekter knyttet til enslige mindreårige flyktninger enn tidligere år. Avdelingen har derfor iverksatt omorganisering og nedbemanning, for å imøtekomme denne endringen i inntekter og behov. Inntektene i inneværende år har vært noe høyere enn budsjettet, og dette i kombinasjonen med omorganisering vil trolig gi et lite mindreforbruk ved årets slutt. Omorganiseringen er imidlertid helt nødvendig for å sikre at tjenestene knyttet til Enslige mindreårige flyktninger er i balanse ved inngangen til 2020.

Virksomhet Larvik læringsssenter er i balanse per 31.07. Virksomheten forventer lavere inntekter som følge av en nedgang i bosetting av flyktninger i kommunen. Larvik læringsssenter har iverksatt nedbemanning for å imøtekomme denne endringen i inntekter og behov.

Virksomhet Kultur, idrett og fritid er i balanse per 31.07.

Virksomhet Stab KO er i balanse per 31.07.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Mål 1: Kultur og Oppvekst vektlegger en tidlig, tverrfaglig og tilpasset innsats	<ul style="list-style-type: none"> • Ytterligere innsats for bedre samhandling; tilpasning av Larvik kommunes modell av samhandlingsmodellen BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) er iverksatt, med prosjektleder ansatt fra 1.1.2019, og kartleggingen er i ferd med å ferdigstilles. • Rutiner for bedre overgang mellom barnehage og skole, barneskole – ungdomsskole – videregående skole, er ferdigstilt og implementeringen er i gang. • Larvik kommunes rapport om familiesenter og familiesenterrådet er ferdigstilt. Dette er en evaluering for å videreutvikle tilbudet. • Larvik kommune er tildelt "Årets kulturkommune 2019" i Vestfold, som et resultat av målrettet arbeid med Kulturplan, med andre tjenesteområder og eksterne aktører. Larvik er også nominert til en av tre finalister til årets kulturkommune 2019 i Norge.
Mål 2: Barn, unge og voksne har en meningsfull hverdag preget av god helse og mestringsopplevelser.	<ul style="list-style-type: none"> • Verket er en av arenaene som fremmer mestring og tilhørighet, og her rapporteres det om høy etterspørsel og ventelister. Flere frivillige leder nå grupper, men det er fortsatt ventelister på noen av tilbudene. Det jobbes med å organisere aktivitetene på en mer effektiv måte for å møte etterspørselen. • "Jeg er meg" (tidligere «Kroppen min – bra nok»), et helsefremmende og forebyggende prosjekt for barn og unge som implementeres i samarbeid mellom utvalgte barnehager og helsestasjoner. • «Helse og livsmestring» i de kommunale barnehagene; særlig svømmeopplæring for skolestartere og utdanning av Aktivitetspedagoger med fokus på vokseninvolvement, fysisk aktivitet og lek. Kultur, idrett og fritid har hatt ansvaret for kompetansehevingen. • Aktiv SFO er etablert på alle SFOene. • Aktiv Larvik er videreutviklet med flere aktiviteter. • Ungdomsklubb med Kulturlab åpnes i Lardal med pedagoger fra Kulturskolen og miljøarbeidere fra Fabrikken. Tilbudet utvides med to kvelder i uken for 10-12 år og 13-

2. gangs rapportering 2019

Målsetting	Status måloppnåelse
Mål 3: Innbyggerne i Larvik deltar og opplever fellesskap og inkludering	<p>18 år. Det er etablert en ungdomsgruppe som sammen med de ansatte skal utvikle tilbud og aktiviteter.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteket starter opp «Etter skoletid» for barn en dag i uka. Ved hjelp av prosjektmidler fra Nasjonalbiblioteket får vi til et gratis tilbud til de som ikke går på SFO. Her blir det varierte aktiviteter ledet av bibliotekets ansatte. Tilbudet eksisterer allerede ved avdelingen i Lardal. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Lena Solberg i samarbeid med Verket Larvik bidro til utstillingen "Livet" i Bøskogen. Utstillingen sto i to uker og var svært godt besøkt. • Sommeravslutningen på Verket er alltid svært populær der de ulike aktivitetene presenterer det de har arbeidet med gjennom halvåret. Der deles det også ut prisen for årets bidragsyter. • Fredagskafe på Tollboden er blitt en møteplass der mange kommer for en prat med elevene på Norskskolen. • Larvik kommune får videreført tilskudd for å øke minoritetsspråklige barn i barnehagene. • Det er gjennomført en undersøkelse hvor kartlegging av ungdommers ønske og behov for plassering og innhold i helsestasjon for ungdom er kartlagt. Det vil i løpet av høsten utredes muligheter for å finne en annen og mer egnet lokasjon for helsestasjon. • Tilbudet om sommerjobb til ungdom er økt betydelig. I 2019 har 92 ungdommer gjennomført sommerjobb ute i bedrifter i kommunen. • Samarbeid med Læringsmiljøsentret (LMS), Læringsmiljøprosjektet, videreføres for å utvikle en skole der alle elever har et trygt og godt skolemiljø, gjennom jevnlig kompetanseheving og veiledning av LMS der de ansatte i skolen blir gode på å følge med- gripe inn- varsle og deretter sette inn gode og effektive tiltak, jmf Oppl.§9. • Aktiv Larvik har gjennomført vinterferiecamp med 85 deltagere. • KIF har igangsatt et inkluderingsprosjekt i samarbeid med Helse og omsorg, for eldre innbyggere i Larvik som ikke mottar kommunale helsetjenester. • KIF etablerer BUA utlånsentral høsten 2019. • KIF lanserer ny tilskuddsordning som skal bidra til at det utvikles prosjekter og samarbeid på tvers av lag, foreninger, organisasjoner, virksomheter, profesjonelle aktører og befolkningen for øvrig. Tilskuddsordningen er knyttet opp til Kulturplanens tre satsningsområder: barn og unge, folkehelse og steds- og byutvikling. <hr/>
Mål 4: Innbyggerne får kompetanse og kvalifikasjoner for økt deltagelse i arbeids- og samfunnsliv	<ul style="list-style-type: none"> • Norskskolen starter opp nettbasert tilbud for deltakere med mangelfulle norskkunnskaper etter føringer i kommunestyrevedtak juni 2019. • Det er flere elever enn tidligere som går på grunnskole for voksne for å øke sin kompetanse og bedre muligheten for å fullføre videregående opplæring. • Larvikskolen er i full gang med å implementere ny læreplan. Arbeidet samordnes sentralt, er skolebasert og gjennomføres av skolens ledergrupper. Det er overordnet del, godt forankret i Opplæringsloven §1, med tverrfaglige temaer og dybdelæring som skal gi elevene større sammenheng i skolehverdagen. Skolene startet for fullt dette arbeidet 2. januar 2019. • KIF videreutvikler Sliperiet som møteplass og åpner høsten 2019 kafè i bygget, som skal være en arena for alle aldersgrupper og som vil gi arbeidsplasser/lærlingplasser for ungdom. Driftes av iVekst i samarbeid med KIF, Fritzøe og Studio Nille. • Biblioteket starter høsten 2019 opp med Datahjelp for publikum. Digital kompetanse er svært viktig i dagens samfunn, og her kan man få hjelp til grunnleggende ferdigheter.

Status resultatmål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 1: Kultur og Oppvekst vektlegger en tidlig, tverrfaglig og tilpasset innsats	Barn, unge og voksnes medvirkning ivaretas i tjenestene	Andel av foreldre i barnehagene som er fornøyde eller meget fornøyde med tilbudet (Foreldreundersøkelsen)		85,0 %		Data ikke tilgjengelig pt. Undersøkelsen gjennomføres en gang per år.
		Antall familieråd i KO		120	57	Det er gjennomført 27 familieråd så langt i år noe som er en økning på 12,5% sammenlignet med samme tidspunkt i fjor. I tillegg er det gjennomført 30 familieråd i familiesentrene. Samlet sett er dette i tråd med det overordnede målet som er satt for året.
		Foreldre føler seg trygge og kompetente i foreldrerollen	Antall deltakere på foreldreveiledningskurs		250	150
Utvikle en Bedre Tverrfaglig Innsats-modell for alle tjenester som retter seg mot barn og unge i Larvik	Status implementering BTI modell		Utvikle BTI modell	Igangsett	Kartlegging er ferdig og rapport ferdigstilles høst 2019.	
Mål 2: Barn, unge og voksne har en meningsfull hverdag preget av god helse og mestringsopplevelser.	Barn, unge og voksne opplever livsmestring	Andel unge som er med i en fritidsorganisasjon (Ungdata hvert 4.år)				Data ikke tilgjengelig pt. Ungdataundersøkelsen gjennomføres i 2021.
		Elevene sier at det er et trygt miljø på skolen og har noen å være sammen med (Elevundersøkelsen 7. trinn - skala 1-5)		4,1	4,3	Jf. Insight skoleåret 2018/2019.
		Elever sier de trives godt på skolen (Elevundersøkelsen 7. trinn - skala 1-5)		4,1	4,4	Jf. Insight skoleåret 2018/2019.
		Elever som opplever å trives på skolen er på nivå med landsgjennomsnittet (Folkehelseprofilen 10. kl)		83,0 %	84,0 %	Jf. Folkehelseprofilen 2019. Noe under landsgjennomsnittet (86).

2. gangs rapportering 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
	Flere barn, unge og voksne er fornøyd med egen helse	Andel unge som er fornøyd med egen helse er på nivå med landsgjennomsnittet (Ungdata)		68,0 %		Data ikke tilgjengelig pt. Ungdataundersøkelsen gjennomføres i 2021.
		Andel unge som rapporterer på depressivt stemningsleie reduseres (Ungdata)		16,0 %		Data ikke tilgjengelig pt. Ungdataundersøkelsen gjennomføres i 2021.
Mål 3: Innbyggerne i Larvik deltar og opplever fellesskap og inkludering	Mobbing blant barn og unge i Larvik reduseres til landsgjennomsnittet	Andel av ungdomsskoleelever som ofte blir plaget, ertet eller frosset ut av andre er på nivå med landsgjennomsnittet (Ungdata hvert 4.år)				Data ikke tilgjengelig pt. Ungdataundersøkelsen gjennomføres i 2021.
		Andel av ungdomsskoleelever som ofte plager, truer eller fryser ut andre (Ungdata hvert 4.år)				Data ikke tilgjengelig pt. Ungdataundersøkelsen gjennomføres i 2021.
		Elevene sier at det er sjelden mobbing forekommer (Elevundersøkelsen 7. trinn - skala 1-5)		4,9	4,7	Jf. Insight skoleåret 2018/2019.
	Øke andelen minoritetsspråklige barn i Kultur og Oppvekst sine tjenester	Andel minoritetsspråklige barn i barnehage 1-5 år (Årsmelding)		16,4 %	16,0 %	Jf. BASIL, Årsmelding 2018.
Mål 4: Innbyggerne får kompetanse og kvalifikasjoner for økt deltagelse i arbeids- og samfunnsliv	Andel elever som fullfører og består videregående opplæring i Larvik er på nivå med landsgjennomsnittet	Andel elever på kombinasjonsklassen som fullfører videregående opplæring.		90,0 %		Resultater foreligger høsten 2019.
		Andel elever under bekymringsgrense i kartleggingsprøvene i lesing på 1. trinn er under 20 %		19,9 %	20,9 %	Gjennomsnittsverdi av kartleggingsprøvens fem deler, jf. Insight skoleåret 2018/2019.
		Andel som fullfører videregående med studiekompetanse eller fagprøve i løpet av 5 år er på nivå med landsgjennomsnittet (SSB)		74,5 %	73,6 %	Jf. SSB tabell 10972 for 2012-2017.
		Grunnskolepoeng for Larvikskolen er på nivå med landsgjennomsnittet		41,7	41,8	Jf. Insight skoleåret 2017/2018.
		Resultatet av nasjonale prøver i lesing 5. trinn er på nivå med landsgjennomsnittet		50,0	49,0	Jf. Insight skoleåret 2018/2019.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,71 %	4,16 %	5,87 %
Årlig sykefravær 2019	2,03 %	4,91 %	6,94 %
Sykefravær 2. kvartal 2018	1,22 %	4,44 %	5,65 %
Sykefravær 2. kvartal 2019	1,32 %	4,66 %	5,98 %

Kultur og oppvekst har et samlet sykefravær på 5,98 % hvor 1,32 % er korttidssykefravær og 4,66 % er knyttet til langtidsfravær. Det samlede sykefraværet per 2. kvartal har økt med 0,33 prosentpoeng sammenlignet samme periode i 2018.

Skole har et samlet sykefravær på 6,01 % hvor 1,96 % er korttidssykefravær og 4,04 % er knyttet til langtidsfravær. Dette er på nivå med forrige rapportering.

Virksomhet Barne- og ungdomstjenestene har et samlet sykefravær på 8,09 % hvor 1,93 % er korttidssykefravær og 6,17 % er knyttet til langtidsfravær. Dette er en liten nedgang sammenlignet med forrige rapportering. Det rapporteres i liten grad om sykefravær knyttet til arbeidsbelastning.

Virksomhet Larvik Læringscenter har et samlet sykefravær på 5,23 % hvor 0,97 % er korttidssykefravær og 4,26 % er knyttet til langtidsfravær. Dette er en liten nedgang sammenlignet med forrige rapportering. Langtidsfraværet har sin årsak i eksterne forhold som ikke er relatert til arbeidsmiljøet.

Virksomhet Kultur, idrett og fritid har et samlet sykefravær på 3,38 % hvor 1,19 % er korttidssykefravær og 2,18 % er knyttet til langtidsfravær. Det samlede sykefraværet vurderes som lavt.

Virksomhet Stab kultur og oppvekst har ikke noe rapportert sykefravær i perioden.

Virksomhetene jobber systematisk med sykefraværet i samarbeid med de enkelte avdelingene, HR og NAV.

Skole

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
01-Skole	292 462	293 040	-578	-0,2 %	555 176
Sum	292 462	293 040	-578	-0,2 %	555 176

Virksomhet Skole viderefører tett oppfølging og veiledning av avdelingsledere, som kontinuerlig vurderer sin drift i balansen mellom å overholde budsjettammer og mulighetsrommet for forsvarlig opplæring, for å ivareta begge deler.

Det er høy kompleksitet i et så stort budsjett/virksomhet. Noe av kompleksiteten består i fordeling av budsjettet til alle skolene. Fordelingen gjøres på bakgrunn av en omfattende budsjettmal, for å gjøre fordelingen prinsipiell og gjennomslagskraftig. Videre består kompleksiteten i å behandle endringer som til enhver tid skjer, som handler om skolehverdagen, men ikke var kjente faktorer ved budsjettering. Virksomheten ser at enkelte skoler har større utfordringer enn andre med å overholde sine tildelte rammer også i 2019. Disse skolene får særlig oppfølging og veiledning.

Tilskudd til "Økt lærertetthet 1.-10.trinn" - økes ikke i 2019, jf. beskrivelse i 1. kvartalsrapport 2019. Nedtrekk på 3,675 mill kr er dermed ikke kompensert i rammen, og virksomheten arbeider for å dekke dette innenfor grunnskolenes rammer, og har pr juli kontroll på denne utfordringen.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose i kr	Avvik	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-3 937	-3 937	0	I arbeid	✓	
Strat.dok. 2019-2022: Betalingssatser SFO endring graderte satser og søskenmoderasjon	-2 665	-2 665	0	Ferdig	✓	Tiltaket er implementert i rammene.
Sum	-6 602	-6 602	0			
Kommunestyrets vedtak						
KST 293/18 Post 21 Øremerket tilskudd lærernorm	-2 000	0	-2 000	Ikke startet	✓	
KST 293/18 Post 34 Innsparing ved ENØK-tiltak	0	0	0		✓	
KST 293/18 Post 16 SFO tilbakeføring satser	1 938	1 938	0	Ferdig	✓	Tiltaket er implementert i rammene.
KST 293/18 Post 20 Styrking ungdomstrinnet	5 000	5 000	0	Ferdig	✓	Tiltaket er implementert i rammene.
Sum	4 938	6 938	-2 000			
Sum tiltak	-1 664	336	-2 000			

Tiltakene er implementert i virksomhetens ramme, fra januar. Se nærmere utdypelser i "økonomistatus" når det gjelder tiltaket økt lærertetthet 1.- 10. trinn.

Status investeringsprosjekter*Beløp i 1000*

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
Grunnskole - opprettholde IKT standard	1 500	995	LØPENDE	500	500	Lav
IKT oppgradering/opplæring (Lardal)	264	262	2018	90	88	Lav
Lardal skole - uteområde i samarbeid med foreldreutvalget	228	0	2018	228	0	Lav
Skole, SIKT 3	250	131	2018	137	18	Lav
Sum øvrige prosjekter	0	0		0	0	
Sum	2 242	1 388		955	606	

Statustekst investeringer**Grunnskole - opprettholde IKT standard**

Parallelt med prosjektet SIKT 3 jobbes det med generelle tiltak på skolene. Opprettholdelse av IKT standard brukes til fornyelse av bærbart kontorutstyr til lærerne. Fra 2018 har man gått til innkjøp av Chromebooks framfor PC, innkjøpet i 2019 er ferdigstilt.

IKT oppgradering/opplæring (Lardal)

Lardal skole har oppgradert undervisningsutstyr. Arbeidet er nå nær fullført, og prosjektet ferdigstilles høsten 2019.

Lardal skole - uteområde i samarbeid med foreldreutvalget

Lardal skole har sammen med FAU iverksatt oppgradering av uteområdet. FAU betaler en del av oppgraderingen. Det er også søkt om eksterne prosjektmidler for å kunne utvide prosjektet. Prosjektet sees også i sammenheng med «Huldrepark». For å sikre en kvalitativ gjennomføring av prosjektet er Eiendomsavdelingen med som prosjektledelse. Det er gjennomført en befaring, og Eiendom er i ferd med å utarbeide en samlet og samlende skisse.

Skole, SIKT 3

Siste del av investeringsmidler knyttet til SIKT3 (iPad til alle elever) benyttes i 2019.

Barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
02-Barnehage	217 837	210 010	7 827	3,6 %	331 220
Sum	217 837	210 010	7 827	3,6 %	331 220

Virksomhet Barnehage har per 2. gangs rapportering et mindreforbruk på 7,8 mill kr. Dette er imidlertid ikke det reelle resultatet. Avviket er av teknisk karakter og skyldes overtagelse av iFokusbarnehager den 1. juli og at budsjettmidler ikke er overført. Virksomheten rapporterer om balanse.

Kommunale barnehager og fellestjenester for alle barnehager

Kommunale barnehager og fellestjenester har per 2. gangs rapportering 2019 et resultat i balanse men rapporterer samlet sett et mulig merforbruk på 1 mill kr ved årets slutt. Dette merforbruket løses innenfor rammen til tjenesteområdet.

Bakgrunnen for mulig merforbruk er knyttet til ny bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm vedtatt av stortinget. Barnehagene innfrir kravene i denne lovendringen, men dette har medført 2,17 mill kr i økte personalkostnader. Denne merkostnaden ble ikke finansiert gjennom de frie inntektene til kommunene. Virksomheten har iverksatt innsparinger for å redusere merforbruket.

Tilskudd til private barnehager

Tilskudd til private barnehager er beregnet til å bli 1,8 mill kr utover budsjettrammen.

Videre gjennom året er det fortsatt enkelte usikkerhetsfaktorer, som kompensasjon for redusert foreldrebetaling, mellomoppgjør mellom kommuner og eventuelle store aktivitetsendringer i private barnehager. Endringer i utbetalinger er utelukkende avhengig av vedtak på bakgrunn av et detaljert regelverk. Virksomheten kan ikke styre utgiftene til private barnehager gjennom budsjettåret. Overskridelsene tilstrebes likevel å dekkes innenfor tjenesteområdets budsjettamme.

2. gangs rapportering 2019

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
Strat.dok. 2019-2022: Justering graderte satser barnehage - følge nasjonalt krav 6%	-1 520	-1 520	0	Ferdig	✓	Reversert i tråd med KST 293/18
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-957	-957	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Strat.dok. 2019-2021 Tilskudd til private barnehager - estimat, korrigeres 1. rapportering 2019	28 375	28 375	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	25 898	25 898	0			
Kommunestyrets vedtak						
KST 293/18 Post 22 Redusert overføring private barnehager	-5 100	-5 100	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18 Post 17 Barnehage tilbakeføring satser	1 085	1 085	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	-4 015	-4 015	0			
Sum tiltak	21 883	21 883	0			

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå økonomi	Risiko
iFokus barnehagene - investering	73 000	73 000	2019	73 000	73 000	Middels
Sum øvrige prosjekter	0	0		0	0	
Sum	73 000	73 000		73 000	73 000	

Statustekst investeringer

iFokus barnehagene - investering

I henhold til KST-057-19 har Larvik kommune kjøpt iFokus barnehagene. Overtagelsen var 1. juli.

Barne- og ungdomstjenester

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
03-Barne- og ungdomstjenester	61 120	61 278	-158	-0,3 %	121 926
Sum	61 120	61 278	-158	-0,3 %	121 926

Virksomheten Barne- og ungdomstjenester har per 2. gangs rapportering 2019 et resultat i balanse men rapporterer samlet sett et mindreforbruk for 2019.

Det forventes vesentlig lavere inntekter knyttet til enslige mindreårige flyktninger enn tidligere år. Avdelingen har derfor iverksatt omorganisering og nedbemanning for å imøtekomme denne endringen i inntekter og behov. Inntektene i inneværende år har vært noe høyere enn budsjettet, og dette i kombinasjonen med omorganisering vil trolig gi mindreforbruk ved årets slutt. Omorganiseringen er imidlertid helt nødvendig for å sikre at tjenestene knyttet til Enslige mindreårige flyktninger er i balanse ved inngangen til 2020.

De øvrige avdelingen i virksomheten rapporterer om en drift i balanse per juli.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose i kr	Avvik	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-921	-921	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Strat.dok. 2019-2022: Barne- og ungdomstjenester - KST 105/18 LOS funksjon som permanent tiltak	1 750	1 750	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	829	829	0			
Kommunestyrets vedtak						
KST 293/18 Post 18 Homestart økt tilskudd	150	150	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	150	150	0			
Sum tiltak	979	979	0			

Larvik læringscenter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
04-Larvik læringscenter	18 316	18 540	-223	-1,2 %	19 401
Sum	18 316	18 540	-223	-1,2 %	19 401

Virksomhet Larvik Læringscenter har per 2. gangs rapportering 2019 et samlet merforbruk på kr 200 000, men rapporterer samlet sett et resultat i balanse ved årets slutt.

Larvik Læringscenter har utfordringer knyttet til inntektene. Bosetting av flyktninger i kommunen er lavere enn forventet, noe som resulterer i lavere inntekter i form av integreringstilskudd og tilskudd til norskopplæring for innvandrere. Virksomheten har iverksatt nedbemanning for å imøtekomme denne endringen i inntekter og behov, men inntektene inneværende år er lavere enn budsjettet. Ytterligere innsparinger er derfor satt i gang og virksomheten rapporterer samlet sett å holde rammen for 2019.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose i kr	Avvik Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-345	-345	0	I arbeid	✓ Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	-345	-345	0		
Sum tiltak	-345	-345	0		

Kultur, idrett og fritid

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
05-Kultur, idrett og fritid	51 433	51 325	108	0,2 %	83 064
Sum	51 433	51 325	108	0,2 %	83 064

Virksomheten Kultur Idrett og Fritid har et mindre forbruk på ca kr 100 000 per 2. gangs rapportering 2019 og virksomheten rapporterer samlet sett å holde rammen for 2019.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose prognose i kr	Avvik	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak						
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-407	-407	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Strat.dok. 2019-2022: Kultur, idrett og fritid - Dekning av driftsmidler til idrettshallene	670	670	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	263	263	0			

Kommunestyrets vedtak

KST 292/18 Ekstra medfinansiering idrettsanlegg	0	0	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18, Løypemaskin Vindfjellsamarbeidet, pkt 16	0	0	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18 Post 34 Innsparing ved ENØK-tiltak	0	0	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18, Kultur skolen Lardal, pkt 16	0	0	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18, Lardal Frivilligsentral, pkt 16	0	0	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18 Aktivitetstiltak tilskudd, pkt 16	0	0	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18, Poesihovedstade Larvik, pkt 16	0	0	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18 Post 25 Kaupang-prosjektet tilskudd	0	0	0	Ikke startet	✓	Tilskudd ikke utbetalt
KST 293/18 Post 26 Larvik Barokk tilskudd	0	0	0	Ferdig	✓	Tilskudd utbetalt
KST 293/18 Post 27 Indeksregulering av ramme lag og foreninger	0	0	0	Ferdig	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18 Post 28 Kystkultursenter drift	0	0	0	Ikke startet	✓	Tilskudd ikke utbetalt
KST 293/18 Post 29 Stavern båtforening, 10 plasser	0	0	0	Ikke startet	✓	Tilskudd ikke utbetalt
KST 292/18 Colin Archer tilskudd	0	0	0	Ferdig	✓	Tilskudd utbetalt
KST 292/18 Larvik Barokk tilskudd	0	0	0	Ferdig	✓	Tilskudd utbetalt

2. gangs rapportering 2019

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
KST 292/18 Stavern kunst- og kulturkoordinator tilskudd	0	0	0	Ferdig	✓	Tilskudd utbetalt
KST 292/18 Stiftelsen Barakke 4 tilskudd	0	0	0	Ferdig	✓	Tilskudd utbetalt
KST 293/18, Kjærra Fossepark, pkt 16	0	0	0	Ferdig	✓	Tilskudd utbetalt
Sum	0	0	0			
Sum tiltak	263	263	0			

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
Agnes Grusbane	250	0	0	250	0	Lav
Sum øvrige prosjekter	483	0		0	0	
Sum	733	0		250	0	

Statustekst investeringer

Agnes Grusbane

Planer for prosjektet legges frem til politisk behandling i august/september 2019.

Stab Kultur og oppvekst

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
06-Stab Kultur og oppvekst	6 762	6 780	-18	-0,3 %	9 132
Sum	6 762	6 780	-18	-0,3 %	9 132

Stab Kultur og oppvekst har per 2. gangs rapportering et resultat i balanse. Stab Kultur og oppvekst rapporterer å holde rammen for 2019.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose prognose i kr	Avvik Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-43	-43	0 I arbeid	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 090/18 Prosjekt 07779 HOLF	1 050	1 050	0 I arbeid	✓	Iverksatt. Midlene er fordelt ut til virksomhetene.
Sum	1 007	1 007	0		
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 19 Bølgen, rimelig kino	200	200	0 I arbeid	✓	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	200	200	0		
Sum tiltak	1 207	1 207	0		

Areal og teknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av:

- Brann og redning
- Landbruk
- Arealplan
- Kommunalteknikk Forvaltning
- Kommunalteknikk Øya
- Byggesak
- Geodata
- Stab- og Miljøforvaltning

Utvikling og utfordringer

Nye regionale perspektiver gir nye muligheter og utfordringer: Aktiviteten i tjenesteområdet er preget av at det skal tas svært viktige beslutningene rundt trasevalg og stasjonslokalisering av InterCity i 2019. Disse beslutningene er premissgivende for framtidig utvikling både av Larvik by som kommunesenter men også mulighetene dette gir for økt tilflytning og flere arbeidsplasser. Tjenesteområdet er sterkt involvert i og har et stor ansvar inn i de store strategiske planprosessene med rullering av kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi, kommuneplanens arealdel og kommunedelplanene for Stavern og Larvik by. Mye av den langsiktige utviklingen i Larvik kommune vil være forankret i de store strategiske planene som er i støpeskjeen. En viktig forutsetning for videre utvikling er at InterCity-strekningen i Larvik kommune blir gitt prioritet og at byvekstavtaleordningen blir utvidet i rulleringen av Nasjonal Transportplan 2022-2033.

Klimautfordringer og ny teknologi gir samfunnsendringer: Tørre somre og snørike vintre utfordrer både budsjett, utstyr og rutiner innenfor tjenesteområdet. Det krever økt grad av samordning på tvers av virksomheter, og økt fokus på forebygging. Innbyggernes forventninger er høye og er krevende å tilfredsstille, derfor er det utfordrende å få til å opprettholde kvalitet og kapasitet i tjenestetilbudet samtidig som det skal spares inn og digitaliseres. Tjenesteområdet har høy digital kompetanse slik at Larvik er langt framme og godt rustet for å få til omleggingen. Den største utfordringen er tilgjengelig tid til forberedelser og opplæring, og å få til endring av vaner både i samfunnet og i organisasjonen.

Demografi og sosiale utfordringer skaper andre behov: Larvik kommune har et bosettingsmønster som er relativt spredt, og har en framskriving av prognoser som gir lavere vekst og økt andel eldre enn kommuner vi normalt sammenligner oss med. Samlet bidrar dette til økte kommunale driftskostnader. I pågående arbeid med rullering av kommuneplanens arealdel legges det til grunn at økt fortetting i byene og stedene vil gi bedre utnyttelse av allerede utbygd infrastruktur og offentlig tjenestetilbud. Det vil gjøre det både rimeligere og enklere å tilrettelegge gode omgivelser for innbyggerne og bidrar til en mer bærekraftig utvikling. Boligmarkedsanalysen som ble utarbeidet i januar 2019, peker på at Larvik trenger flere attraktive leiligheter i byområdene Stavern og Larvik by. Det vil frigjøre brukte eneboliger til barnefamiliene.

Forventninger og nye kommunikasjonsformer utfordrer oss: Tjenesteområdet er langt framme innenfor digitalisering, og det jobbes kontinuerlig for å forbedre og forenkle tjenestetilbudet. Spesielt innenfor

2. gangs rapportering 2019

plan-, bygge- og delesaker der blant annet det historiske arkivet er ferdig digitalisert og snart vil kunne tas i bruk. Medarbeidere og ledere har høy mediedekning og bred dialog med innbyggere i viktige saker bl.a. InterCity, sentrumsutvikling og utbedringen av rør og gater i Bøkelia og andre steder.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
51-Brann og redning	18 715	21 435	-2 721	-14,5 %	34 258
52-Landbruk	2 648	2 429	218	8,2 %	4 865
53-Arealplan	5 276	4 547	729	13,8 %	9 028
54-KMT-Forvaltning	-7 861	-6 827	-1 034	13,2 %	1 151
55-KMT Øya	24 335	26 762	-2 427	-10,0 %	40 034
56-Byggesak	262	-3 142	3 404	1298,7 %	423
57-Geodata	2 489	-984	3 473	139,5 %	4 663
58-Stab areal og teknikk	4 156	3 974	182	4,4 %	7 882
Sum	50 020	48 196	1 824	3,6 %	102 303

Den økonomiske situasjonen på Areal og teknikk som helhet er god etter årets første 7 måneder.

Virksomhetene Geodata og Byggesak har tildels store merinntekter i forhold til det periodiserte budsjettet. På Arealplan er også inntektene gode så langt i 2019.

To virksomheter kommer til å få et negativt resultat i 2019. Det er Kommunalteknikk Øya der utgiftene til snøbrøyting har vært langt større enn årsbudsjettet. På Brann og redning vil økte utgifter til felles 110 sentral gi et merforbruk på årsbasis i størrelsesorden 1,0 mill kr.

Tjenesteområdet samlet løser utfordringene og forventer balanse mellom budsjett og regnskap for 2019.

Når det gjelder inndekning av årets snøbrøyting er det avtalt at Kommunalteknikk Øya og Kommunalteknikk forvaltning dekker inn 1 mill kr hver ved å redusere andre poster i sine budsjetttrammer. Det resterende behovet for inndekning er da 0,6 mill kr samt at det ikke er budsjettmidler til brøyting i november og desember.

2. gangs rapportering 2019

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Mål 1: Larvik utvikler seg i tråd med bærekraftige prinsipper og styrker sin regionale posisjon	Larvik hadde negativ befolkningsutvikling i 1. kvartal med 1 person. I distriktet var det vekst i Porsgrunn, Skien, Holmestrand og Tønsberg. Kommunen har til enhver tid ca 50-60 planer i prosess. Fram til sommeren hadde kommunen sluttbehandlet planer for ca. 60 boenheter, og gitt brukstillatelse/ferdigattest til 110 boenheter innenfor det som er markert som tettstedsavgrensning hos SSB og 54 boenheter utenfor. Rullering av kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner for Larvik by og Stavern er litt forsinket grunnet svært mange innspill og endring i prosessen. Det er planlagt å få utarbeidet en fortettingsstrategi i løpet av høsten. Behandlingen av Kommunedelplan for InterCity - dobbeltspor mellom Stokke og Larvik ble utsatt til august.
Mål 2: Larvik kommune er i forkant innen forenkling av tjenester og yter god service til innbyggerne.	Virksomhet byggesak har fått tilbakemelding fra kontrollutvalget om at kommunerevisjonens rapport er fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Det har vært flere positive medieoppslag rundt byggesakskontoret, også omtale fra fornøyde kunder. Elektronisk tilgang til historisk arkiv for bygge- og delesaker fram til 2006 er ferdigstilt og er tatt i bruk. Svarprosenten på spørreskjema etter vedtak er ikke gått opp og vi vurderer om vi kan finne bedre tilbakemeldingsordninger. Virksomhet arealplan har i samarbeid med Geodata tatt i bruk "Story Map" både i forbindelse med innspill til Kommuneplanens arealdel og sluttbehandlingen av kommunedelplan for InterCity, med positiv omtale både i ØP og NRK.
Mål 3: Larvik er et helsefremmende, trygt og inkluderende samfunn å bo og virke i	Sommeren ble preget av at flere større vannlekkasjer oppstod innenfor en kort tidsperiode. Disse har vært håndtert på en god måte uten store konsekvenser. Forvaltningen av drikkevannsforsyninga er i rute. Det er flere VA-prosjekter i prosess, både på tegnebrettet og utbygging, men det er også noen forsinkelser. Plan for innhenting av glass- og metallemballasje hjemme hos abonnentene i 2019 er i rute. Videre utredning av felles brannvesen for Sandefjord og Larvik er nå avsluttet i tråd med vedtak, men samarbeidet med Sandefjord kommune fortsetter. Arbeidet med å sertifisere Larvik kommune som trafikksikker kommune avventes av ressurshensyn, og ses nå inn i det pågående samarbeidet med SVV og VFK om eventuell framtidig bypakke. Kyststi Tjølling følges opp i tråd med vedtak. Oppgraderingen av Furumoa ses nærmere på i dialog med brukere og lokalbefolkning, for å finne en god løsning der færre trær må felles og man også planter nye.
Mål 4: Larvik sentrum er kommunens levende og attraktive urbane tyngdepunkt	Det har vært stort fokus på sentrum i forbindelse med arbeidet med kommunedelplanen for InterCity, og i oppfølgingen etter høringsfristen 15.mars 2019. Arbeidet med kommunedelplan for Larvik by har stått i bero i påvente av at forventet beslutning om trasévalg og stasjonsplassering foreligger i august. Oppfølging av sentrumsaktører står på agendaen i løpet av høsten. Det foregår riving i Grandkvartalet og Larvik kommune er i dialog omkring hvordan de kommunaltekniske anleggene skal etableres i forbindelse med byggeprosjektet. I løpet av sommersesongen har det vært gjennomført flere arrangement i sentrum der kommunen har bistått.
Mål 5: Larviks unike historie og kvaliteter er foredlet gjennom samskaping	Svarstad sentrum er viet fokus, og det er god dialog rundt flere tiltak bl.a. realisering av den såkalte "Huldreparken". Av årlige arrangement med nasjonalt fokus i 2019 er Stavernsfestivalen og Tour of Norway, der kommunen også har gjort en innsats. For de lokale sentrum jobbes det med å klargjøre rammevilkårene for utvikling gjennom arbeidet med Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Dialogen med Larvik Museum, Tolleroddens venner og andre rundt å klarlegge utviklingen rundt Herregården/Tollerodden vil bli tatt opp igjen når trasé for jernbane er avklart.
Mål 6: Larvik har et framtidsrettet transportsystem som er tilrettelagt for høy andel av gange-, sykkel og kollektivreiser.	Vestfold fylkeskommune, Statens Vegvesen og Larvik kommune jobber videre med Forprosjekt - Fase 1 av Bypakke Larvik, og avventer avklaring av trasévalg og stasjonsplassering for InterCity. Utviklingen i Larvik rundt bærekraftig transport er positiv, og særlig har trafikkveksten med tog til Porsgrunn vært formidabel. Den 26.6.2019 ble gang- og sykkelstrekningen på Månejordet åpnet, og flere andre tiltak for gående og syklende er på vei. Siden Vestfoldbyen ikke er med i den nasjonale reisevaneundersøkelsen har vi ikke oppdaterte tall på syklende ut over tellepunktene som er satt opp ved fylkesveiene. Det mangler også oppdaterte tall på reisevaner knyttet til gange.

Status resultatmål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 1: Larvik utvikler seg i tråd med bærekraftige prinsipper og styrker sin regionale posisjon	a) Flere nye boliger i Larvik sentrum og lokale sentrum per år. b) Forbedret sentralitetsindeks etter ny beregning (SSB) fra 2017 fra nivå 3 til nivå 2. c) 0 daa omdisponert dyrket og dyrkbar jord til utbyggingsområder i nye planer per år. d) Store planavklaringer: Kommunedelplan for InterCity (2019), Kommuneplanens arealdel, Kommunedelplan for Larvik by og Kommunedelplan for Stavern by (2020).	a) Årlig antall nye boliger i tettsteder i kommunen		210,0	110,0	Oppdaterte tall pr. 1.7.2019 viser at det er godkjent 110 nye bruksenheter for boligformål innenfor tettstedsavgrensning angitt av Statistisk sentralbyrå, og 54 utenfor.
		b) Forbedret sentralitetsindeks		845		ÅRLIG RAPPORT
		c) Omdisponert dekar dyrka og dyrkbar jord etter Jordloven og PBL		0,0		ÅRLIG RAPPORT
		d) Antall store planavklaringer i perioden		1		0 Det forventes ingen ferdig planavklaring for inneværende år bortsett fra KDP for InterCity.
Mål 2: Larvik kommune er i forkant innen forenkling av tjenester og yter god service til innbyggerne.	a) Forbedret posisjon i Kommunebarometerets tema: Saksbehandling. b) Elektronisk tilgang til historisk arkiv for bygge- og delesaker. c) Nyhetsdrypp om plan-, bygge- og delesaker. d) Økt svarprosent på brukerundersøkelser som sendes ut sammen med vedtak.	a) Posisjon Kommunebarometerets tema: Saksbehandling		150		Kommunebarometeret er ikke oppdatert pr 1.8.2019
		b) Elektronisk tilgang til historisk arkiv		100,0 %	100,0 %	Historisk arkiv fram til 2006 er digitalisert og tatt i bruk.

2. gangs rapportering 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
		c) Antall nyhetsdrypp		10		Det har vært flere positive nyhetsoppslag. Dette er ikke telt opp ennå.
		d) Økt svarprosent på spørreskjema sendt ut vedtak		15,0 %		Vi får svært få tilbakemeldinger, og vurderer å finne en bedre tilbakemeldingsmåte.
Mål 3: Larvik er et helsefremmende, trygt og inkluderende samfunn å bo og virke i	a) Topp 10 plassering på tema: vann, avløp og renovasjon. b) Ingen økning i fosfor i Farrisvannet. c) Antall bygningsbranner pr 1 000 innbyggere reduseres med 10-12,5 % i perioden. d) Larvik er en trafiksikker kommune i 2021. e) 1-2 turvegtraséer og/eller møteplasser rustes opp og tilrettelegges.	a) Posisjon på Kommunebarometerets tema: Vann, avløp og renovasjon		8		Kommunebarometeret er ikke oppdatert pr 1.8.2019.
		b) Maks. nivå av fosfor i drikkevannet		8 mikrogram pr.l.		Rapporteres på ved årsskiftet.
		c) Antall bygningsbranner pr. 1000 innbyggere		24		Rapporteres på ved årsskiftet.
		d) Antall drepte eller hardt skadde i trafikken		8		6 I Vegdatabanken er det foreløpig registrert 1 trafikkulykke med 1 drept person og 3 trafikkulykker med til sammen 5 hardt skadde personer i 2019. I tillegg er det registrert 9 trafikkulykker med til sammen 12 lettere skadde personer.
		e) Antall turvegtraséer og/eller møteplasser opparbeidet		2		ingen er ferdigstilt. Flere er i prosess.
Mål 4: Larvik sentrum er kommunens levende og attraktive urbane tyngdepunkt	a) Andelen bosatte innenfor 10 minutters byen i forhold til hele kommunen øker til minst 25 % i perioden. b) Andelen arbeidsplasser innenfor 10 minutters byen i forhold til hele	a) 10-minuttersbyen - Forholdet mellom antall arbeidsplasser i sentrum og resten av kommunen		29,0 %		Rapporteres ved årsskiftet.

2. gangs rapportering 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
	kommunen opprettholdes på nivå med 2017. c) Det arrangeres minst 2 større arrangement i sentrum årlig. d) Minst 2 dialogmøter avholdes med sentrale aktører i Larvik sentrum. e) Store planavklaringer: Kommunedelplan for InterCity (2019), kommunedelplan for Larvik by med sentrumsstrategi (2020).					
		b) 10-minuttersbyen - Forholdet mellom antall bosatte i sentrum og i resten av kommunen		23,0 %		Rapporteres ved årsskiftet.
		c) Antall årlige arrangement i sentrum		Minst 2 arrangement		2 Nattby og Pride.
		d) Antall årlige dialogmøter med sentrale aktører i Larvik sentrum		2 møter		1 Ett møte er avholdt.
		e) Antall store planavklaringer i perioden		1		0 Det forventes planavklaring for IC i august.
Mål 5: Larviks unike historie og kvaliteter er foretlet gjennom samskaping	a) Gjennomføre ett til to årlige dialogmøter i lokalt sentrum i kommunen. b) Bidra inn i minst 2 årlige arrangement med nasjonal anerkjennelse som gjennomføres i kommunen. c) Antall planavklaringer: Områderegulering for Kaupang (2019). Oppstart reguleringsplan for Nevlunghavn (2022). Forøvrig se på bestemmelser i KPA/KDP Stavern/ KDP Larvik by. d) Gjennomføre minst 2 tiltak årlig for å forbedre kvalitet i offentlig uterom i lokalt sentrum eller en mye brukt turvegtrasé.	a) Antall lokale sentrum man gjennomfører et årlig dialogmøte i		2		1 Det er avholdt dialogmøte i Svarstad sentrum ifb med tiltak i sentrum

2. gangs rapportering 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
		b) Antall årlige arrangement med nasjonal anerkjennelse		2 arrangement	3	Stavernsfestivalen, Tour of Norway og O-festivalen.
		c) Antall planavklaringer i perioden		Ferdigstille 1	0	Det forventes ikke planavklaring for lokalt sentrum i 2019.
		d) Tiltak årlig i offentlig uterom eller mye brukt forbindelse i lokalt sentrum		2	0	Rapporteres ved årsslutt.
Mål 6: Larvik har et framtidsrettet transportsystem som er tilrettelagt for høy andel av gange-, sykkel og kollektivreiser.	<p>a) Antall kollektivreisende med buss øker med ca. 40.000 i året. (Vestfold kollektivselskap VKT).</p> <p>b) Andel sykkeltransport av all persontransport øker med ca 1% årlig telt på tellepunktene ved Stavernsveien og Furumoa.</p> <p>c) Store planavklaringer i perioden: Kommunedelplan for InterCity (2019), Plan for stort enkeltprosjekt i Bypakke Larvik (2021).</p> <p>d) Gjennomføre prioriterte tiltak for økt gang- og sykkelbruk (2019, 2020).</p>	a) Antall kollektivreisende årlig (Vestfold kollektivselskap, VKT)		1301000		Det foreligger ikke oppdaterte tall.
		b) Andel sykkeltransport av all persontransport		4,0 %		Det foreligger ikke oppdaterte tall.
		c) Antall store planavklaringer i perioden		1		Det forventes planavklaring for KDP for IC i august.
		d) Realisering av prioriterte tiltak i gang- og sykkelsatsing i 2019 og 2020		Prioriterte tiltak	1	Månejordet er ferdigstilt. Øvrige prosjekt er rapportert på under investeringsprosjekt

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,80 %	2,59 %	4,39 %
Årlig sykefravær 2019	1,93 %	3,20 %	5,13 %
Sykefravær 2. kvartal 2018	1,17 %	2,36 %	3,52 %
Sykefravær 2. kvartal 2019	1,28 %	3,23 %	4,51 %

Sykefraværet samlet i Areal og teknikk i årets første syv måneder er på 5,13 %. Langtidssykefraværet er noe høyere enn korttidsfraværet.

Det er store ulikheter mellom virksomhetene noe som innebærer at sykefraværet også varierer.

Ansatte som er langtids sykemeldte følges opp i henhold til gjeldende rutiner.

Brann og redning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
51-Brann og redning	18 715	21 435	-2 721	-14,5 %	34 258
Sum	18 715	21 435	-2 721	-14,5 %	34 258

Virksomhet Brann og redning har et merforbruk på 2,7 mill kr per juli 2019. For Beredskap er det merforbruk av flere grunner: Ny særavtale for redningsdykkere ble vesentlig dyrere enn forutsatt. Dette skyldes at tilsvarende ny etablering og avtale i Arendal ble lagt til grunn i forhandlingene. Dette medførte en årlig merkostnad på kr 225 000. I tillegg kommer etterbetaling for 2018. I sum medfører denne særavtalen for dykkere en merkostnad på kr 340 000. I tillegg har arbeidstilsynet kommet med nye krav til tjenesten som har medført behov for utstyr til ca kr 100 000 og også krav til formell kompetanse for dykkerleder. Dette medfører kostnader til opplæring på et senere tidspunkt. Våre dykkere har hatt mange oppdrag og dette medfører overtidkostnader. Dette merforbruket dekkes delvis opp av inntekter som følge av fakturering for oppdrag utenfor eget distrikt. Det er likevel usikkerhet i volum/kostnader til overtid. Konsulentkostnaden i forbindelse med utredning Larvik Sandefjord har en kostnad på ca kr 80 000 i 2019, og arbeidet er avsluttet med ferdig rapport. Oppsummert for Beredskap er utfordringer med både lønnsutgifter og kjøp av varer og tjenester. Særavtale for dykkere, opprettholdelse av turnus med dykkere og kompetanse og utstyrskrav vil medføre et forbruk for dette området. Dette vil forsøkes å minimalisere ved å redusere kostnader der det er mulig, fakturere for oppdrag der det er mulig og søke andre inntekter.

For Feiertjenesten er det et mindreforbruk på ca kr 180 000. Lønn og kjøp av varer tjenester har ikke avvik og det forventes mer gebyrinntekter enn budsjettert. Dette skyldes særlig ikke budsjetterte gebyrinntekter på feiing av fritidsbolig.

For Forebyggende virksomhet følges budsjett på lønn og innkjøp av varer og tjenester. Det er imidlertid lavere inntekter på kursvirksomhet enn budsjettert. Utskifting av personell og fokus på lovpålagte oppgaver har medført denne statusen. Avdelingen prøver å rette opp avviket.

For Alarmsentral 110 gjelder fortsatt forventet merforbruk kr 610 000, som skyldes uventet nytt og høyere eiertilskudd til dette IKS-selskapet. Et betydelig større avvik nå skyldes at det nye selskapet har fakturert ut nytt eiertilskudd til månedlig betaling, mens en faktura på alarmoverføring fra oss må vente til september. Denne vil bli betydelig større enn budsjettert men er ikke klarert på alarmsentralen.

Årsprognosen blir et merforbruk på Alarmsentralen ca kr 610 000. Videre er det stor usikkerhet på Beredskap men et merforbruk på kr 400 000 er sannsynlig. Totalt merforbruk for virksomheten er 1 mill kr.

Landbruk

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
52-Landbruk	2 648	2 429	218	8,2 %	4 865
Sum	2 648	2 429	218	8,2 %	4 865

Per utgangen av juli har virksomhet Landbruk totalt et mindreforbruk på om lag kr 200 000. Dette er i hovedsak knyttet til Landbrukskontoret og skyldes bl.a. økte refusjoner (sykepenger/foreldrepenger), og at det så langt i år ikke er tatt inn vikar/engasjementer som erstatning. Hvis det ikke settes inn ekstra bemanning er prognosen at det vil bli et underforbruk på Landbrukskontoret i 2019.

For Viltforvaltningen forventes et merforbruk for 2019 på kr 100 000. Ettersøk av fallvilt er en lovpålagt oppgave og kostnadene til ettersøk har vært stigende gjennom flere år. Merforbruket i 2018 ble dekt på tjenesteområdet, og det forventes samme merforbruk for 2019. Viltnemnda er vedtatt avviklet og det arbeides med å få på plass ny administrativ organisering og oppgavefordeling som følge av dette.

Viltfondet skal alltid gå i null regnskapsmessig da inntekter og utgifter i fondet skal salderes med innestående ved årets slutt.

Arealplan

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
53-Arealplan	5 276	4 547	729	13,8 %	9 028
Sum	5 276	4 547	729	13,8 %	9 028

Etter 7 måneder ligger Arealplan foran periodisert budsjett for gebyr for behandling av detaljerte reguleringsplaner. Det er stor planleggingsaktivitet og flere sentrale reguleringsplaner er under arbeid. Det arbeides målrettet for å nå inntjeningskravet for 2019 på 2,4 mill kr.

Fremdriften for rullering av kommuneplanens arealdel og kommunedelplanene er stram og med et betydelig analyse- og utredningsarbeid. Det skal engasjeres konsulenter for å bistå i arbeidet. Det er engasjert konsulent for å øke fremdriften på arbeidet med områdeplan for Faret med et mål om å sluttbehandling før jul 2019. Utgiftene dekkes av overførte reformmidler fra 2018.

Vi ligger an til å ha restmidler/mindreforbruk på midler til konsulenttjenester ved utgangen av året. Disse midlene ønskes overført til 2020 da prosjektene løper over årsskiftet.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
Digitalt eiendomsarkiv	2 104	2 464	2018	0	0	Lav
Sum	2 104	2 464		0	0	

Statustekst investeringer

Digitalt eiendomsarkiv

Eiendomsarkivet og gårdsarkivet er skannet. Restarbeider med indeksering og kvalitetskontroll ble slutført i løpet av sommeren.

2. gangs rapportering 2019

KMT-Forvaltning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
54-KMT-Forvaltning	-7 861	-6 827	-1 034	13,2 %	1 151
Sum	-7 861	-6 827	-1 034	13,2 %	1 151

Virksomhet Kommunalteknikk forvaltning har et netto merforbruk på 1. mill kr etter 7 måneder i 2019. De samlede VAR inntektene er 0,6 mill kr høyere enn det periodiserte budsjettet. Det er bare små avvik i budsjettene på alle fagområdene.

Fellesområdene har et netto merforbruk på 1,1 mill kr. Dette skyldes at utgiftene ikke er fordelt for juli måned. Utgiftene på fellesområdene vil nullstilles ved årsslutt.

Det forventes ikke avvik i budsjettene på KMT forvaltning i 2019.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
AC rehabilitering 2019	400	254	2019	400	130	Lav
Avløpsløsning for Padlehytta, Kattestranda og Naturskolen	250	22	2020	250	22	Lav
Barkevik og Huseby avløpspumpestasjoner	2 800	888	2019	2 800	737	Lav
Biler og maskiner KMT 2019	5 000	1 288	2019	4 600	1 288	Lav
Bjønneshøgda rehabilitering	3 500	4 249	2019	1 292	389	Lav
Bommestad - Hølen avløp etappe 1	13 400	1 213	0	12 000	691	Lav
Bommestad - Hølen avløp etappe 2	8 700	1 625	0	6 700	636	Lav
Brunlanesveien - Strandebakken avløp	9 500	2 429	0	6 800	1 995	Lav
Bøkkelia pocketpark og gatetun	1 600	0	2020	600	0	Lav
Bøkkelia VVA anlegg etappe 1	19 724	17 795	0	14 724	8 538	Lav
Bøkkelia VVA anlegg etappe 2	1 800	427	2099	1 800	427	Lav
Dolven - Foldvik AC	16 500	15 793	0	6 500	3 179	Lav
Elveveien avløp GS vei	700	288	2099	700	12	Lav
Etablering gang/sykelvei 2016 - 2019	32 125	0	2023	10 125	0	Lav
Fagerli - Seierstad vannledning	3 500	83	2099	3 500	83	Lav
Fagerliveien - Sporstveien VVA	15 700	1 120	2020	15 700	1 120	Lav
Ferdige VVA prosjekter etterkostnader	300	803	0	0	17	Lav
Foldvik - Katrineborg AC	3 500	299	2099	3 500	200	Lav
Grandkvartalet VVA	1 100	46	2099	1 100	37	Lav
GS - vei Månejordet - Bøkeskogen	4 375	2 725	2019	4 915	2 016	Lav
Gunnar Reiss Andersens gate vannledning	1 000	871	0	0	17	Lav
Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter	4 077	1 251	2021	1 500	859	Lav
Halsegata VVA	800	277	2020	800	274	Lav
Hem istandsetting VA etter spregningsuhell	300	1 277	0	0	218	Lav
Henteordning for glass og metallemballasje	5 500	0	2019	5 500	0	Lav
Hole boligfelt VVA	5 200	5 478	2019	0	4	Lav
Hølen omlegging av pumpeledning	400	1 233	0	400	303	Lav
Hølen pumpestasjon ombygging	40	130	0	0	33	Lav
Informasjonstavler parker og friområder	850	315	2023	416	214	Lav

2. gangs rapportering 2019

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. Regnskap bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
Kaupangåsen VA	262	918	0	0	11	Lav
Krabbedammen, rehabilitering	1 000	198	2019	849	47	Middels
Kulvert Lillejordet vei	1 000	406	0	685	17	Lav
Kvartalslekeplasser	4 050	1 194	2022	1 200	856	Lav
Kyststi Tjølling	4 000	1 939	2021	3 124	1 063	Lav
Kyststi ved Minnehallen	830	0	2020	0	0	Lav
Ladestasjoner elbil	5 289	1 058	2023	1 722	492	Lav
Lillevik ventiasjonsanlegg adm. Bygg	200	59	2099	200	0	Lav
Løveskogen avløp	2 800	2 750	0	800	480	Lav
Månejordet kunstgressbane rehabilitering	0	105	0	3 600	105	Lav
Nanset vest VVA etappe 1	2 500	742	2099	2 500	742	Lav
Naugfoss vannverk ny brønn	1 000	1 376	2019	1 000	1 055	Lav
Nedgravde containere for hytterrenovasjon	2 400	0	2021	400	0	Lav
Nevlunghavn VA	430	1 127	0	390	337	Lav
Nevlunghavn VA etappe 1	17 065	8 995	2018	208	58	Lav
Nevlunghavn VVA etappe 2	9 350	7 388	0	5 750	5 349	Lav
Ny spylebil	3 000	0	2019	3 000	0	Lav
Nye Led gatelys og oppgradering fortau	15 000	0	2023	0	0	Lav
Rakke, universell utforming	250	725	2018	0	725	Lav
Rehabilitering avløp	344 035	0	2024	12 020	0	Lav
Rehabilitering vann	221 065	0	2024	10 640	0	Lav
Reipbanegata VA	800	597	0	400	435	Lav
Skisaker - Sundby VA	2 100	184	2099	2 100	170	Lav
Slambehandling forprosjekt	400	471	2019	400	444	Lav
Sogn gjenvinningsstasjon - oppgradering	2 000	0	2019	2 000	0	Lav
Solstad - Varden etappe 3.	2 500	3 778	0	583	614	Lav
Solstad - Varden VA etappe 4	24 225	1 651	0	14 225	176	Lav
Stavern Torg/Storgaten VA	12 600	2 313	0	11 000	636	Middels
Steingjerde Bøkeskogen	700	23	2019	700	23	Lav
Sykkeltiltak	4 000	391	2024	1 000	0	Lav
Søndersrød - Omre avløp	800	953	2099	1 600	929	Lav
Toaletter bytte ut/rehabiliterer to pr år	2 400	0	2024	800	0	Lav
Trafikksikkerhet Gml Stavernsvei	4 344	6 559	2018	1 347	2 201	Lav
Trafikksikkerhetstiltak	11 750	67	2024	3 000	0	Lav
Utplassering av brannsikkert renovasjonsutstyr	1 200	0	2021	300	0	Lav
Vei og fortau i forbindelse med vann- og avløpsanlegg	1 013	0	2022	763	0	Lav
Veiformål	56 037	0	2024	2 650	0	Lav
Veilys 2018	10 600	15 333	0	3 100	1 771	Lav
Veilys i forbindelse med vann- og avløpsanlegg	3 000	0	2022	2 708	0	Lav
Sum øvrige prosjekter	40 145	0		3 112	3 105	
Sum	978 780	123 479		206 498	45 280	

Statustekst investeringer

AC rehabilitering 2019

Følgende strekninger prosjekteres i 2019:

Lia Brunlanes, Berviveien, Hvarnes sentrum, Bårnes.

Strekningen Foldvik - Snekkenes planlegges i 2019 og utføres i 2019/2020.

Avløpsløsning for Padlehytta, Kattestranda og Naturskolen

Det er nå bestemt at ny vurdering av hvor toalettene skal lokaliseres gjennomføres før prosjektet detaljprosjekteres. Det legges frem sak til kommunestyret høsten 2019 om videre fremdrift og finansiering.

Barkevik og Huseby avløpspumpestasjoner

To kloakkpumpestasjoner rehabiliteres i løpet av 2019. Arbeidene følger planlagt fremdrift.

Biler og maskiner KMT 2019

De største maskinene som er besluttet skiftet ut er en lastebil og en pick-up. Det er også kjøpt inn en ny elektrisk pick-up med delvis finansiering fra staten.

Bjønnesbrygga rehabilitering

Brygga var ferdig til bruk i løpet av sommeren 2018. Netto forbruk i 2018 er på 2,2 mill kr. Kommunen har fått statstilskudd på ca 1,7 mill kr til prosjektet. Det er gjenbevilget 1,3 mill. i 2019 som brukes til etablering av bedret tilgjengelighet for funksjonshemmede. Toalettet er nå ferdig rehabilitert.

Bommestad - Hølen avløp etappe 1

Anlegget er en del av en større oppgradering av avløpsanlegget i området. Arbeidene startet opp høsten 2018 og denne etappen planlegges ferdig i løpet av 2019/2020.

Bommestad - Hølen avløp etappe 2

Anlegget er en del av en større oppgradering av avløpsanlegget i området. Arbeidene startet opp høsten 2018 og denne etappen planlegges ferdig i løpet av våren 2020.

Brunlanesveien - Strandebakken avløp

Anlegget er en omlegging og tilknytning av eksisterende boliger til avløpsanlegget. Planlegging av anlegget startet i 2018. Anleggsarbeidene ligger foran skjema og vil bli ferdig i løpet av høsten 2019.

Bøkelia pocketpark og gatetun

Det er bevilget kr 600 000 i 2019 og 1 mill kr i 2020. Fremdriften er slik at det meste av arbeidene sannsynligvis vil bli gjennomført i 2019.

Bøkelia VVA anlegg etappe 1

Vann- og avløpsledningene skal rehabiliteres. Samtidig vil fortau og veilyls bli reetablert/skiftet ut. I tillegg vil det bli etablert nedgravde renovasjonsbeholdere. Arbeidene startet høsten 2018 og vil pågå til våren 2020.

Bøkelia VVA anlegg etappe 2

Prosjektering av etappe 2 i Bøkelia starter opp i 2019. Gjennomføring blir i 2020 og 2021.

Dolven - Foldvik AC

Anlegget gjennomføres i 2018 og 2019. Arbeidene ligger foran planlagt fremdrift og avsluttes høsten 2019.

Elveveien avløpi GS vei

Statens vegvesen skal bygge G/S vei langs Elveveien. Kommunen sin del av prosjektet går ut på at det legges ny avløpsledning i samme trase når GS veien bygges. Det er ikke fastlagt når bygging starter opp.

Etablering gang/sykkelvei 2016 - 2019

Bygging av en etappe fra Gamle E18 ved Månejordet til Bøkeskogen er utført 2019.

Følgende strekninger er nå under prosjektering:

1. Rådhusgaten/Steingardveien, Varden/Stavern
2. Myrdiveien/Vikingveien, Gjørdal/Nanset
3. Rambergveien, Svarstad
4. Solliveien, Agnes
5. Krabbegata, Søndersrød/Helgeroa
6. Kleiverveien, Langestrand
7. Havnegata/Hospitalstredet, Vadskjæret
8. Dronning Gydas vei, Lovisenlund
9. Løveskogen, Tjølling
10. Gonveien, Rekkevik/Gon
11. Vestbyåsen, Vestby/Kvelde
12. Kveldeveien, Kvelde
13. Vestmarkaveien, Hagalia/Torstvet
14. Norbyveien, Hagamyr

Fagerli - Seierstad vannledning

Ny vannledning skal legges til Vestfold interkommunale vannverk for å sikre vannforsyningen til Larvik. Tiltaket er beskrevet mer detaljert i Kommunalteknisk plan 2018-2021. Samlet kostnadsramme er på 69 mill kr. I 2019 blir det utført prosjektering og anbudskonkurranse. Traseen er nå flyttet til gamle E18. Byggingen er planlagt med oppstart i 2020 og gjennomføring 2021/2022.

Fagerliveien - Sporstveien VVA

Anlegget omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger samt etablering av nye fortau og nytt veilys. Arbeidene starter opp høsten 2019 og avsluttes i 2020.

Ferdige VVA prosjekter etterkostnader

Her føres utgifter/korrigeringer som må gjøres på anlegg som er avsluttet tidligere år. Typiske arbeider er reparasjon av dreneringer o.l.

Foldvik - Katrineborg AC

Prosjektering av vannledningsarbeidene er gjennomført. Oppstart av arbeidene med utskifting er planlagt til høsten 2019 med avslutning våren 2020.

Grandkvartalet VVA

Arbeidene starter opp i årsskiftet 2019/2020. Utbygger prosjekterer i samarbeid med kommunen. Kommunen har avsatt penger til sin andel av prosjektet.

GS - vei Månejordet - Bøkeskogen

Veien er ferdig bygget og ble åpnet sommeren 2019. Arbeidene blir rimeligere enn budsjettet.

Gunnar Reiss Andersens gate vannledning

Anlegget er utløst av nye garasjer for LABO i området. En stor vannledning ble lagt om og kommunen har vært med på deler av arbeidene.

Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter

Det skal opparbeides infrastruktur for boligområdet. Grunnentreprenør er anskaffet. Ferdigstillelse av prosjektet forventes i midten av august 2019. Arbeidene følger fremdriftsplanen.

Halsegata VVA

I Halsegata skal det gjennomføres trafikksikkerhetstiltak, samtidig skal vann- og avløpsledningene skiftes ut. Tiltakene prosjekteres i 2019 og utføres i 2020.

Hem istandsetting VA etter sprenningsuhell

Prosjektet er istandsetting av kommunal kloakkpumpestasjon etter sprenningsuhell i området. Statens vegvesen vil dekke kommunes kostnader til reparasjon, bortsett fra standardheving. Det er blant annet bygd et offentlig toalett i tilknytning til pumpestasjonen. Toalettet etableres som en del av kyststien i Tjølling.

Henteordning for glass og metallemballasje

Tiltaket innføres fra 1. november. Planlegging og innkjøp av dunker er i gang.

Hølen omlegging av pumpeledning

Et kort ledningsstrekking måtte legges om slik at utbygger av boliger i området ikke ble forsinket i sin fremdrift. Noen komplikasjoner gjorde at anlegget ble mer omfattende enn først antatt. Det har også påløpt utgifter til prosjektet i 2019.

Hølen pumpestasjon ombygging

Ombyggingen er i hovedsak ferdig, det gjenstår noen mindre arbeider.

Informasjonstavler parker og friområder

Informasjonstavler/skilt vil bli satt opp på følgende steder i 2019: Elvestien, Bystien, Buktaparken.

Planlagte informasjonstavler på følgende steder: Kjærra fossepark, Bjønnes og Malmøya.

Krabbedammen, rehabilitering

Kommunestyret har bevilget mer penger og det er nå inngått avtale med 2 av 3 leverandører. Arbeidene starter opp i september og vil bli ferdige i høst.

Kulvert Lillejordet vei

I forbindelse med etablering av nye boliger legges gang- og sykkelveien om og kulverten forlenges og rehabiliteres.

Kvartalslekeplasser

Lekeplassen på Veldre er ferdig.

Årets hovedprosjekt er Furumoa. Planen er å etablere kunstgressbane i samarbeid med Frelsesarmeens gatefotball. I tillegg vil det bli etablert skatebane og grillplass.

Kyststi Tjølling

Bygging av 2 toaletter startet i 2018 og slutføres i 2019. Det er etablert P-plass ved Oterøyveien. Planleggingen og byggesøknader tok lengre tid enn forutsatt. På kyststien er 18 km av de planlagte 42 km ferdig merket. Prosjektet gjennomføres i perioden 2018 - 2021.

Det jobbes med å inngå grunneieravtaler på strekningen fra Ettermiddagsåsen til Klåstad. Parkeringsplassene på Gon og Huestranda skal utvides.

Toalettet på Bjønnesstranda er ferdig rehabilitert.

Kyststi ved Minnehallen

Tiltaket starter opp i 2020.

Ladestasjoner elbil

Planlegging av årets utbygging av nye ladepunkter pågår. Slik det ser ut nå er det Svarstad, Kvelde og Tjøllingvollen som vil bli prioritert. Gjennomføres i høst.

Lillevik ventilasjonsanlegg adm. Bygg

Ventilasjonsaggregatet for rent avtrekk i prosessbygget er veldig slitt og må byttes ut, inkludert varmegjenvinnere. Det samme gjelder aggregatet i administrasjonsbygget.

Løveskogen avløp

Rehabiliteringen av en avløpsledning som i utgangspunktet var en forholdsvis enkel sak har tatt mye lengre tid og blitt betydelig dyrere enn planlagt. Lange diskusjoner med entreprenøren om kvaliteten på arbeidet som var utført endte med et forlik. Midt oppe i diskusjonen gikk entreprenøren konkurs. Forliket er nå inngått med konkursboet. Anlegget fungerer, men hadde ikke den kvaliteten som var forutsatt. Utbedringer av anlegget er nå gjennomført.

Månejordet kunstgressbane rehabilitering

Kunstdekket på fotballbanen skal skiftes ut. Det skal også etableres granulatsluse/gjerde og avgrensingskant med tribune. Arbeidene deles opp i to slik at kunstdekket skiftes først.

Nanset vest VVA etappe 1

Noen år frem i tid er det planlagt å rehabilitere vann og avløpsledningene på Nanset. Prosjekteringen av etappe 1 starter i 2019.

Naugfoss vannverk ny brønn

På grunn av kapasitetsproblemer ved Naugfoss vannverk og for å bedre leveringssikkerheten er det behov for en ekstra brønn. Arbeidene er ferdig utført.

Nedgravde containere for hytterrenovasjon

Det vurderes nå nye renovasjonsordninger for hytterrenovasjon i Lardal. De aktuelle stedene er Breivann, Hestekjønn og Svarstad camping og hyttegrend (Alpinveien).

Nevlunghavn VA

Arbeidene er ferdige.

Nevlunghavn VA etappe 1

Arbeidene er ferdige.

Nevlunghavn VVA etappe 2

Arbeidene blir ferdig høsten 2019.

Ny spylebil

Levering av spylebilen er forsinket på grunn av streik på en fabrikk i Tyskland. Bilen leveres i august eller september.

Nye Led gatelys og oppgradering fortau

Utgiftene er ført under prosjekt "veilys 2018".

Rakke, universell utforming

Informasjonssenter vil bli etablert i 2019. Bygget er ferdig oppgradert og informasjonsmateriell er ferdig til å trykkes. Parkeringsplassen er rustet opp og har fått økt kapasitet.

Rehabilitering avløp

Dette er rammen for årets investeringer på avløp. Beløpet fordeles ut på de aktuelle prosjektene gjennom året. Det vil bli mindre forbruk enn budsjettert i 2019.

Rehabilitering vann

Dette er rammen for årets investeringer på vann. Beløpet fordeles ut på de aktuelle prosjektene gjennom året. Det vil bli mindre forbruk enn budsjettert i 2019.

Reipbanegata VA

I forbindelse med at Statens vegvesen skal rehabilitere gata skal kommunen skifte ut vann- og avløpsledninger. På grunn av at strekningen brukes som omkjøringsvei i forbindelse med E18 utbyggingen ble det ikke oppstart våren 2019. Oppstart er nå ytterligere utsatt på grunn av manglende kapasitet hos Statens vegvesen. Forventer nå oppstart i 2020.

Skisaker - Sundby VA

Prosjektet omfatter utbygging av nytt avløpsanlegg i samarbeid med beboerne i området. Tiltaket er omtalt i Kommunalteknisk plan 2018-2021. Arbeidene gjennomføres i 2020.

Slambehandling forprosjekt

Forprosjekt som skal vurdere hva som er den beste løsningen for behandling av slam fra alle kloakkrenseanleggene i Larvik kommune. Med i vurderingen er blant annet hvordan slam fra nytt renseanlegg i Kvelde skal håndteres.

Sogn gjenvinningsstasjon - oppgradering

Gjenvinningsstasjonen vil bli oppgradert i samarbeid med Vesar A/S. Foreløpig er det et forprosjekt som skal avgjøre hvilke tiltak som skal gjennomføres.

Solstad - Varden etappe 3.

Anlegget er en del av rehabiliteringen på Solstad som foregår i flere etapper. Store forsinkelser på anlegget, i tillegg gikk entreprenøren konkurs. Anlegget er nå avsluttet av en annen entreprenør som kommunen måtte leie inn.

Solstad - Varden VA etappe 4

Anlegget er en del av rehabiliteringen på Solstad som foregår i flere etapper. Arbeidene utføres i løpet av 2019 og 2020.

Stavern Torg/Storgaten VA

Rehabilitering og omlegging av avløpet er hovedjobben i dette anlegget. Anlegget er forsinket i forhold til opprinnelig plan. En av årsakene er at grunnundersøkelser har tatt lengre tid enn forutsett. Forventet gjennomføring i 2019 og 2020.

Steingjerde Bøkeskogen

Tiltaket gjelder utbedring av steingjerdet ved Bøkeskogens inngangsparti. Gjennomføres høsten 2019.

Sykkeltiltak

Sykkeltiltakene er sammenfallende med de G/S strekninger som nå prosjekteres og etableres.

Søndersrød - Omre avløp

Prosjektet har tatt litt lengre tid enn planlagt. Avløpet er nå utbedret og arbeidene er ferdige.

Toaletter bytte ut/rehabiliterer to pr år

Det planlagt etablering av toalett i forbindelse med kloakkpumpestasjonene på Faret og Barkevik. Skal også rehabiliterer eksisterende toalett på Nalum.

Trafikksikkerhet Gml Stavernsvei

Arbeidene er utført. Merforbruket vil bli dekket inn når vi mottar tilskudd fra Statens vegvesen.

Trafikksikkerhetstiltak

De viktigste tiltakene i 2019 er:

Gamle Stavernsvei fortau og nytt lys.

Veilys på Fagerli.

Krokbakk FV 221 Svarstad, fortau.

Veilys i Dr. Holms vei, Hovland og sentrum Øst.

Utplassering av brannsikket renovasjonsutstyr

Brannsikker renovasjon vil bli etablert i Bøkelia samtidig med gjennomføringen av vann- og avløpsanlegget som pågår.

Vei og fortau i forbindelse med vann- og avløpsanlegg

Utgiftene føres på hvert av de aktuelle vann- og avløpsprosjektene.

Veiformål

De største tiltakene i 2019 er:

Kulvert under Gamle Stavernsvei.

Veimaskiner på Øya.

Lys på Larvik torg.

Snuplass for buss i Hagalia.

Herland bru.

Veilys 2018

Her føres utskifting av råtne trestolper. Det meste av stolpene ble skiftet ut i 2018

Veilys i forbindelse med vann- og avløpsanlegg

Utgiftene er føres sammen med de aktuelle vann- og avløpsprosjektene.

KMT Øya

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
55-KMT Øya	24 335	26 762	-2 427	-10,0 %	40 034
Sum	24 335	26 762	-2 427	-10,0 %	40 034

Netto utgifter er 2,4 mill kr større enn periodisert budsjett etter 7 måneder i 2019. Vei har et netto merforbruk på 2,6 mill kr. Park har et netto mindreforbruk på 0,2 mill kr. Vann og avløp har et netto mindreforbruk på 0,2 mill kr i forhold til periodisert budsjettet.

Fellesutgiftene har et netto merforbruk på 0,3 mill kr. Dette vil balansere ved årsslutt.

Det negative avviket på vei er knyttet til snøbrøyting og de varierende værforholdene i januar og februar. Merforbruk til overtid og brøyting dekkes med 1 mill kr i mindreforbruk på KMT Forvaltning. Det gjenstår å dekke inn 0,6 mill kr av de påløpte brøytekostnadene, samt 1,5 mill kr til forventet snøbrøyting i november og desember 2019. Tilsammen er forventet overskridelse på vei da 2,1 mill kr.

Kommunalteknikk holder på med en gjennomgang av rutiner som kan være med på å redusere utgiftene til brøyting. Dette gjelder både ift. egne brøytetoder og roder som brøytes av eksterne entreprenører. For å prøve og unngå budsjettoverskridelser i årene fremover kan det bli nødvendig å redusere dagens brøytstandard. Dette vil generelt medføre at det vil kunne ta noe lengre tid å fjerne snøen og at mengden snø som blir liggende igjen kan bli større. Ved snøfall vil det være fokus på å få gjennombrøytet veinettet, fortau og G/S veiene. Bortkjøring av snø vil bli utført i mindre grad, og vil også kunne ta lengre tid.

Endringer i brøytstandard og rutiner vil bli fulgt opp med informasjon til innbyggerne før brøytesesongen.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose prognose i kr	Avvik Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Huldreparken og forskjønning Svarstad, pkt 16	0	0	0	I arbeid	✓ Planlegging er i gang.
Sum	0	0	0		
Sum tiltak	0	0	0		

Status investeringsprosjekter*Beløp i 1000*

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. Regnskap bud.	Regnskap hiå økonomi	Risiko
Kommunalteknikk Øya etablering av ren og uren sone	4 000	0	2019	4 000	0	Lav
Sum øvrige prosjekter	0	0		0	0	
Sum	4 000	0		4 000	0	

Statustekst investeringer**Kommunalteknikk Øya etablering av ren og uren sone**

Det skal etableres nye garderober på Øya slik at man kan skille ren og uren sone. Alle tillatelser for tiltaket er nå gitt. Arbeidene starter opp i september og slutføres i 2019.

Byggesak

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
56-Byggesak	262	-3 142	3 404	1298,7 %	423
Sum	262	-3 142	3 404	1298,7 %	423

Virksomhet Byggesak har hatt god inntjening i årets første syv måneder. Dette har sammenheng med antall behandlede saker, men særlig sammenheng med type saker. Virksomheten har hatt flere saker med høy gebyrsats. Videre sakstilfang både med hensyn til antall og type søknader er utenfor virksomhetens kontroll. Virksomhet Byggesak vil fremover ha fokus på 12 ukers saker da dette krever stor saksbehandlerkapasitet.

Pr 31.07.19 har virksomhet Byggesak over 100 % dekning av sine utgifter via gebyrinntektene. Dersom dette er status ved utgangen av året må det overskytende settes av på fond.

Geodata

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
57-Geodata	2 489	-984	3 473	139,5 %	4 663
Sum	2 489	-984	3 473	139,5 %	4 663

Virksomhet Geodata har et positivt avvik på 3,4 mill kr. Dette skyldes at flere av de store regulerte områdene har blitt realisert i begynnelsen av året. Som gir økte inntekter. Samtidig har det vært noen utfordringer på bemanningssiden 1. og 2. kvartal 2019. Det har vært ansatte med langtidssykefravær. Som gir innsparinger på lønnsbudsjettet. Dette har medført at man har måttet skyve på oppgaver som gjelder adressetildelinger, og brukt noe lengere tid på å registrere bygg i matrikkelen. Virksomheten vil fra 5. august få ny medarbeider som øker kapasiteten på disse oppgavene.

Stab areal og teknikk

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
58-Stab areal og teknikk	4 156	3 974	182	4,4 %	7 882
Sum	4 156	3 974	182	4,4 %	7 882

Fellesfunksjoner i Areal og teknikk består av stab og miljøforvaltning. Begge har et mindreforbruk i forhold til periodisert budsjett på hhv kr 80 000 og kr 114 000 ved utgangen av juli. Det forventes et mindreforbruk på stab også ved årsslutt. Dette hovedsakelig fordi rådgiverstillingen vil forbli ubesatt ut året i påvente av slutføring av den administrative omstillingsprosessen.

Miljøforvaltning forventer et lite mindre forbruk, men dette avhenger av hvordan påbegynte prosjekter kommer ut ved årsslutt.

Eiendom

Tjenesteområdebeskrivelse

I perioden 2017/18 ble det utarbeidet tilstandsanalyser for et utvalgt av byggene i kommunen. Det har i 1. halvår blitt jobbet aktivt for å få en god gjennomføring av de tiltakene som det hastet mest med å få gjennomført. Begrensede budsjetttrammer gjør at en må prioritere helse, miljø og sikkerhet i planleggingen. Videre tilstandsanalyser for sykehjemmene er under utarbeidelse, og en regner med å ha disse rapportene klare i første halvdel av september. Eiendom jobber med 115 større og mindre prosjekter for tiden og flere prosjekter er under planlegging. Det er ikke rapportert om større avvik i prosjektene. Virksomheten Renhold har i perioden forhandlet frem en ny særavtale i forhold til ny arealnorm. Dette vil gi en større effektivitet på utvalgte bygg. Avtalen ble iverksatt fra 1. april.

Utvikling og utfordringer

Digitalisering og sentralisering av byggdriften pågår for fullt. Det er nå 31 bygg som er koblet opp mot den sentrale driftsstyringen i Badeparken. En ligger godt foran det oppsatte målet for året. Det er utfordringer knyttet opp mot å få alle systemer og anlegg til å snakke sammen, derfor vil fokus for resten av 2019 være å kartlegge og å utbedre feil i de eksisterende anleggene.

P.g.a innsparing i drift i 2018 så ble en del tilstandsanalyser utsatt. Det vil i 2019 bli gjennomført analyser for de fleste sykehjemmene. Etter det vil ny status kunne lages. Pr. 31.7 så er det gjennomført tilstandsanalyse av 6 sykehjem. Det er beregnet at ferdige rapporter vil foreligge i første halvdel av september. Larvik har brukt noe mindre til vedlikeholdsaktiviteter i 2018 enn tidligere år. Eiendom har fått bevilget ekstra midler til vedlikehold av skoler og det forventes derfor at etterslepet vil reduseres noe i årene som kommer. Noe av vedlikeholdsbehovet blir dekket i forbindelse med oppgraderinger finansiert som investering, dette gjelder i særlig grad skolelokaler.

Effektivisere arealbruken: Det pågår for tiden et økonomisk og et administrativt omstillingsprosjekt i kommunen. I den forbindelse så gjennomgås arealbruken med det mål å få redusert denne. Når det gjelder Larvik læringscenter så kommer det opp en egen sak i kommunestyret i august. Her regner en med redusert arealbehov i fremtiden.

Aktiv deltaker for å skaffe bolig- og næringsarealer: Det er ikke planlagt anskaffelser av areal til boligformål i 2019. Det jobbes med å realisere anskaffelsen av området Martineåsen i 2020-22. Eiendomsutvikling gjennom erverv av næringsarealer krever handlingsrom i forhold til økonomi. Eiendom fikk ikke avsatt midler i økonomiplanen og erverv av næringsareal har derfor ikke vært prioritert i perioden.

Redusere energibruken i bygg: Det pågår mange ENØK prosjekter i kommunen og en forventer å nå oppsatte mål. Økt energipris kan dog utfordre den planlagte økonomiske innsparingen.

Boligbehov for fremtiden som imøtekommes de som ikke selv kan skaffe seg bolig: Det er i 1. halvår tildelt 73 ordinære utleieboliger og 53 omsorgsboliger, i tillegg er 61 husleiekontrakter fornyet.

2. gangs rapportering 2019

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
62-Renhold	-313	-632	319	-101,9 %	-3 010
63-Prosjekt, drift og vedlikehold	12 063	11 672	391	3,2 %	30 787
64-Utvikling og forvaltning	7 077	7 616	-540	-7,6 %	9 418
65-Stab eiendom	2 247	2 854	-607	-27,0 %	4 618
66-Boligforvaltning	5 372	4 322	1 050	19,5 %	11 928
Sum	26 445	25 832	613	2,3 %	53 740

Tjenesteområdet har pr 2. gangs rapportering totalt sett et mindreforbruk på ca 0,6 mill kr. Det er noen avvik på de forskjellige virksomhetsområdene, det største er på utvikling og forvaltning grunnet høyere forsikringskostnader en budsjettet. Det er ikke tilført budsjettmidler for biladministrasjon og sammen med økte forsikringskostnader ser prognosen for 2019 ut til å gi et merforbruk på 1 mill kr. Tjenesteområdet vil prøve å komme i balanse, men ser at dette er utfordrende.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Identifisere, avklare, planlegge og gjennomføre tiltak	
Innsatsområde 2: Iverksetting og utvikling av tiltak	
Innsatsområde 3: Nettverk «Kvalitet»	
Innsatsområde 4: Myndighetsutøvelse innenfor barnehageområdet	
Kommuneplanens samfunnsdel 2014 - 2020 - Befolkningsvekst	
Kommuneplanens samfunnsdel 2014 - 2020 - Befolkningsvekst	
Kommuneplanens samfunnsdel 2014 - 2020 - Utdanning og faglig kompetanse	
Kommuneplanens samfunnsdel 2014 - 2020 - Utdanning og faglig kompetanse	
Mål 1: Aktiv deltaker for å skaffe bolig- og næringsarealer	Det er ikke planlagt anskaffelser av areal til boligformål i 2019. Det jobbes med å realisere anskaffelsen av området Martineåsen i 2020-22. Eiendomsutvikling gjennom erverv av næringsarealer krever handlingsrom i forhold til økonomi. Eiendom fikk ikke avsatt midler i økonomiplanen og erverv av næringsareal har derfor ikke vært prioritert i perioden.
Mål 2: Boligbehov imøtekommes de som ikke selv kan skaffe bolig.	Det er i 1. halvår tildelt 73 ordinære utleieboliger og 53 omsorgsboliger, i tillegg er 61 husleiekontrakter fornyet.
Mål 3: Digitalisering/effektivisering av byggedrift	Det jobbes kontinuerlig med å knytte flere bygg opp med sentral driftsstyring. Årets mål er allerede nådd og videre fokus i 2019 er å kartlegge og utbedre tekniske anlegg.
Mål 4: Effektivisere arealbruken	Det pågår for tiden et økonomisk og et administrativt omstillingsprosjekt i kommunen. I den forbindelse så gjennomgås arealbruken med det mål å få redusert denne.

2. gangs rapportering 2019

Målsetting	Status måloppnåelse
Mål 5: Redusere energiforbruket i bygg	Det pågår en rekke ENØK tiltak i kommunen og det forventes at resultatet blir nådd.
Mål 6: Redusere vedlikeholdsetterslepet	<p>P.g.a innsparing i drift i 2018 så ble en del tilstandsanalyser utsatt. Det vil i 2019 bli gjennomført analyser for de fleste sykehjemmene. Etter det vil ny status kunne lages. Pr. 31.7 så er det gjennomført tilstandsanalyse av 6 sykehjem. Det er beregnet at ferdige rapporter vil foreligge i første halvdel av september.</p> <p>Larvik har brukt noe mindre til vedlikeholdsaktiviteter i 2018 enn tidligere år. Eiendom har fått bevilget ekstra midler til vedlikehold av skoler og det forventes derfor at etterslepet vil reduseres noe i årene som kommer. Noe av vedlikeholdsbehovet blir dekket i forbindelse med oppgraderinger finansiert som investering, dette gjelder i særlig grad skolelokaler. Dette er synlig i indikatorene som gjelder investeringer.</p>

Status resultatmål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 1: Aktiv deltaker for å skaffe bolig- og næringsarealer	Anskaffet areal (m2) til fremtidig næringsutnyttelse	Anskaffet areal (m2) til fremtidig næringsutnyttelse		50 000,0	0,0	Eiendomsutvikling gjennom erverv av næringsarealer krever handlingsrom i forhold til økonomi. Eiendom fikk ikke avsatt midler i økonomiplanen og erverv av næringsareal har derfor ikke vært prioritert i perioden.
	Anskaffet areal(m2) til fremtidig boligutnyttelse	Anskaffet areal(m2) til fremtidig boligutnyttelse		0,0	0,0	Det er ikke planlagt anskaffelser av areal til boligformål i 2019. Det jobbes med å realisere anskaffelsen av området Martineåsen i 2020-22.
Mål 2: Boligbehov imøtekommes de som ikke selv kan skaffe bolig.	Ingen, som ikke selv kan skaffe seg bolig, får avslag.	Avslag på søknad om bolig		0,0	0,0	Det er gitt avslag på 39 mottatte søknader. Søknadene er ikke innenfor søknadskriteriene. Søker som får avslag har allerede bolig eller kan selv skaffe seg bolig.
Mål 3: Digitalisering/effektivisering av byggdrift	Antall formålsbygg med sentral driftsstyring.	Antall formålsbygg med sentral driftsstyring.		21,0	31,0	Det jobbes kontinuerlig med å knytte flere bygg opp med sentral driftsstyring. Årets mål er allerede nådd og videre fokus i 2019 er å kartlegge og utbedre tekniske anlegg.
Mål 4: Effektivisere arealbruken	Redusere antall m2 formålsbygg pr. innbygger til 3,8 m2.	Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger(B)		4,0	4,1	Oppnådd resultat er KOSTRA tall for 2018. Det pågår for tiden et økonomisk og et administrativt omstillingsprosjekt i kommunen. I den forbindelse så gjennomgås arealbruken med det mål å få redusert denne.
Mål 5: Redusere energiforbruket i bygg	Energikostnader pr. m2	Herav energikostnader per kvadratmeter (kr)		142,8	125,0	Oppnådd resultat er KOSTRA tall for 2018. Det pågår en rekke ENØK tiltak i kommunen og det forventes at resultatet blir nådd.

2. gangs rapportering 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 6: Redusere vedlikeholdsetterslepet	Redusere vedlikeholdsetterslepet med 4-5 % pr år	Vedlikeholdsbehov i tidsrommet 0 - 5 år		920 000 000		P.g.a innsparing i drift i 2018 så ble en del tilstandsanalyser utsatt. Det vil i 2019 bli gjennomført analyser for de fleste sykehjemmene. Etter det vil ny status kunne lages. Pr. 31.7 så er det gjennomført tilstandsanalyse av 6 sykehjem. Det er beregnet at ferdige rapporter vil foreligge i første halvdel av september.
	Øke vedlikeholdsmidler til kr 150 pr m2 i perioden.	Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter(B)		140	113	Oppnådd resultat er KOSTRA tall for 2018. Larvik har brukt noe mindre til vedlikeholdsaktiviteter i 2018 enn tidligere år. Eiendom har fått bevilget ekstra midler til vedlikehold av skoler og det forventes derfor at etterslepet vil reduseres noe i årene som kommer. Noe av vedlikeholdsbehovet blir dekket i forbindelse med oppgraderinger finansiert som investering, dette gjelder i særlig grad skolelokaler. Dette er synlig i indikatorene som gjelder investeringer.
Mål 5: Redusere energiforbruket i bygg	Redusere energiforbruket i byggene med 30 % i perioden. Tar utgangspunkt i 2014 tall på 180 kWh pr m2.	Energibruk		170	147	Det pågår en rekke ENØK tiltak i kommunen og det forventes at resultatet blir nådd.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,89 %	5,00 %	6,88 %
Årlig sykefravær 2019	2,80 %	6,70 %	9,50 %
Sykefravær 2. kvartal 2018	1,52 %	4,71 %	6,23 %
Sykefravær 2. kvartal 2019	2,24 %	6,81 %	9,04 %

Korttids sykefravær har i 2. kvartal gått ned med 1,15 prosentpoeng i forhold til 1. kvartal. Dette skyldes at det var en influensaperiode i 1. kvartal som nå har gått over. Langtids sykefraværet har økt med 0,2 prosentpoeng i forhold til 1. kvartal. Dette skyldes sykdom som ikke er arbeidsrelatert. Fraværene blir fulgt opp jevnlig og det jobbes kontinuerlig for å holde fraværet så lavt som mulig.

Renhold**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
62-Renhold	-313	-632	319	-101,9 %	-3 010
Sum	-313	-632	319	-101,9 %	-3 010

Resultatet pr. 31.7 viser et mindreforbruk på ca kr 319 000. Dette skyldes delvis økt tjenesteleveranse i perioden, men også en god utnyttelse av ressursene. Virksomheten har i perioden forhandlet frem en ny særavtale i forhold til ny arealnrm. Dette vil gi en større effektivitet på utvalgte bygg. Avtalen ble iverksatt den 1. april. Årsresultatet forventes å havne på budsjett.

Prosjekt, drift og vedlikehold

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
63-Prosjekt, drift og vedlikehold	12 063	11 672	391	3,2 %	30 787
Sum	12 063	11 672	391	3,2 %	30 787

Resultatet for virksomheten viser et mindreforbruk på ca kr 390 000. Dette skyldes overføring av midler som skal gå til energibesparende tiltak, men som ikke er brukt ennå. Det har i perioden vært jobbet aktivt for å få flest mulige bygg over på sentral driftsstyring. Så langt er 31 bygg knyttet opp til systemet. Dette arbeidet er krevende, men ligger godt foran planen. Prognosen for året settes lik budsjett.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Avvik Status prognose i kr	Risiko	Statusbeskrivelse
Tiltak forrige år				
Oppgradering av andre skoler i Larvik	-200	-200	0	I arbeid Arbeidene pågår
Oppgradering av Jordet	-200	-200	0	I arbeid Arbeidene pågår
Oppgradering av Østre Halsen	400	400	0	I arbeid Arbeidene pågår
Sum	0	0	0	
Sum tiltak	0	0	0	

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
Berg skole nytt ventilasjonsanlegg	5 021	4 364	2019	3 050	1 979	Lav
Bergeskogen barnehage - nytt kjøkken, dører	650	68	2019	650	68	Lav
Bergeskogen barnehage - oppgradering ref. KST. 056/19	3 000	0	2020	3 000	0	Lav
Boligsosial handlingsplan, 6 utleieboliger i Ringveien, Lardal	10 740	10 745	2018	200	1 155	Middels
Bommestadhallen . Ny LED belysning	500	440	2019	500	440	Lav
Borgejordet barnehage - nytt kjøkken	140	775	2018	0	6	Lav
Brannsikring Dr. Holmsvei	5 968	1 815	2018	3 040	887	Middels
Brunla/Stavern skole, samlokalisering	247 046	2 592	2021	10 390	1 786	Høy
Byskogen - ny barnehage	52 186	9 817	2018	2 640	426	Middels
Byskogen sykehjem - Brannseksjonering	1 000	622	2019	1 000	622	Middels
Byskogen sykehjem - ENØK tiltak	5 000	1 554	0	4 060	183	Lav
Byskogen sykehjem - ny heis	2 000	511	2018	1 860	425	Middels
Bøkeskogen eldrecenter - ENØK tiltak	1 200	1 723	0	200	18	Lav
Bøkeskogen eldrecenter - etterisolering av tak, etc.	3 008	4 973	2018	1 450	1 455	Lav
Bøkeskogen eldrecenter - ny avfallsstasjon i grunn	330	2 590	2018	281	621	Lav

2. gangs rapportering 2019

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
De fem kulturhus - Herregården	528	0	2018	528	0	Lav
Etablere fyllestasjon for biogasskjøretøy	4 920	189	2018	4 195	64	Middels
Fagerli barnehage (Torstvedt)	52 366	202	2018	740	82	Lav
Fagerli skole (Torstvedt)	414 809	5 017	2018	3 300	1 334	Lav
Farrishallen - ny el.kjele	500	426	0	70	0	Lav
Farrishallen ENØK tiltak	2 000	2	2019	2 000	2	Lav
Festiviteten - investeringer 2014 - 2016	31 489	1 413	2022	200	0	
Formidlingssenter Kaupang	300	0	2022	0	0	Lav
Frostvedt skole - ombygging til PP-tjenesten	18 907	9 872	2021	14 000	4 213	Lav
Frøy skole - nytt heldekkende brannalarmanlegg og nye el. skap	320	1 085	2018	0	133	Lav
Frøy skole - nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører etc	7 700	4 894	2018	7 350	4 602	Lav
Furuheim sykehjem - ENØK tiltak	1 400	1 324	0	410	85	Lav
Furuheim sykehjem - nytt kjøkken, nytt låsesystem	2 418	2 328	2018	440	353	Lav
Furuheim sykehjem - nytt sprinkelanlegg og nødlis	1 295	49	2019	1 295	49	Lav
Grevle sykehjem - ny LED belysning	670	24	2019	670	24	Lav
Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter	26 486	29 987	2021	23 786	24 499	Lav
Hedrum barneskole - Nye hovedfordelingsskaper	650	471	2019	650	471	Lav
Hedrum barneskole nytt ventilasjonsanlegg	2 805	465	2019	2 805	465	Lav
Hedrum u-skole etterisolering og tekking av tak etc.	2 078	1 722	2018	390	38	Lav
Herregården - nytt sprinkleranlegg	4 651	2 381	2018	2 280	769	Lav
Investeringer ifm EPC-kontrakter	2 780	381	2019	1 700	0	Lav
Kaupang - investering ifm formidlingsopplevelse	1 400	0	0	1 000	0	Lav
Kvelde skole - ENØK tiltak	600	86	0	450	5	Lav
Kvelde sykehjem - ENØK tiltak	1 500	1 239	0	1 500	1 239	Lav
Kvelde sykehjem - kjøling ventilasjon	900	2	2019	900	2	Lav
Kvelde sykehjem - nytt strømaggregat	200	325	2019	200	0	Lav
Kveldehallen - ENØK tiltak	4 200	111	0	4 150	9	Middels
Kveldehallen - etterisolering av tak	3 200	16	2019	3 200	16	Lav
Lard u-skole - etterisolering og nye vinduer	0	290	2019	240	39	Lav
Lardal sykehjem - ENØK tiltak	350	113	0	230	5	Lav
Lardal sykehjem - nytt strømaggregat	300	319	2019	300	0	Lav
Lardal sykehjem- Legionellasikring	300	170	0	0	0	Lav
Lardal u-skole - Nytt legionella anlegg	130	0	2019	130	0	Lav
Larvik bibliotek - nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører	1 259	1 045	2018	0	3	Lav
Legevakt - midlertidige lokaler	4 000	0	2020	4 000	0	Middels
Legevakt - prosjektering 2017	730	134	2018	410	117	Lav
Leilighet Furuheim sykehjem omgjøres til fellesareal	250	0	2021	0	0	Lav
Martineåsen - Nye tomtearealer	0	0	2021	0	0	Middels
Mellomhagen ungdomsskole ny ventilasjon	1 300	36	2019	1 300	36	Lav
Mellomhagen u-skole - ny ledbelysning	2 500	117	2019	2 500	0	Lav
Mesterfjellet - nye snøfangere	150	55	2020	150	55	Lav
Munken, Brannsikringstiltak	1 279	1 042	2018	950	713	Lav
Ny Barnehage i Byskogen, inventar	2 820	1 121	2019	440	90	Lav
Ombygging av leilighet til fellesareal ved Stavern sykehjem	250	0	2019	250	0	Lav
Omsorgsboliger Kvelde	79 908	4 190	2021	9 692	336	Lav
Oppgradering arlamanlegg mot 110 sentralen	400	52	2019	400	52	Middels
Oppgradering av Jordet skole	1 300	1 346	2019	800	243	Lav
Oppgradering av Østre Halsen	10 035	9 744	2019	9 335	8 908	Lav
Ra skole - ENØK tiltak	2 300	608	0	1 870	181	Lav
Rammebevilgning - ENØK-investeringer kommunale bygg	34 004	0	2021	14 005	0	Middels
Rammebevilgning - investeringer Eiendom	72 524	0	2022	3 214	0	Lav
Rammebevilgning - oppgradering skolebygg	37 657	0	2022	4 317	0	Lav
Regulering av arealer på Tagtvedt	200	1	2018	200	1	Lav
Rekkevik sykehjem - ENØK tiltak	2 200	1 167	0	2 200	816	Lav

2. gangs rapportering 2019

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
Rekkevik sykehjem - kjøling ventilasjon	400	5	2019	400	5	Lav
Solstad Vest - regulering og salg av tomter	1 728	670	2018	0	16	Lav
Stavern idrettspark Kaken	55 440	8 331	2018	3 400	304	Middels
Stavern skole - Nye vinduer takoppløft	440	0	2019	440	0	Lav
Stavern sykehjem - ENØK tiltak	2 500	650	0	2 490	649	Lav
Stavern sykehjem - kjøling ventilasjon	260	5	2019	260	5	Lav
Stavern sykehjem - nytt tak med etterisolerin	4 200	129	2019	4 200	100	Lav
Stavernhallen - ny LED belysning	585	474	2019	585	474	Lav
Søbakken sykehjem - ENØK tiltak	1 930	665	0	1 500	123	Lav
Tjodalyng B og U skole - nytt brannalarmanlegg	521	0	2018	151	0	Lav
Tjodalyng barneskole - nytt ventilasjonanlegg	1 000	21	2019	1 000	21	Lav
Tjodalyng skole - Oppgradering	4 300	855	2019	4 300	585	Lav
Tjølling sykehjem - ENØK tiltak	5 250	187	0	5 100	39	Lav
Torstvedt skole - inventar og utstyr	959	887	2018	190	123	Lav
Toveis taler i heiser	760	29	2019	760	29	Lav
Tun barnehage - oppgradering ref. KST 056/19	1 000	10	2022	1 000	10	Lav
Valmueveien 9 - nye utleieboliger	37 862	516	2018	0	0	Lav
Yttersølia sykehjem - ENØK tiltak	2 000	345	0	1 800	3	Lav
Østre Halsen skole/sfo - ENØK tiltak	2 400	250	0	2 160	15	Lav
Sum øvrige prosjekter	39 591	0		400	16 119	
Sum	1 348 130	142 178		197 599	78 742	

Statustekst investeringer

Berg skole nytt ventilasjonsanlegg

Midlene til dette prosjektet er hentet fra 4908 - Rammebevilgning oppgradering skolebygg. Det er skiftet ventilasjonsanlegg i C-bygget. Det arbeidet er ferdigstilt. Det er satt inn nytt ventilasjonsanlegg i B-bygget, dette arbeidet pågår. Det blir skiftet utvendige dører på Berg skole, det arbeidet er ferdigstilt. Det skal skiftes dører innvendig i C-bygget. Arbeidet starter i uke 40.

Bergeskogen barnehage - nytt kjøkken, dører

Anbud på innerdører er gjennomført. Evaluering pågår. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Bergeskogen barnehage - oppgradering ref. KST. 056/19

Legges ut på anbud ila. 3. kvartal 2019. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Boligsosial handlingsplan, 6 utleieboliger i Ringveien, Lardal

Prosjektet er forsinket, ny overtagelsesdato bli i løpet av august 2019.

Bommestadhallen . Ny LED belysning

Midlene til prosjektet er hentet fra 04904 - Rammebevilgning investering Eiendom. Belysningen i hallen er skiftet ut med ny LED-Belysning. Arbeidet er ferdigstilt. Hovedtavlen i hallen skal skiftes ut i uke 40.

Borgejordet barnehage - nytt kjøkken

Prosjektet ble ferdigstilt 1. kvartal 2019. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Brannsikring Dr. Holmsvei

Midlene hentes fra prosjektet 04904 Rammebevilgning-Investeringer eiendom. Venter fremdeles på testing av Inergen-slokkeanlegget i Øvre Dr. Holmsvei 36.

Brunla/Stavern skole, samlokalisering

Prosjektet er inne i forprosjekt fase, det jobbes nå med utarbeidelse av konkurransegrunnlag for gjennomføring av prekvalifisering av 3 tilbydere som får være med i hovedkonkurransen. Det jobbes også parallelt med detalj reguleringsarbeid for prosjektet. Forventet ferdigstillelse av prosjektet skjer i slutten av 2021.

Byskogen - ny barnehage

Prosjektet ble bygningsmessig ferdigstilt den 05.02.18, det ble i den forbindelse avholdt overtagelse forretning mellom Backe Vestfold Telemark AS og Larvik kommune. Rett etter overtagelse oppstod det en vannlekkasje som førte til at hele 1. etg må gjenoppbygges, dette arbeidet blir klart den 22.06.18. Backe utbedre reklamasjoner etter ett års befaringen.

Byskogen sykehjem - Brannseksjonering

Midlene hentes fra prosjektet 04904 Rammebevilgning-Investeringer eiendom. Prosjektet ferdigstilles til uke 35 /2019.

Byskogen sykehjem - ENØK tiltak

SD anlegg er ferdig. Prosjektering av varmesentral pågår og forventet ferdigstillelse er desember 2019.

Byskogen sykehjem - ny heis

Midlene hentes fra prosjektet 04904 Rammebevilgning-Investeringer eiendom. Prosjektet blir ferdigstilt til uke 40.

Bøkeskogen eldrester - ENØK tiltak

Ventilasjonsanlegg er skiftet og nytt kjøleanlegg er etablert arbeidet er ferdigstilt.

Bøkeskogen eldrester - etterisolering av tak, etc.

Prosjektet består av etterisolering og takteking, utskifting av dragere. Takarbeid ble ferdig i Desember 2018. Etterbestilling av innkledning av ventilasjonsrom, nytt kjøkken, nye el-tavler, gulvbelegg, malerarbeid. Det er forventet ferdigstillelse her i mai 2019. Overforbruk dekkes inn i 2019. Prosjektet er ferdig og avsluttet. Midlene hentes fra 4904 investeringer eiendom.

Bøkeskogen eldrester - ny avfallsstasjon i grunn

Prosjektet ble ferdigstilt 2. kvartal 2019. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

De fem kulturhus - Herregården

Arbeidene går som planlagt.

Etablere fyllestasjon for biogasskjøretøy

Det er en dialog med eiere og driverne av "Esso-tomta" langs Elveveien for å se om det er mulig med en etablering der. Prosjektet finansieres med kr 1 950 000 i tilskudd fra Miljøverndirektoratet og opptak av lån med inntil kr 2 550 000.

Fagerli barnehage (Torstvedt)

Barnehagen er i full drift og det har blitt utført noen oppgaver etter tilleggsbehov som har meldt seg.

Fagerli skole (Torstvedt)

Skolen og familiesenter er i full drift og det har blitt utført noen oppgaver etter tilleggsbehov som har meldt seg.

Farrishallen - ny el.kjele

Prosjektet er ferdig.

Farrishallen ENØK tiltak

Prosjektering pågår, foreventet ferdigstillelse våren 2020.

Festiviteten - investeringer 2014 - 2016

I h.t KST vedtak 293/18 så er det opprinnelige prosjektet stoppet. Det er bevilget kr 200 000 til rehabilitering av utvendig inngangspartier & trappen mot Storgt. Arbeidet med å lage dørene er satt i bestilling hos AOK sin snekkeravdeling. Hoveddøren er planlagt ferdig i august 2019, da gjenstår maling og montering. Resterende dør vil sette i bestilling dersom dette lar seg gjøre innenfor vedtatt økonomiske ramme. Det er ikke bevilget nok midler til å etabler trappen mot Storgt.

Formidlingscenter Kaupang

I forbindelse med behandlingen av strategidokumentet for 2019 ble prosjektet tatt ut av planen.

Frostvedt skole - ombygging til PP-tjenesten

Arbeidene fortsetter etter planen. Søknaden er nå godt i gang og snart klar til levering. Utvendig fortsetter arbeidet med å legge nytt tak og renner. Innvendig er alt rivd og gulver er å ferdig støpt.

Frøy skole - nytt heldekkende brannalarmanlegg og nye el. skap

Prosjektet ble ferdigstilt 2. kvartal 2019. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Frøy skole - nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører etc

Midlene hentes fra prosjektet 04908 Rammebevilgning-oppgradering skolebygg. Administrasjonsfløyen ferdigstilt. SFO-bygningen blir ferdig til uke 52/ 2019.

Furuheim sykehjem - ENØK tiltak

Arbeid med ventilasjon, SD anlegg er ferdig. Prosjektering av varmesentral pågår, forventer ferdigstillelse Desember 2019.

Furuheim sykehjem - nytt kjøkken, nytt låssystem

2 stk tilbygg, kjøkken og låser er ferdigstilt. Resterende arbeid består i montering av rekkverk i 1 etg. Dette er bestilt, regner med ferdigstillelse oktober 2019. Midlene hentes fra 4904 Investeringer eiendom.

Furuheim sykehjem - nytt sprinkelanlegg og nødlys

Legges ut på anbud ila. august. Ferdigstilles i 4. kvartal 2019. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Grevle sykehjem - ny LED belysning

Midlene til prosjektet er hentet fra 4904 - Rammebevilgning investering Eiendom. Belysningen skiftes ut med ny LED-Belysning. Arbeidet er påbegynt.

Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter

Det skal opparbeides infrastruktur for boligområdet. Grunnentreprenør er anskaffet. Ferdigstillelse av prosjektet forventes i midten av august 2019. Arbeidene følger fremdriftsplanen.

Hedrum barneskole - Nye hovedfordelingsskaper

Midlene til dette prosjektet er hentet fra 4908 - Rammebevilgning oppgradering skolebygg. Ventilasjonsanlegg og kanalnettet skiftes ut.

Hedrum barneskole nytt ventilasjonsanlegg

Midlene til dette prosjektet er hentet fra 4908 - Rammebevilgning oppgradering skolebygg

Det er skiftet ventilasjonsanlegg i C-bygget. Det arbeidet er ferdigstilt. Det er satt inn nytt ventilasjonsanlegg i B-bygget, dette arbeidet pågår.

Det blir skiftet utvendige dører på Berg skole, det arbeidet er ferdigstilt.

Det skal skiftes dører innvendig i C-bygget. Arbeidet starter i uke 40.

Hedrum u-skole etterisolering og tekking av tak etc.

Etterisolering ny taktekking ferdigstilt. Resterende midler brukes på bytte av takoverbygg ved inngangsparti. Arbeidene er i gang, forventet ferdigstillelse Oktober 2019 Midlene hentes fra 4904, investeringer eiendom.

Herregården - nytt sprinkleranlegg

Budsjettmidler kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom. Sprinkling arbeider pågår i tett samarbeid med Vestfoldmuseene.

Investeringer ifm EPC-kontrakter

Midlene vil bli fordelt til fremtidige ENØK prosjekt.

Kaupang - investering ifm formidlingsopplevelse

Det pågår avklaringer av hva som er mulig å få til i prosjektet.

Kvelde skole - ENØK tiltak

Det opprinnelige prosjektet lar seg ikke gjennomføre innefor eksisterende kostnadsramme. Prosjektet tas opp til vurdering senere.

Kvelde sykehjem - ENØK tiltak

Arbeidene pågår, gjenstår SD-anlegg. Forventet ferdigstilt Nov 2019

Kvelde sykehjem - kjøling ventilasjon

Prosjektering pågår, venter på beskrivelse fra konsulent. Forventet konkurranse i September. Ferdigstillelse i Mars 2020. Midler hentes fra prosjekt 04904 Investeringer eiendom.

Kvelde sykehjem - nytt strømaggregat

Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer eiendom. Aggregat er på plass og omkobling i tavle utføres i august.

Kveldehallen - ENØK tiltak

Prosjekt blir gjennomført sammen med flere prosjekter på bygget. Prosjekteringen er i gang.

Kveldehallen - etterisolering av tak

Prosjektering pågår, konkurranse i september. Forventet ferdigstilling våren 2020. Midler hentes fra budsjettkonto 4904 investeringer eiendom.

Lard u-skole - etterisolering og nye vinduer

Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04908 " Oppgradering skoler". Arbeidene går som planlagt og blir ferdigstilt snart.

Lardal sykehjem - ENØK tiltak

Sd anlegg ferdigstilles i Oktober.

Lardal sykehjem - nytt strømaggregat

Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom. Installasjonen er utført og klar til bruk ved strømbrydd. Gjenstår ferdigbefaring og dokumentasjon.

Lardal sykehjem- Legionellasikring

Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom. Jobben er ferdigstilt.

Lardal u-skole - Nytt legionella anlegg

Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04908 Oppgradering skoler. Prosjektet er avsluttet.

Larvik bibliotek - nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører

Nye vinduer og dører ble ferdig 2018. Arbeid med utskifting av varmepumpe er satt på vent grunnet manglende midler. Stengt i agresso, Prosjekt avsluttet.

Legevakt - midlertidige lokaler

Prosjektet må ses i sammenheng med prosjekt 04534 Legevakt - prosjektering. En er avhengig av avklaringer mot byggeier Sykhusene i Vestfold (SiV).

Legevakt - prosjektering 2017

Mulighetstudie/skissestudie utført - foreløpig rapport laget. Midler til lokaler ligger i prosjekt 05393 Legevakt - midlertidig lokaler.

Leilighet Furuheim sykehjem omgjøres til fellesareal

Jobben er planlagt til 2021.

Martineåsen - Nye tomtearealer

Prosjektets gjennomføring og utbetaling av kjøpesum vil etter planen skje i 2021/2022

Mellomhagen ungdomsskole ny ventilasjon

Midlene til dette prosjektet er hentet fra 4908 - Rammebevilgning oppgradering skolebygg. Ventilasjonsanlegg og kanalnettet skiftes ut. Dette arbeidet pågår.

Mellomhagen u-skole - ny ledbelysning

Midlene hentes fra prosjektet 04908 Rammebevilgning-oppgradering skolebygg. Prosjektet er ferdigstilt.

Mesterfjellet - nye snøfangere

Kommer til utførelse i 4. kvartal 2019. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04908.

Munken, Brannsikringstiltak

Prosjektet medfører nye dører, rømningsveier, branntetting og nytt brannalarmanlegg. Arbeidet pågår. Midlene hentes fra rammebevilgning 04904 Investeringer eiendom. Forventet ferdigstillelse September 2019.

Ny Barnehage i Byskogen, inventar

Prosjektet ble ferdigstilt den 05.02.18, det ble i den forbindelse avholdt overtagelse forretning mellom Backe Vestfold Telemark AS og LK,E.Backe utbedre reklamasjoner etter ett års befaringen.

Ombygging av leilighet til fellesareal ved Stavern sykehjem

Start av projektering er satt til 3.kvartal 2019.

Omsorgsboliger Kvelde

Det skal bygges nye omsorgsboliger i Kvelde. Eiendom er ervervet og mulighetsstudiet er utført. Anskaffelse av rådgivere til utarbeidelse av funksjonsbeskrivelser vil skje i løpet av 3.kvartal 2019. Reguleringsplanen er varslet i media.

Oppgradering alarmanlegg mot 110 sentralen

Midlene hentes fra prosjektet 04904 Rammebevilgning-Investeringer eiendom. Kontrakten er signert med entreprenøren. Oppstartsmøte er programmert til 20. august 2019. Ferdigstillelse er satt til uke 52 /2019.

Oppgradering av Jordet skole

Arbeid med tilbygg og takoverbygg er ferdigstilt. Tilleggsbestilling kom i ettertid fra virksomhetsleder når det gjelder nye garderober/dusjanlegg. Disse arbeidene vi ferdigstilles Desember 2019. Midler hentes fra ramme 4904 investeringer eiendom

Oppgradering av Østre Halsen

Arbeid med to stk tilbygg (nye lærerværelser) pågår, forventet ferdigstillelse er oktober 2019. Midler hentes fra rammebevilgning i prosjekt 04908 investeringer eiendom.

Ra skole - ENØK tiltak

Det opprinnelige prosjektet lar seg ikke gjennomføre innenfor eksisterende kostnadsrammer. Prosjektet gjøres om.

Rammebevilgning - ENØK-investeringer kommunale bygg

Det kostnadsføres ikke på dette prosjektet. Midlene overføres til de enkelte ENØK prosjektene.

Rammebevilgning - investeringer Eiendom

Det kostnadsføres ikke på dette prosjektet, men midlene flyttes over til de enkelte prosjektene som det gjelder.

Rammebevilgning - oppgradering skolebygg

Det kostnadsføres ikke på dette prosjektet, men midlene føres over til de enkelte prosjektene som det gjelder.

Regulering av arealer på Tagtvedt

Reguleringen skulle i utgangspunktet gjøres av eier av nabolomt. Dette har ikke skjedd og jobben er derfor startet opp hos Eiendom.

Rekkevik sykehjem - ENØK tiltak

Prosjektering pågår, dette skal samkjøres med andre prosjekter. Forventet ferdigstillelse Desember 2019.

Rekkevik sykehjem - kjøling ventilasjon

Arbeid pågår, forventet ferdigstillelse Desember 2019. Midler hentes fra rammebevilgning 4904 investeringer eiendom.

Solstad Vest - regulering og salg av tomter

Prosjektet er ferdigstilt. Salg av tomter pågår.

Stavern idrettspark Kaken

Bygget ble ferdigstilt den 12.01.18, det ble i den forbindelse avholdt overtagelse forretning mellom Backe Vestfold Telemark AS og Larvik kommune. Brukerne har tatt bygget i bruk og det er bare mottatt positive tilbakemeldinger pr dags dato. Backe utbedre reklamasjoner etter ett års befaringen.

Stavern skole - Nye vinduer takoppløft

Arbeidene pågår og forventes ferdigstilt før skolestart.

Stavern sykehjem - ENØK tiltak

Arbeid med brønnboring pågår, etterisolering og taktekkning starter September 2019. Solfangere plasseres/ installeres etter takarbeidet. Forventet ferdigstillelse våren 2020.

Stavern sykehjem - kjøling ventilasjon

Prosjektering pågår, forventet ferdigstillelse Desember 2019. Midler hentes fra rammebevilgning 4904 investeringer eiendom.

Stavern sykehjem - nytt tak med etterisolering

Konkurranse er ferdig, oppstart uke 36, forventet ferdigstillelse Desember 2019,

Midler hentes fra rammebevilgning 4904 investeringer eiendom

Stavernhallen - ny LED belysning

Midlene til prosjektet er hentet fra 4904 - Rammebevilgning investering Eiendom. Belysningen i hallen er skiftet ut med ny LED-Belysning. Arbeidet er ferdigstilt.

Søbakken sykehjem - ENØK tiltak

prosjektet er satt på vent, grunnet uenighet med sameiet om plassering av solfangere.

Tjodalyng B og U skole - nytt brannalarmanlegg

Nytt brannalarmanlegg er ferdigstilt. Overforbruk skyldes feil på tegninger, det var flere rom enn beregnet. Midlene hentes fra rammebevilgning 04904 investeringer eiendom.

Tjodalyng barneskole - nytt ventilasjonanlegg

Konkurranse er gjennomført. Evaluering pågår.

Ferdigstillelse 1. kvartal 2020. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04908

Tjodalyng skole - Oppgradering

Konkurranse er gjennomført. Evaluering pågår.

Ferdigstillelse 1. kvartal 2020. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04908

Tjølling sykehjem - ENØK tiltak

Anbud utlyses ut i september.

Torstvedt skole - inventar og utstyr

Prosjektet er i avslutningsfasen.

Toveis taler i heiser

En heis er gjennomført og resten er under planlegging. Noe forsinkelser i fremdriften pga ressursmangel.

Tun barnehage - oppgradering ref. KST 056/19

Konkurransen er nå sendt ut. Tilbudsfrist er satt til 17.9.2019. Forventet ferdigstillelse er i løpet av året 2019.

Valmueveien 9 - nye utleieboliger

Prosjektet er avsluttet.

Yttersølia sykehjem - ENØK tiltak

Prosjektering er i gang. Forventes utlyst i oktober.

Østre Halsen skole/sfo - ENØK tiltak *Arbeid med ventilasjon pågår. Samkjøres med oppføring av 2 tillbygg. Forventet ferdigstillelse November 2019*

Utvikling og forvaltning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
64-Utvikling og forvaltning	7 077	7 616	-540	-7,6 %	9 418
Sum	7 077	7 616	-540	-7,6 %	9 418

Virksomheten har et merforbruk på ca kr 540 000. Dette skyldes i hovedsak at regnskapet så langt viser at forsikringskostnaden for 2019 vil bli 750.000,- høyere enn budsjettert. Budsjettet for 2019 er betydelig redusert i forhold til 2018 grunnet bedre betingelser på ny forsikringsavtale. Avdelingen har ikke påvirkning på avtalen. Det vil bli en stor utfordring for avdelingen å komme i balanse i utgangen av året grunnet dette forholdet, ut over nevnte forhold er det kontroll på økonomien, og prognosen for øvrig samsvar med budsjett.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Planlagt ferdig fra økplan	Rev. bud.	Regnskap hiå	Risiko økonomi
Dolvenhøyda 2 - nye boenheter	3 550	669	2018	2 600	129	Lav
Dronningensgt 17	21 940	707	2018	0	7	Lav
Frenvikrønningen 43	3 620	3 597	2019	3 620	3 597	Lav
Futestien 2	30	19	2019	30	15	Lav
Gamle Kongevei 25	5 000	4 161	2019	5 000	4 161	Middels
Glassverktunet 26C seksjon nr. 2 - kjøp	805	770	2018	100	82	Middels
Glassverktunet 26D seksjon nr. 3 - kjøp	805	749	2018	80	28	Middels
Gunnar Reiss-Anderssens gate 8, 4 nye leiligheter	12 400	859	2018	11 860	723	Lav
Hoffsgate 33C	420	543	2019	420	543	Lav
Kantarellveien 2-10	8 650	6 676	2019	8 650	6 643	Lav
Kirkefjeringen 4 leil. H0103	1 965	1 966	2019	1 965	1 966	Lav
Kirkefjeringen 4 leil. H0105	1 839	1 840	2019	1 839	1 840	Lav
Kystkultursenter Stavern - Kjøp av bygning	3 000	0	2019	3 000	0	Lav
Martineåsen - Nye tomtearealer	22 500	0	2021	0	0	Middels
Nanset allé 7 - nye familieboliger	14 110	795	2018	400	120	Lav
Overføring av eiendommer mellom Larvik kommune og Larvik havn	9 291	131	2019	9 291	131	Lav
Rabben - 2 småhus	6 760	4 760	2018	500	303	Lav
Rammebevilgning - kjøp av kommunale utleieboliger	67 032	0	0	17 177	0	Lav
Ringveien 21	310	1 922	2019	310	263	Lav
Solstadløkka - ny 2 mannsbolig	3 000	706	0	3 690	430	Lav
Søndersrødveien 46	27	2 892	2019	27	27	Lav
Tallak Nielsens gate 5c	42	175	2019	42	42	Lav
Vinjes vei 26 b	40	3 916	2019	330	533	Lav
Øvre Jegersborgsgt 6	2 700	2 110	2019	2 700	2 110	Lav
Sum øvrige prosjekter	46 497	2 481		0	4 374	
Sum	236 332	42 445		73 631	28 067	

Statustekst investeringer

Dolvenhøyda 2 - nye boenheter

Finansieres fra rammebevilgningen til kommunale utleieboliger. Prosjektet består av å renovere eksisterende bolig og bygging av 3 selvfinansierende utleieboliger. Anskaffelse av totalentreprenør er gjennomført. Prosjektet er 1 år forsinket som følge av reguleringsmessige forhold.

Dronningensgt 17

Prosjektet er ferdig.

Frenvikrønningen 43

Innkjøp av kommunal utleiebolig. Kun mindre justeringer før boligen leies ut.

Futestien 2

Innkjøp av kommunal utleiebolig. Boligen er midlertidig leid ut i påvente av mulig utnyttelse som eiendom for omsorgsboliger. Innkjøpsprosjektet er ferdig.

Gamle Kongevei 25

Innkjøp av kommunal utleiebolig. Boligen krever til dels omfattende rehabilitering/ombygging. Eiendommen vurderes også utviklet med flere boliger og/eller annen utnyttelse.

Glassverktunet 26C seksjon nr. 2 - kjøp

Fortsatt gjenstår utbedring av enkelte branntekniske tiltak før ferdigattest kan gis.

Glassverktunet 26D seksjon nr. 3 - kjøp

Fortsatt gjenstår utbedring av enkelte branntekniske tiltak før ferdigattest kan gis.

Gunnar Reiss-Anderssens gate 8, 4 nye leiligheter

Prosjektet må gå via en reguleringsprosess. Reguleringsplan er inne til behandling og antas ferdigstilt innen 4. kvartal 2019. Midlene hentes fra: Låneramme på 30 mill. for kommunale boliger/nybygg.

Hoffsgate 33C

Prosjektet ferdigstilles i løpet av kort tid.

Kantarellveien 2-10

Kjøpe kommunal utleiebolig. Nødvendig oppgradering pågår.

Kirkefjeringen 4 leil. H0103

Innkjøp av omsorgsbolig som kommunal utleiebolig. Prosjektet er ferdig.

Kirkefjeringen 4 leil. H0105

Innkjøp av omsorgsbolig som kommunal utleiebolig. Prosjektet er ferdig.

Kystkultursenter Stavern - Kjøp av bygning

Må avventes inntil uavklart forhold om festeavtalen mellom Larvik havn og Fiskerlaget er avklart.

Martineåsen - Nye tomtearealer

Prosjektets gjennomføring og utbetaling av kjøpesum vil etter planen skje i 2021/2022

Nanset allé 7 - nye familieboliger

Reguleringsplan er inne til kommunal behandling. Behandling antas ferdigstilt i 4. kvartal 2019. Midlene hentes fra: Låneramme på 30 mill. for kommunale boliger/nybygg.

Overføring av eiendommer mellom Larvik kommune og Larvik havn

Eiendommene skal overtas og betales innen 1/1-2020

Rabben - 2 småhus

Finansieres fra rammebevilgningen til kommunale utleieboliger. Det er bygget 2 nye selvfinansierende utleieboliger. Byggingen blir ferdigstilt og overtatt 29.01.2019. Som følge av planutvalgets vedtak (038/18) om at prosjektet i Jerpeveien ikke kom til utførelse, medførte merkostnader i prosjektet Rabben. Utomhus arbeidene er ferdigstilt, med unntak av litt malearbeid pga. fukt i trevirke.

Rammebevilgning - kjøp av kommunale utleieboliger

Det regnskapsføres ikke på dette prosjektet. Midlene fordeles ut på de enkelte prosjektene med merknad om at midlene kommer fra rammebevilgning for kommunale utleieboliger. Det er i 1. kvartal 2019 anskaffet 10 boliger for kommunalt utleie. 8 av disse er tidligere innleide boliger, og 2 er omsorgsboliger på Husebykroen. Følgende nyboligprosjekter pågår: Dolvenhøyda, Gunnar Reiss-Andersensgate, Nanset alle og Solstadløkka.

Ringveien 21

Kjøp av kommunal utleiebolig. Utbedring pågår.

Solstadløkka - ny 2 mannsbolig

Midlene hentes fra prosjektet 04906 Rammebevilgning - Kjøp av kommunale utleieboliger. Prosjektet er under anskaffelsesfasen. Frist for anbudskonkurranse er satt til 20. august. Rammetillatelse er på plass.

Søndersrødveien 46

Prosjektet er ferdig

Tallak Nielsens gate 5c

Prosjektet er ferdig

Vinjes vei 26 b

Prosjektet er ferdig

Øvre Jegersborgsgt 6

Innkjøp av kommunal utleiebolig. Planlegges omgjort/revet for oppføring av 2 boenheter med spesialtilpasning

Stab eiendom**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
65-Stab eiendom	2 247	2 854	-607	-27,0 %	4 618
Sum	2 247	2 854	-607	-27,0 %	4 618

Resultatet hittil i år viser et merforbruk på ca kr 607 000. Dette skyldes ikke periodiserte forsikringskostnader, og at det er opprettet et ansvar med en ansatt som jobber med fremtidig biladministrasjon. Dette ansvaret er ennå ikke tilført budsjettmidler. Under forutsetning av at dette ansvaret tilføres budsjettmidler kan prognosen for året settes lik budsjett.

Boligforvaltning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2019
66-Boligforvaltning	5 372	4 322	1 050	19,5 %	11 928
Sum	5 372	4 322	1 050	19,5 %	11 928

Resultatet pr 31.07.2019 viser et mindre forbruk på kr 1 050 000. Mindreforbruket skyldes i hovedsak at husleieinntektene på kommunale boliger er høyere enn budsjettert. Det er meldt inn innsparingstiltak som ikke er gjennomført. Ved gjennomføring av innsparingstiltakene vil det bli balanse i regnskapet ved årets slutt.

STARTLÅN – LÅNEOPPTAK HØSTEN 2019 KR 30 MILL KR

Vedtak i K-sak 293/18 pkt. 7 – Strategidokument 2019 – 2022:

«7. Det tas opp lån begrenset oppad til 90 mill kr innenfor ordningen med Startlån i Husbanken i 2019. Dette kommer i tillegg til lån til ordinære investeringer, jf pkt 4 over. Oppstår det behov for ytterligere låneopptak i løpet av 2019, tas det opp ved behandlingen av kvartalsrapport 1 eller 2. «

Larvik kommune hadde totalt 124 mill kr til utlån ved inngangen av 2019, da 34 mill kr ble overført fra 2018. I 2019 har det vært stor pågang på søknader om Startlån og ved utgangen av juli er det totalt utbetalt 76 mill kr fordelt på 54 lån. Lån er i hovedsak gitt til barnefamilier og til kjøp av omsorgsboliger. Tildeling av Startlån fra Husbanken skjer i februar med mulighet til å søke ytterligere midler høsten 2019. For å sikre mulighet til å søke lån for vanskeligstilte fram til februar 2020 foreslås det at Larvik kommune søker om ytterligere låneopptak på 30 mill kr.

Vedlegg

Status drift for kommunen (1A)

Beløp i 1000

	Bud. hittil 2019	Regn. hittil 2019	Avvik hittil 2019	Avvik hittil i % 2019	Rev. bud. 2019
Frie disponible inntekter					
Skatt på inntekt og formue	-771 040	-776 787	5 747	0,7 %	-1 262 166
Ordinært rammetilskudd	-906 720	-908 884	2 164	0,2 %	-1 322 616
Andre generelle statstilskudd	-7 339	0	-7 339	-100,0 %	-12 586
Sum Frie disponible inntekter	-1 685 099	-1 685 671	572	0,0 %	-2 597 368
Finansinntekter/-utgifter					
Renteinntekter og utbytte	-13 020	-11 078	-1 942	-14,9 %	-22 329
Gevinst finansielle instrumenter	0	-41 095	41 095	0,0 %	0
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	53 138	47 553	5 584	10,5 %	91 130
Tap finansielle instrumenter	2 348	2 755	-407	-17,3 %	4 027
Avdrag på lån	53 106	50 428	2 678	5,0 %	123 631
Sum Finansinntekter/-utgifter	95 573	48 564	47 009	49,2 %	196 459
Avsetninger og bruk av avsetninger					
Til ubundne avsetninger	11 173	4 890	6 282	56,2 %	19 117
Til bundne avsetninger	4	7	-2	-61,0 %	7
Bruk av tidl. års regn.messige mindreforbruk	0	0	0	0,0 %	0
Bruk av ubundne avsetninger	-4 110	0	-4 110	-100,0 %	-5 525
Sum Avsetninger og bruk av avsetninger	7 066	4 897	2 169	30,7 %	13 600
Til fordeling drift	-1 582 460	-1 632 210	49 750	3,1 %	-2 387 310
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1 374 882	1 352 944	21 938	1,6 %	2 387 310
Merforbruk/mindreforbruk	-207 578	-279 266		5	0

Status drift for tjenesteområdene (1B)

Beløp i 1000

	Bud. hittil 2019	Regn. hittil 2019	Avvik hiå i kr 2019	Avvik i % 2019	Rev. bud. 2019
Interne funksjoner	96 804	73 842	22 962	-13,4 %	149 279
Helse og omsorg	553 683	564 101	-10 418	-1,7 %	962 068
Kultur og oppvekst	647 931	640 973	6 958	1,0 %	1 119 919
Areal og teknikk	50 020	48 196	1 824	3,5 %	102 303
Eiendom	26 445	25 832	613	1,5 %	53 740
Regnskapsskjema 1B - Drift per område	1 374 882	1 352 944	21 938	-0,9 %	2 387 310